

İLKOKUL

1. SINIF

MATEMATİK

DERS KİTABI

YAZAR

Nuri CANTÜRK

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 28.05.2018 tarih ve 78 sayılı kurul kararıyla 2020-2021 öğretim yılından itibaren 5 (beş) yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

AÇILIM

EĞİTİM VE ÖĞRETİM YAPI SAN. VE TİC. A.Ş.

Yeşilırmak Caddesi No.: 15 Demirtepe/ANKARA

tel.: (0312) 231 75 41 • Faks: (0312) 230 75 40

Yayıncı Sertifika No: 15911

ISBN: 978-605-187-899-7

Her hakkı saklıdır. Bu yayının tümü ya da bir bölümü Açılım Eğitim ve Öğretim Yapı San. ve Tic. A.Ş.'den izin almaksızın hiçbir biçimde çoğaltılamaz, basılıp yayımlanamaz.

Dil Uzmanı

Hüseyin ULUSAL

Görsel Tasarım Uzmanı

Dönüş AKBAŞ

BASKI

Başak Matbaacılık ve Tanıtım Hiz. Ltd. Şti.

Adres : Anadolu Bulvarı Meka Plaza No: 5/15

Gimat/Yenimahalle-ANKARA

tel. : (0312) 397 16 17 - 230 70 05

belgeç : (0312) 397 03 07

BASKI TARİHİ

2020

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi özümnden çok sevmektir.

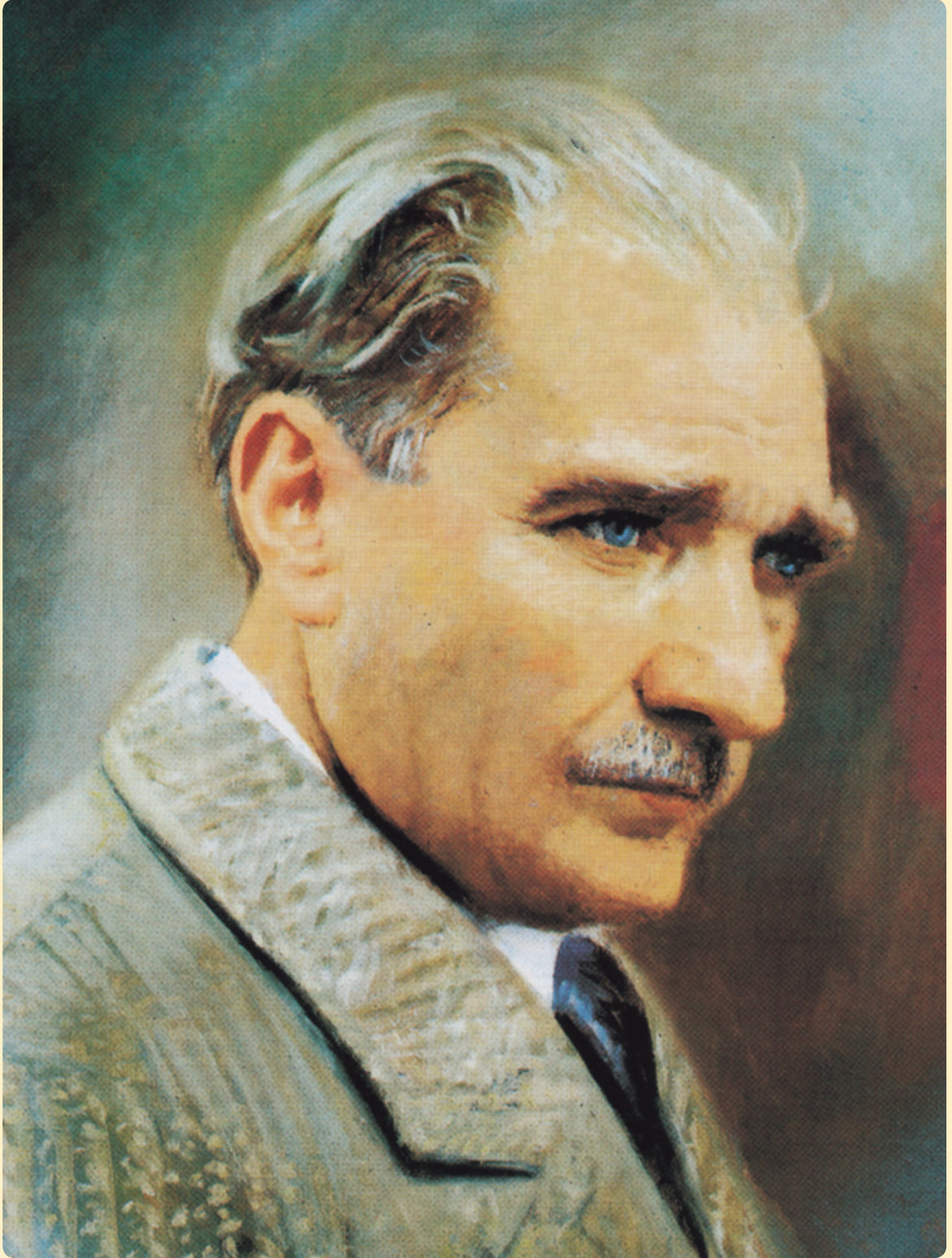
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

Mustafa Kemal ATATÜRK
(1881-1938)

İÇİNDEKİLER

Kitabımızı Tanıyalım.....8

1. Ünite

Neresinde?.....10

Eşlik 16

Nesnelerin Kütlelerini

Karşılaştıralım 20

1. Üniteyi Değerlendirelim.....25

2. Ünite

Rakamlarla Tanışalım.....28

Nesneleri Sayalım.....36

Birer, Beşer ve Onar Ritmik

Sayalım.....41

İleriye Doğru İkişer, Geriye

Doğru Birer ve İkişer Ritmik

Sayalım.....49

İki Gruptaki Nesne Sayılarını

Karşılaştırma 55

10'dan Büyük mü,

Küçük mü?.....59

Nesneleri Onluk ve

Birliklerine Ayıralım.....63

Sıra Bildiren Sayılar.....66

2. Üniteyi Değerlendirelim.....70

3. Ünite

Toplama İşlemini

Öğrenelim.....76

Toplananlar Yer Değiştirince

Toplam Değişir mi?.....88

Çıkarma İşlemini Öğrenelim.....92

3. Üniteyi Değerlendirelim 100

4. Ünite

Paralarımızı Tanıyalım.....106

Toplama İşleminde

Verilmeyen Toplananı

Bulma.....110

Zihinden Toplama İşlemi.....115

Toplama İşlemi Gerektiren

Problemler 119

Zihinden Çıkarma İşlemi.....122

Çıkarma İşlemi Gerektiren Problemler	126
4. Üniteyi Değerlendirelim	130

5. Ünite

Bütün ve Yarım.....	134
Saat Kaç?.....	137
Gün, Hafta ve Ay.....	141
Olayları ve Durumları Sıralayalım	145
Geometrik Şekiller.....	152
Geometrik Cisimler	157
Örüntüler	164
Örüntü Oluşturma	168
5. Üniteyi Değerlendirelim.....	172

6. Ünite

Tablo Okuma.....	178
Uzunlukları Karşılaştırma ve Sıralama	183
Uzunluk Ölçme	187
Nesnelerin Uzunluklarını Tahmin Etme.....	192
Sıvıları Ölçelim	195
Sıvı Miktarlarını Karşılaştırma ve Sıralama.....	198
6. Üniteyi Değerlendirelim.....	202
Sözlük	205
Kaynakça.....	208
Görsel Kaynakça	208

Kitabımızı Tanıyalım

EŞLİK

Alînin sınıfındaki eşyalardan hangileri birbirine benziyor?

Alînin sınıfındaki eşyalardan hangileri birbirine eş olabilir?

Bu bölümde, öğreneceğiniz konuya ait başlık verilmiştir.

Bu bölümde öğreneceğiniz konuya dikkatinizi çekmek amacıyla hazırlanan sorular bulunmaktadır.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: 2 tane küp şeker, 2 tane 50 kuruşluk madenî para.

- Masamızın üzerine 2 tane küp şeker koyalım.

Bu bölümde, öğreneceğiniz konu ile ilgili bilgileri yaparak ve yaşayarak keşfedeceğiniz çalışmalar bulunmaktadır.

Bu bölümde, öğreneceğiniz konuyla ilgili çözümlü sorular bulunmaktadır.

3. Örnek

Ece'nin hayvanat bahçesinde gördüğü kedi ve filin resimleri aşağıda verilmiştir.

Kedi ve filden hangisinin daha hafif olduğunu belirleyelim.

Kedi, filden daha hafiftir.

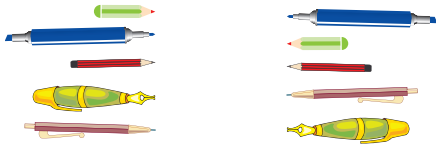
Bu bölümde, konuyla ilgili öğrendiğiniz bilgileri konu işlenirken uygulayabileceğiniz sorular bulunmaktadır.

Bu bölümde, öğrendiğiniz konuyu pekiştirmeniz amacıyla hazırlanan sorular bulunmaktadır.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki kalemlerden birbirine eş olanları ok işaretiyle eşleyelim.

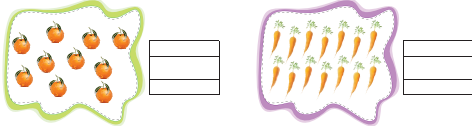

Bu bölümde, ünite boyunca öğrendiğiniz bilgileri kullanarak cevaplayacağınız sorular bulunmaktadır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

- Aşağıdaki mandalina ve havuçların sayısını belirleyiniz. Mandalinaların ve havuçların sayısını yanlarına yazınız.

Merhaba, ben Hakan. Ali ile Ece'nin babasıyım.

Merhaba, ben Ayşe. Ali ile Ece'nin annesiyim.

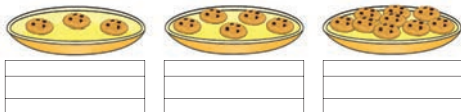
Merhaba, ben Ece. Ana sınıfına gidiyorum.

2. ÜNİTEYİ DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soruları öğretmenin okurken sabırlı bir şekilde sonuna kadar dinleyip anladıktan sonra cevaplayınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını kontrol ediniz.

- Tabaklardaki kurabiyelerin sayılarını aşağıya yazınız.

Merhaba, ben Ali. Sizin gibi 1. sınıf öğrencisiyim.

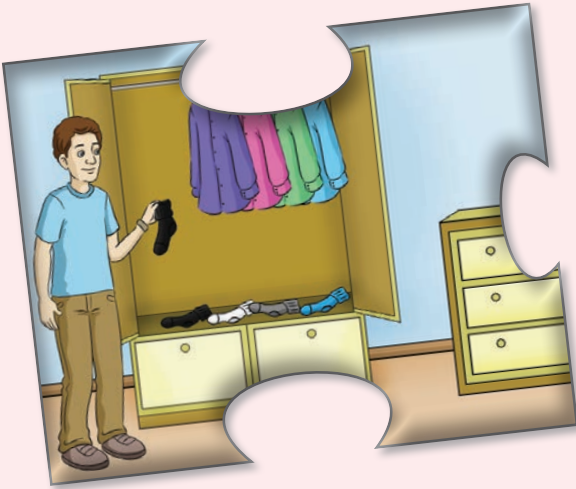
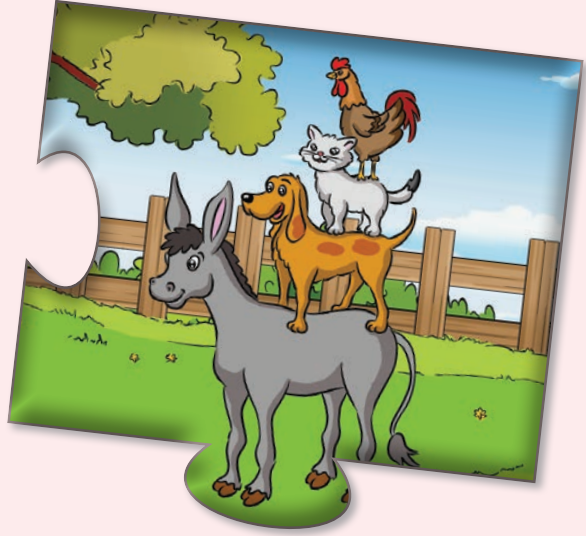

1.

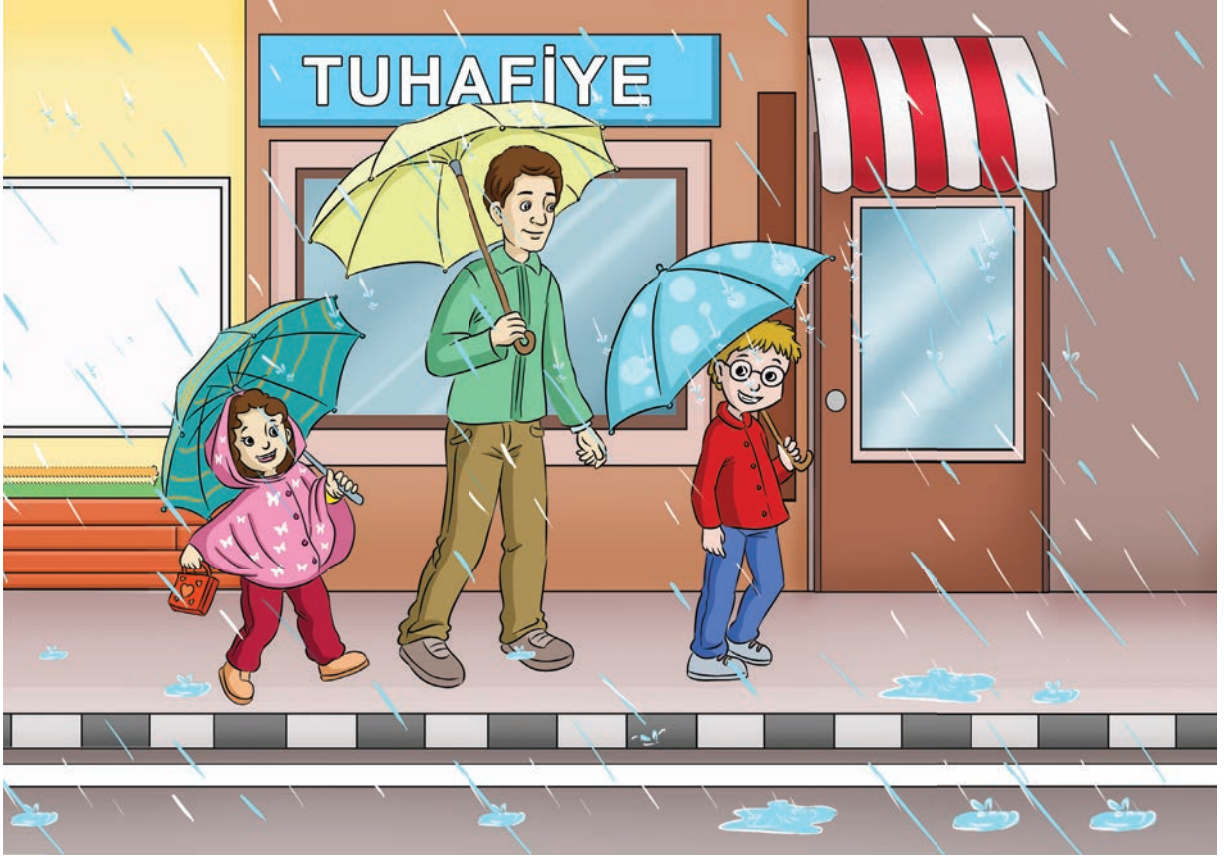
Ünite

Uzamsal İlişkiler
Tartma

NERESİNDE?

Ece, Hakan Bey ve Ali şemsiyelerinin neresindeler?
Yağmur damlaları şemsiyelerin neresine çarpıyor?

Yaparak Öğrenelim

- Masasında oturan öğretmenimizin etrafında toplanalım.
- Öğretmenimizin masasının üstünde ve altında neler olduğunu söyleyelim.
- Öğretmenimizin solundaki arkadaşlarımızın isimlerini söyleyelim.
- Öğretmenimizin sağındaki arkadaşlarımızın isimlerini söyleyelim.
- Üçer kişilik gruplar oluşturalım.

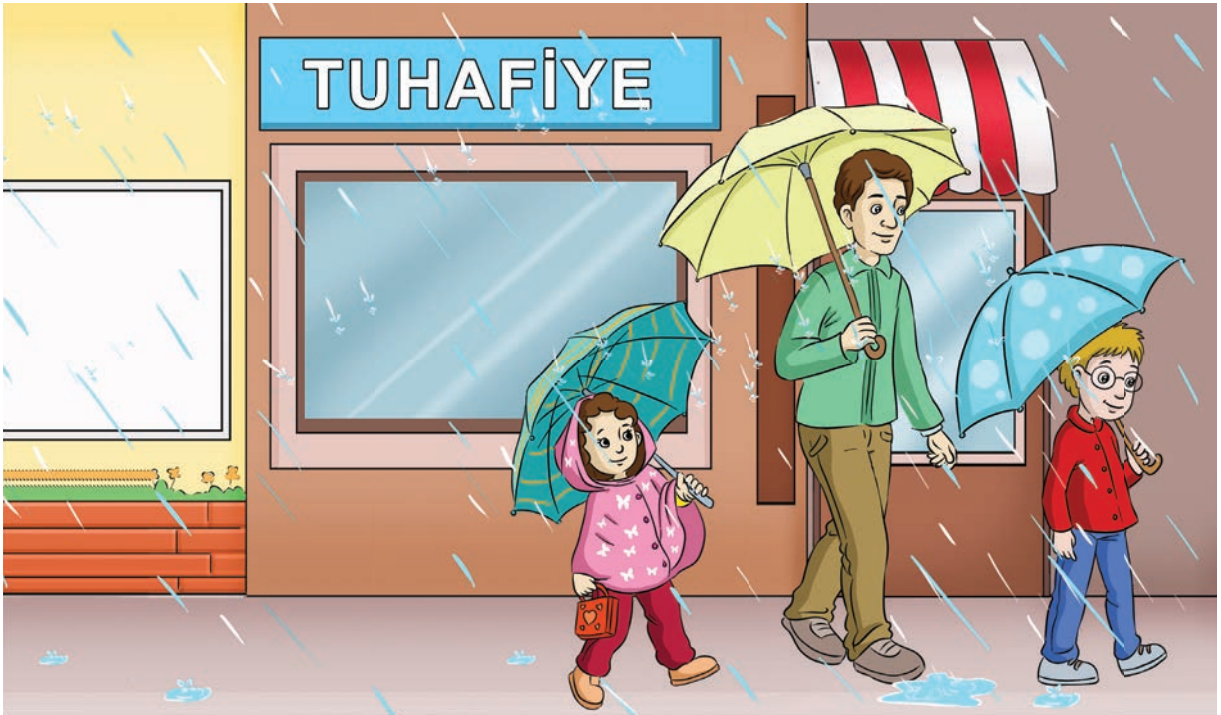
- Grup arkadaşlarımızla arka arkaya sıra olalım.
- Sıranın önündeki ve arkasındaki arkadaşlarımızın kim olduğunu söyleyelim.
- Aradaki arkadaşımızın ismini söyleyelim.
- Gruptaki iki arkadaşımızın yere çökmesini isteyelim.
- Gruptaki kişilerden hangilerinin öğretmen masasından alçakta olduğunu söyleyelim.
- Öğretmen masasından yüksekte olan sınıf eşyalarını belirtelim.

1. Örnek

Ece, Hakan Bey ve Ali'nin şemsiyelerinin neresinde olduğunu belirtelim. Yağmur damlalarının şemsiyelerin neresine çarptığını söyleyelim.

Ece, Hakan Bey ve Ali, şemsiyelerinin altındadır.
Yağmur damlaları şemsiyelerin üstüne çarpıyor.

2. Örnek

Aşağıdaki resmi inceleyelim. Basketbolcuların antrenörün neresinde olduğunu, antrenörün solunda ve sağında hangi oyuncuların bulunduğunu belirtelim.

Basketbolcular antrenörün etrafındadır.

Antrenörün solunda siyah formalı oyuncu, sağında sarı formalı oyuncu bulunmaktadır.

3. Örnek

Aşağıdaki otomobillerin birbirlerine göre konumlarını belirtelim.

Kırmızı renkli otomobil öndedir.

Mavi renkli otomobil arkadadır.

Siyah renkli otomobil, kırmızı renkli otomobil ile mavi renkli otomobilin arasındadır.

4. Örnek

Aşağıdaki resmi inceleyelim. Uçurtmanın ve uçağın kuşa göre konumunu belirtelim.

Uçurtma, kuştan alçaktadır.

Uçak, kuştan yüksektedir.

5. Örnek

Aşağıdaki çocukların kaleye göre konumlarını belirtelim.

Kırmızı formalı çocuk kaleye yakındır.

Mavi formalı çocuk kaleye uzaktır.

6. Örnek

Yandaki resmi inceleyelim.
Ece'nin kaşığının ve çatalının
tabağa göre konumunu belirtelim.

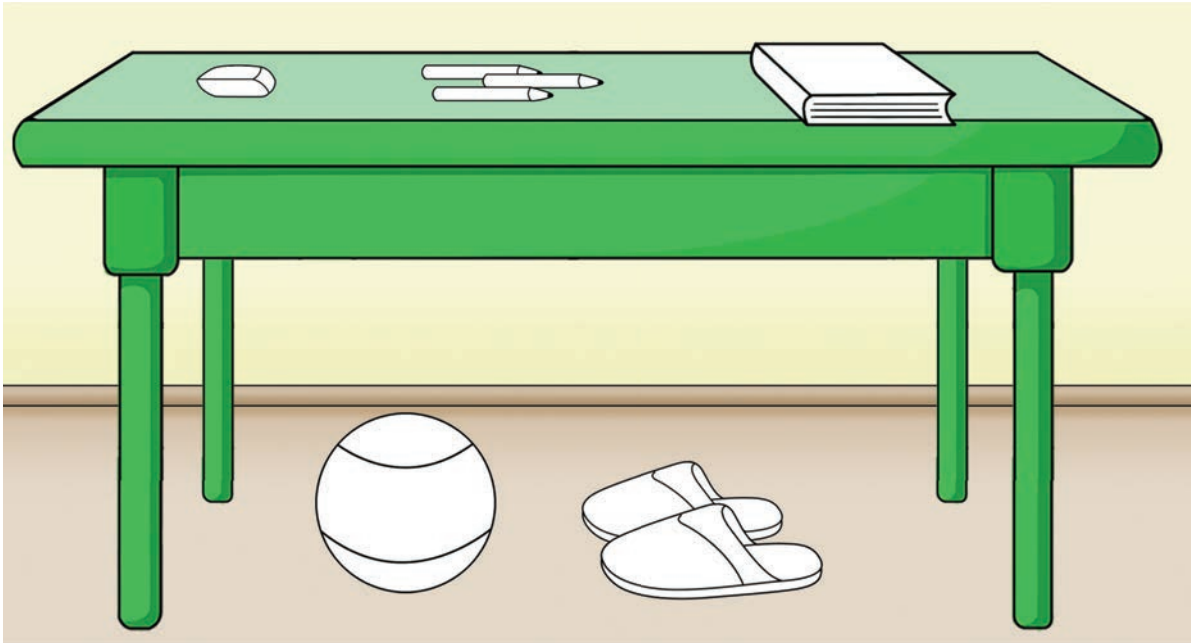
Kaşık, tabağın içindedir.

Çatal, tabağın dışındadır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki resmi inceleyiniz. Masanın altındaki nesnelere kırmızıya, masanın üstündeki nesnelere maviye boyayınız. Silgiden alçakta ve toptan yüksekte olan nesnelere söyleyiniz.

2.

Yukarıdaki resmi inceleyip aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Ali, babasının neresindedir?
- Ece, babasının neresindedir?
- Hakan Bey, Ali ve Ece'nin neresindedir?
- Oyun parkı; Ali, Hakan Bey ve Ece'nin neresindedir?
- Çitler parkın neresindedir?

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

EŞLİK

Alînin sınıfındaki eşyalardan hangileri birbirine benziyor?

Alînin sınıfındaki eşyalardan hangileri birbirine eş olabilir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: 2 tane küp şeker, 2 tane 50 kuruşluk madenî para.

- Masamızın üzerine 2 tane küp şeker koyalım.
- Küp şekerlerin şeklini, rengini ve büyüklüğünü karşılaştıralım.
- Küp şekerlerin eş olup olmadığını tartışalım.
- 50 kuruşluk madenî paraları inceleyelim.
- 50 kuruşluk madenî paraların şeklini, rengini ve büyüklüğünü karşılaştıralım.
- 50 kuruşluk madenî paraların eş olup olmadığını tartışalım.
- Küp şeker ile 50 kuruşluk madenî parayı karşılaştıralım.
- Küp şeker ile 50 kuruşluk madenî paranın eş olup olmadığını tartışalım.

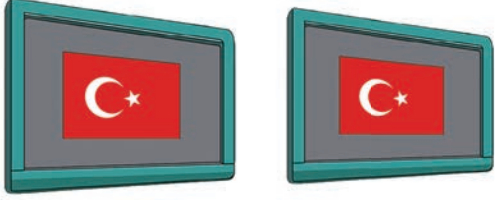

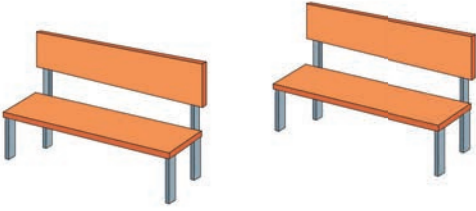

1. Örnek

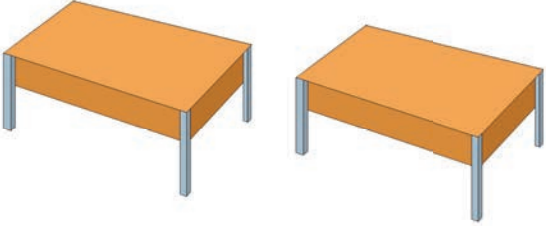
Ali'nin sınıfındaki eşyalardan birbirine eş olanları belirleyelim.

Sınıftaki panolar birbirine eştir. Ayrıca panoların üzerindeki Türk bayrakları da birbirine eştir.

Sınıftaki sıralar birbirine eştir.

Sınıftaki öğrenci masaları birbirine eştir.

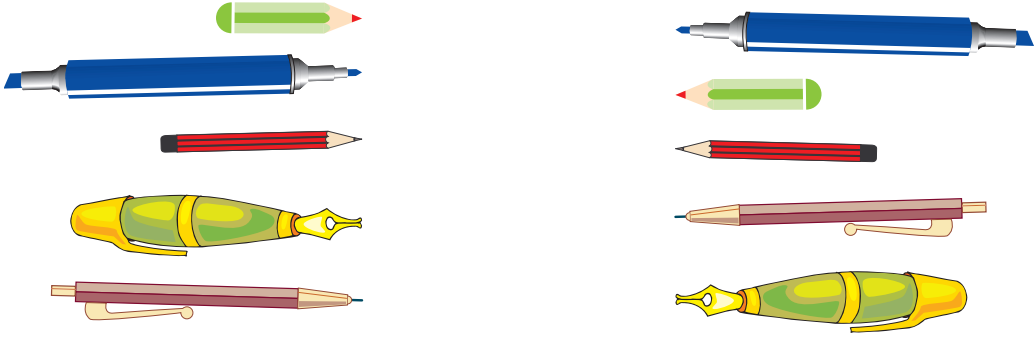

Öğretmen masasının üzerindeki kitaplar birbirine eştir.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki kalemlerden birbirine eş olanları ok işaretiyle eşleyelim.

2. Örnek

Hakan Bey elindeki çorabın eşini aramaktadır. Bu çorabın eşini dolaptaki çorapların içinden seçelim.

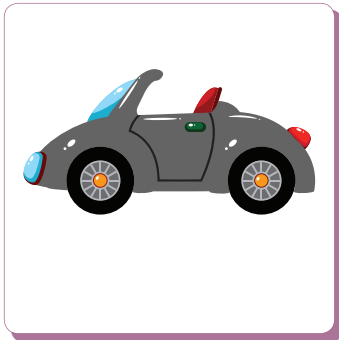
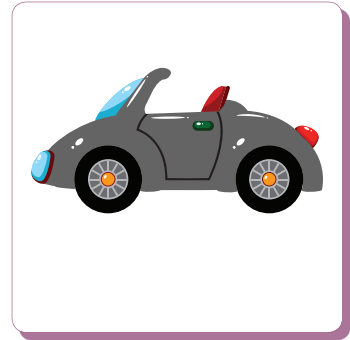
Dolaptaki siyah renkli çorap, Hakan Bey'in elindeki çorabın eşidir.

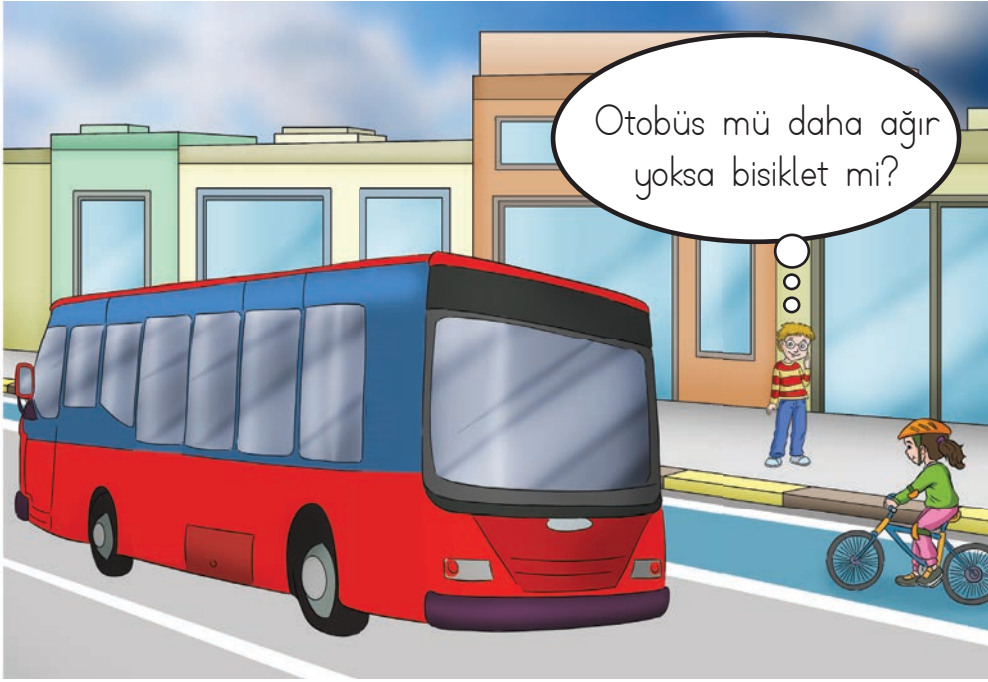
ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

Aşağıdaki nesnelere birbirine eş olanları ok işaretiyle eşleyiniz.

NESNELERİN KÜTLELERİNİ KARŞILAŞTIRALIM

Ali kaldırımında yürürken yoldan geçen bir otobüs ve bisiklet yolunda bir bisiklet görüyor. Ali, otobüs ve bisikletten hangisinin daha ağır olduğunu düşünüyor.

Sizce otobüs mü yoksa bisiklet mi daha ağırdır?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: matematik kitabı, kalem, beslenme çantası, okul çantası.

- Matematik kitabımızı sol elimizin üstüne koyalım.
- Kalemimizi sağ elimizin üstüne koyalım.
- Kitabımızdan ve kalemimizden hangisinin daha ağır olduğunu söyleyelim.
- Sol elimizle beslenme çantamızı, sağ elimizle okul çantamızı tutup kaldıralım.
- Beslenme ve okul çantamızdan hangisinin daha hafif olduğunu söyleyelim.

1. Örnek

Ali'nin kaldırımında yürürken gördüğü otobüs ve bisikletten hangisinin daha ağır olduğunu belirleyelim.

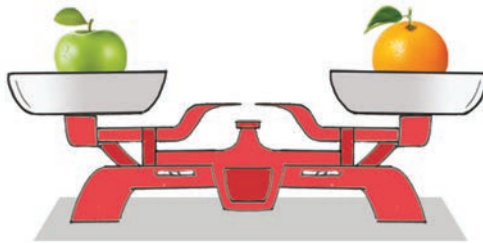

Otobüs, bisikletten daha ağırdır.

2. Örnek

Aşağıdaki eşit kollu terazide verilen portakal ile elmanın kütlelerini karşılaştıralım.

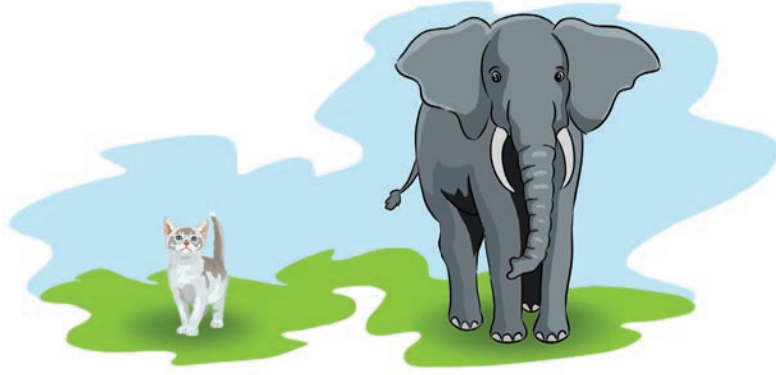
Terazinin kefeleri dengede olduğundan portakal ile elmanın kütleleri birbirine eşittir.

3. Örnek

Ece'nin hayvanat bahçesinde gördüğü kedi ve filin resimleri aşağıda verilmiştir.

Kedi ve filden hangisinin daha hafif olduğunu belirleyelim.

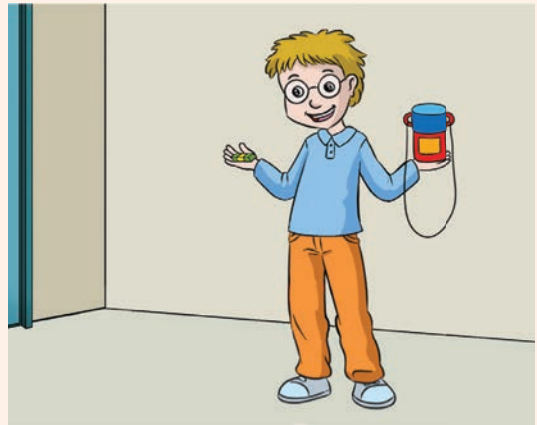
Kedi, filden daha hafiftir.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: suluk, silgi, okul çantası.

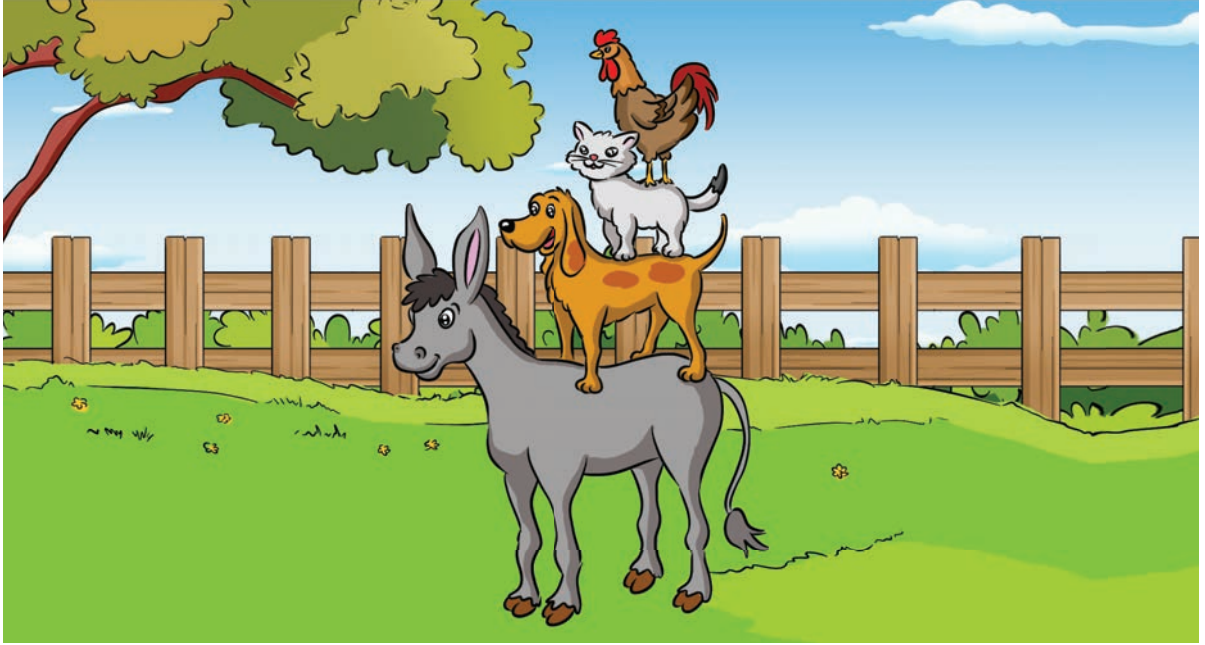
- Bir elimize suluğumuzu, diğer elimize silgimizi alalım.
- Suluğumuzun kütlesi ile silgimizin kütlesini karşılaştıralım.
- Bu nesnelere daha ağır olanın kütlesi ile okul çantamızın kütlesini karşılaştıralım.
- Hangisinin daha ağır olduğunu belirleyelim.
- Suluk, silgi ve okul çantasını en ağırdan en hafife doğru masamızın üzerinde sıralayalım.

4. Örnek

Ecce'nin masal kitabının üzerinde gördüğü resimdeki eşek, köpek, kedi ve horozu en hafiften en ağıra doğru sıralayalım.

Resimdeki hayvanlardan en hafifi horoz, en ağırı eşektir. Kedi ise horozdan daha ağır, köpektен daha hafiftir.

Buna göre resimdeki hayvanların en hafiften en ağıra doğru sıralanışı; horoz, kedi, köpek, eşek olur.

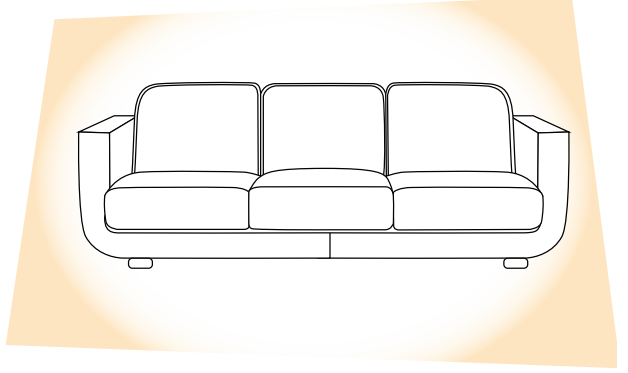
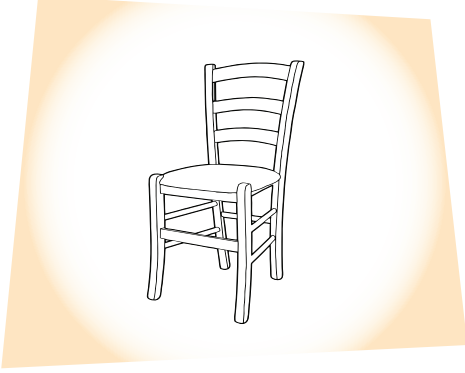
Resimdeki hayvanların kütlelerini karşılaştıralım.

- Horoz, diğer hayvanlardan daha hafiftir.
- Kedi; horozdan daha ağır, diğer hayvanlardan daha hafiftir.
- Köpek; kedi ve horozdan daha ağır, eşekten daha hafiftir.
- Eşek, diğer hayvanlardan daha ağırdır.

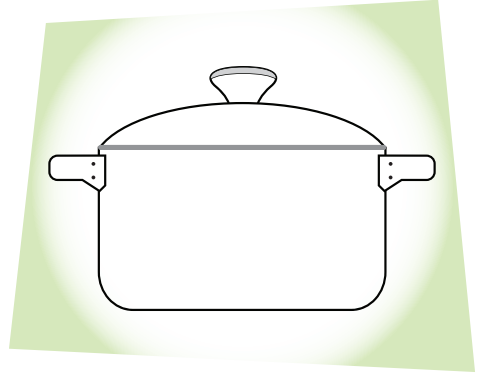
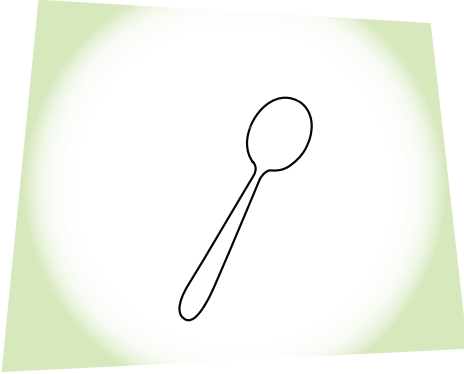

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

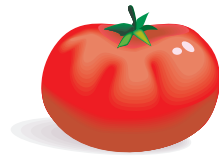
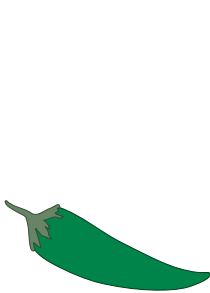
1. Aşağıdaki nesnelere daha ağır olanı maviye boyayınız.

2. Aşağıdaki nesnelere daha hafif olanı sarıya boyayınız.

3. Aşağıdaki sebzeleri en hafif olandan en ağır olana doğru sıralayınız.

1. ÜNİTEYİ DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soruları öğretmeniniz okurken sabırlı bir şekilde sonuna kadar dinleyip anladıktan sonra cevaplayınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını kontrol ediniz.

1. Aşağıdaki nesnelere birbirine eş olanları aynı renge boyayınız.

- 2.

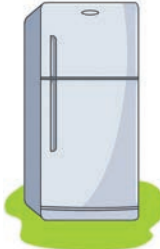
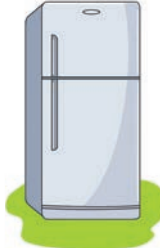
Aşağıdaki soruları yukarıdaki resme göre cevaplayınız.

- Tencere, ocağın neresindedir?
- Domatesin size göre solundaki sebze hangisidir?
- Domatesin size göre sağındaki sebze hangisidir?
- Kaşık, tencerenin neresindedir?
- Domates, soğan ve sarımsağın neresindedir?

3. Aşağıdaki nesnelere hangisi diğerlerinden daha ağırdır? İşaretleyiniz.

4. Yandaki eşyaların en hafiften en ağıra doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

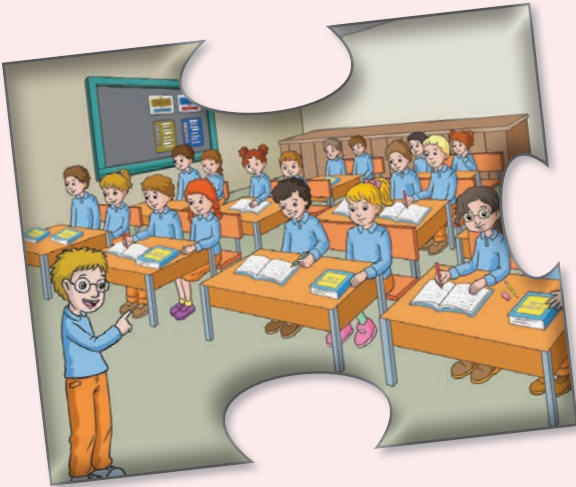
Yanlış cevaplarınız varsa bunları öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız. Bu cevaplarınızı düzeltmek için belirleyeceğiniz arkadaşlarınızla grup çalışması yapınız.

2.

Ünite

Doğal Sayılar

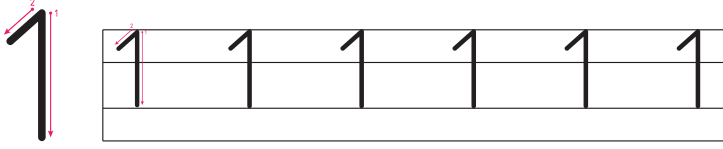

RAKAMLARLA TANIŞALIM

1. Örnek

Ali'nin elinde "1" tane bilye var. "1" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

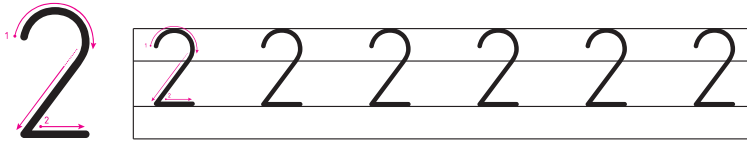
Uygulama Yapalım

Aşağıdaki satıra 1 rakamlarını yazalım.

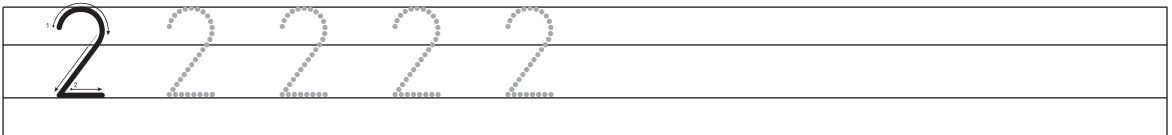
2. Örnek

Ece'nin kucığında "2" tane oyuncak bebek var. "2" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

Uygulama Yapalım

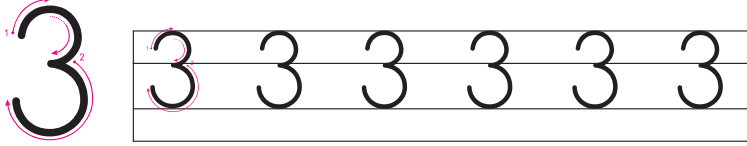
Aşağıdaki satıra 2 rakamlarını yazalım.

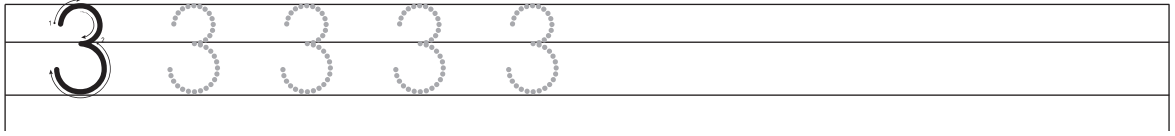
3. Örnek

Hakan Bey'in dolabında "3" tane gömlek var.
"3" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki satıra 3 rakamlarını yazalım.

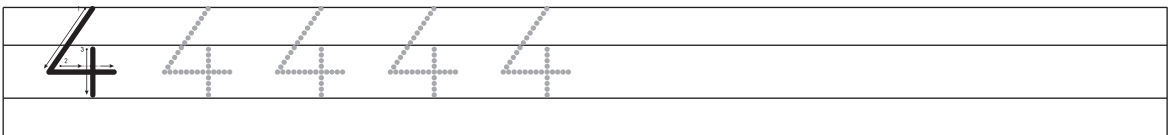
4. Örnek

Ayşe Hanım "4" tane köfte pişirmiş. "4"
rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

Uygulama Yapalım

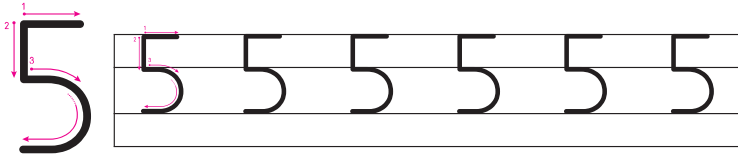
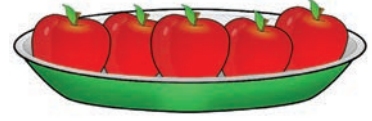
Aşağıdaki satıra 4 rakamlarını yazalım.

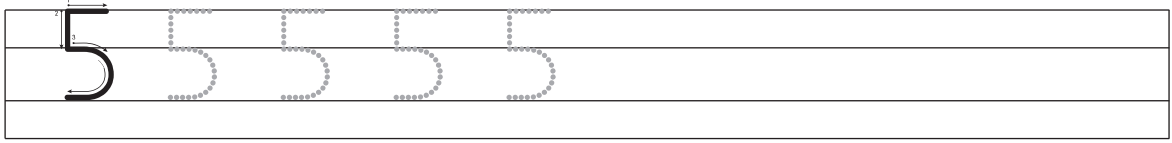
5. Örnek

Tabakta "5" tane elma var. "5" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

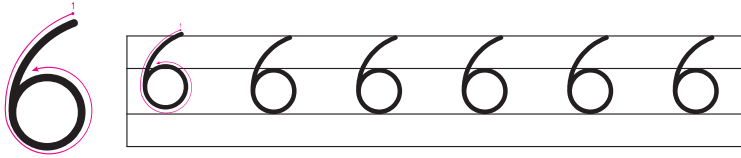
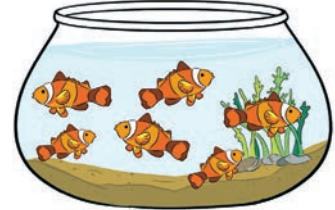
Uygulama Yapalım

Aşağıdaki satıra 5 rakamlarını yazalım.

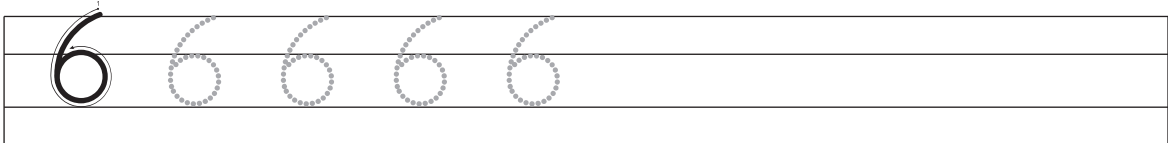
6. Örnek

Akvaryumda "6" balık var. "6" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

Uygulama Yapalım

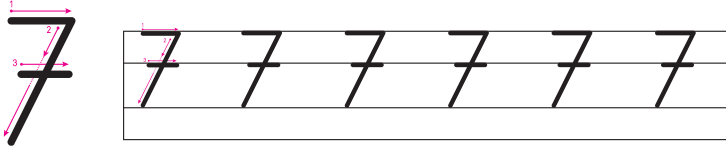
Aşağıdaki satıra 6 rakamlarını yazalım.

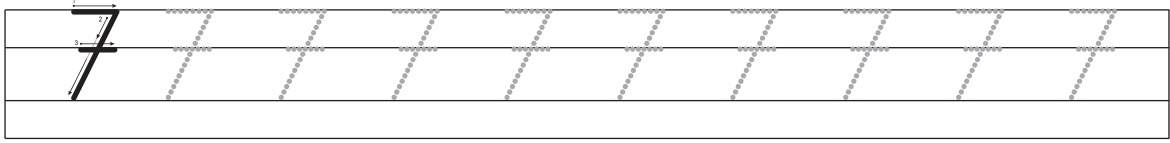
7. Örnek

Kalemlikte "7" tane boya kalemi var. "7" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

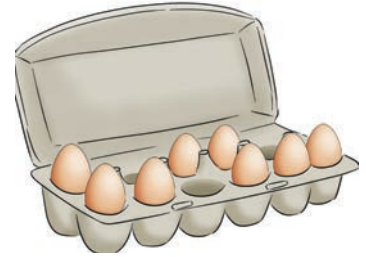
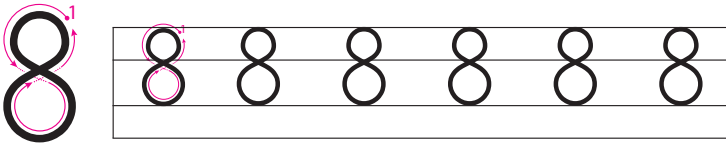
Uygulama Yapalım

Aşağıdaki satıra 7 rakamlarını yazalım.

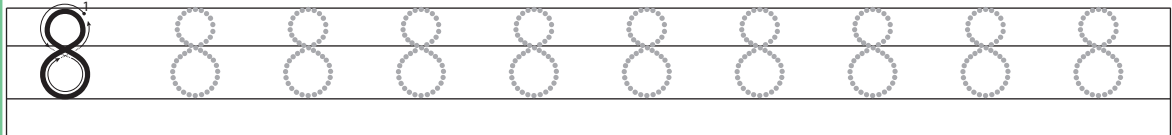
8. Örnek

Viyolde "8" tane yumurta var. "8" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki satıra 8 rakamlarını yazalım.

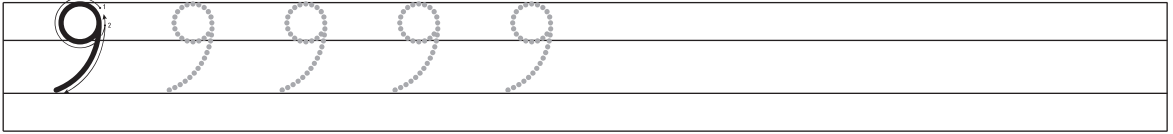
9. Örnek

Tabakta "9" tane zeytin var. "9" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

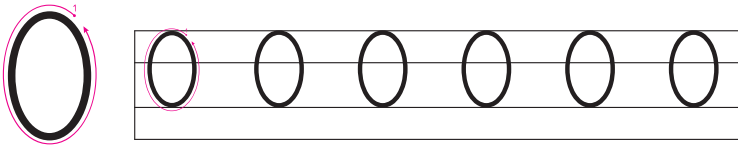
Uygulama Yapalım

Aşağıdaki satıra 9 rakamlarını yazalım.

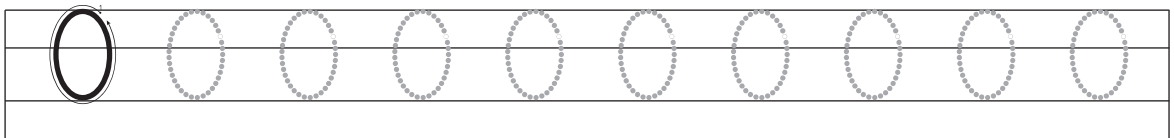
10. Örnek

Masanın üzerindeki sepetin içindeki ekmek sayısı "0" dır. "0" rakamının nasıl yazıldığını inceleyelim.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki satıra 0 rakamlarını yazalım.

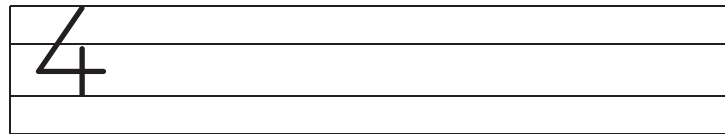
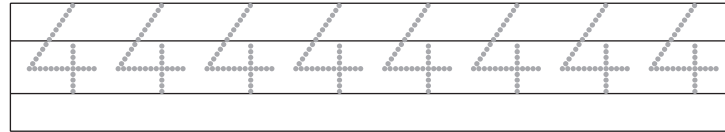
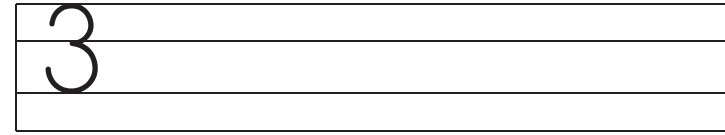
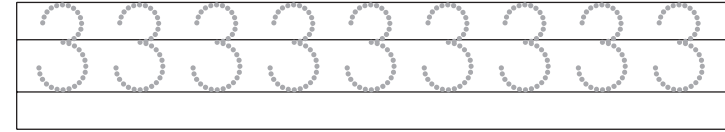
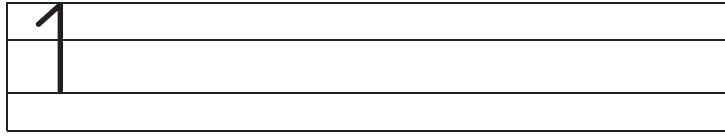
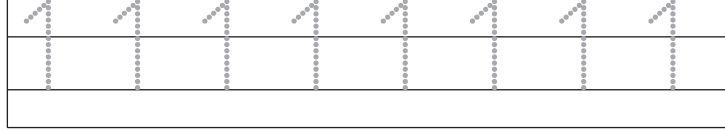

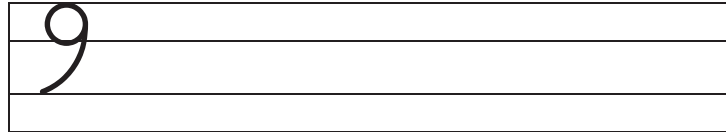
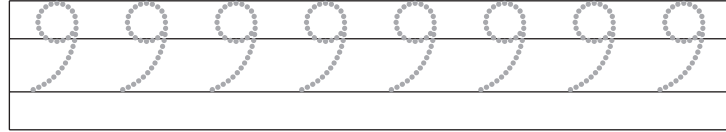
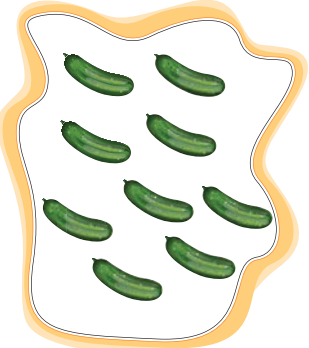
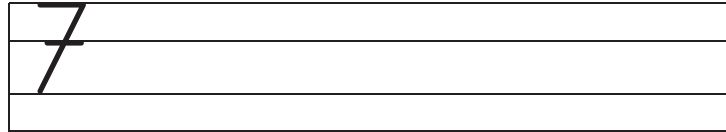
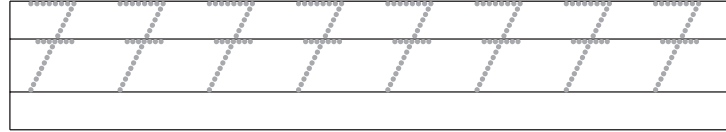
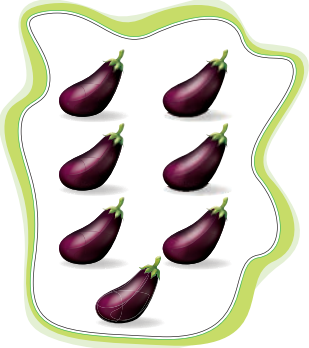
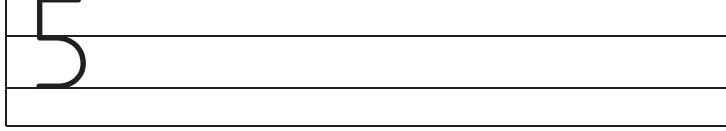
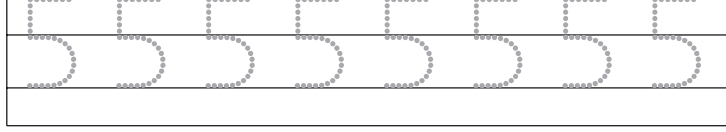
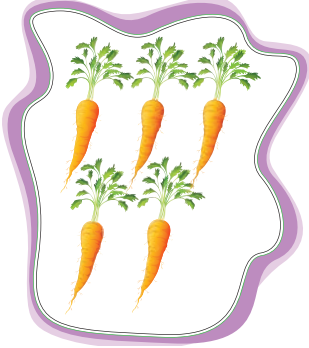
ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

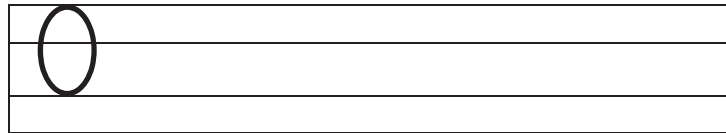
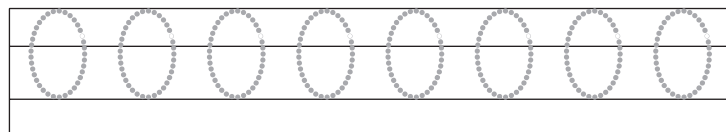
1. Aşağıdaki satırlara örnekteki gibi rakamları yazınız. Rakamları yazarken rakamların yazılış yönüne dikkat ediniz. Yazdığınız rakamların adlarını söyleyiniz.

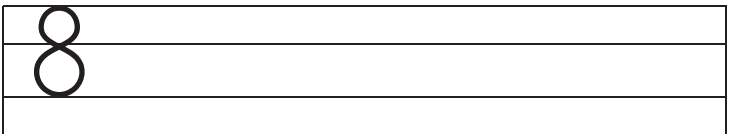
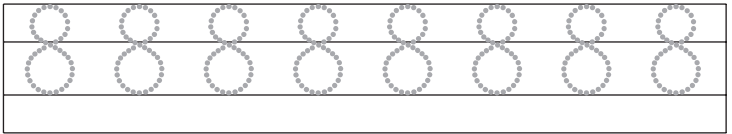
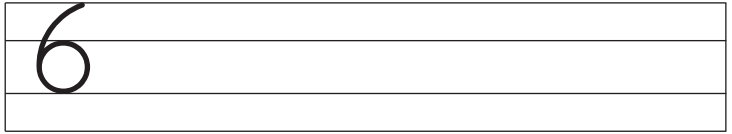
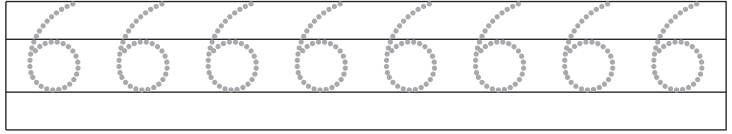
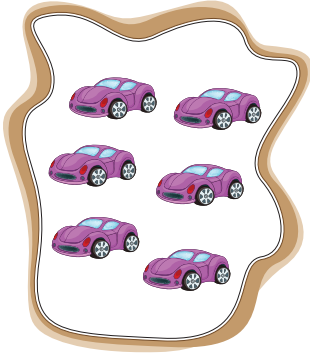
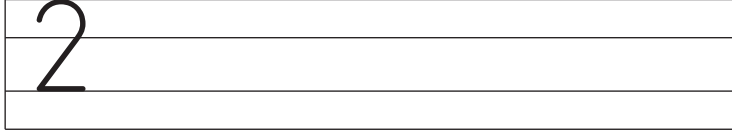
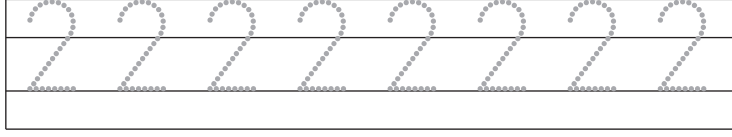
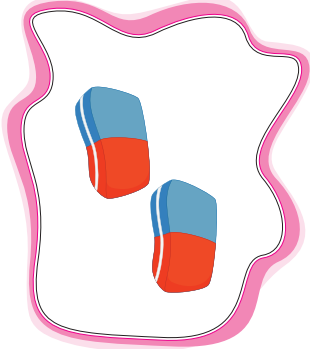
2. Aşağıdaki satırlara örnekteki gibi rakamları yazınız. Rakamları yazarken rakamların yazılış yönüne dikkat ediniz. Yazdığınız rakamların adlarını söyleyiniz.

3. Aşağıdaki satırlara örnekteki gibi 0 rakamını yazınız. Rakamı yazarken rakamın yazılış yönüne dikkat ediniz. Yazdığınız rakamın adını söyleyiniz.

4. Aşağıdaki satırlara örnekteki gibi rakamları yazınız. Rakamları yazarken rakamların yazılış yönüne dikkat ediniz. Yazdığınız rakamların adlarını söyleyiniz.

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

NESNELERİ SAYALIM

Annesi, Ali'ye buzdolabında kaç tane yumurta olduğunu soruyor.

Ali, buzdolabındaki yumurtaların sayısını nasıl bulabilir? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmasanız da saygı gösteriniz.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: A4 kâğıt.

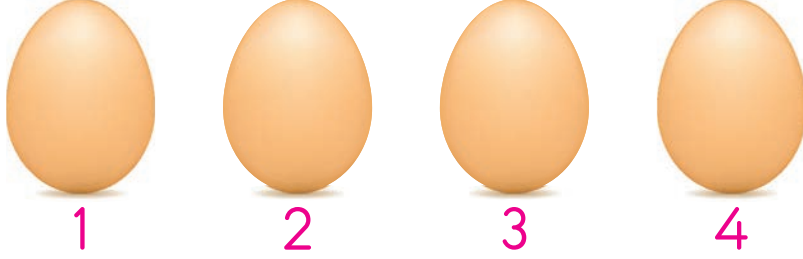
- Yazı yazarken kullanmadığımız elimizi kâğıdın üzerine koyalım.
- Başparmağımızın yanına "1" rakamını yazalım.
- İşaret parmağımızın yanına "2" rakamını yazalım.
- Orta parmağımızın yanına "3" rakamını yazalım.
- Yüzük parmağımızın yanına "4" rakamını yazalım.
- Serçe parmağımızın yanına "5" rakamını yazalım.
- Son yazdığımız rakamın elimizdeki parmakların sayısı olup olmadığını tartışalım.

1. Örnek

Buzdolabındaki yumurtaların sayısını bulması için Ali'ye yardım edelim.

Yumurtaların sayısını bulmak için yumurtaları sayalım.

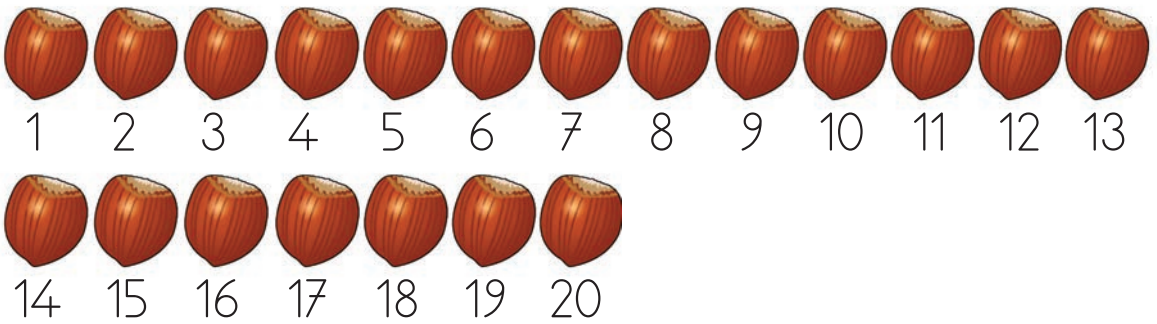
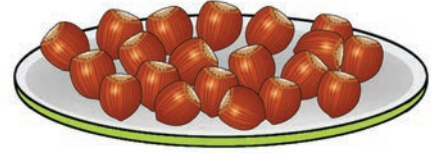

Yumurtaları sayarken son söylediğimiz sayı 4 olduğundan yumurtaların sayısı 4'tür.

2. Örnek

Hakan Bey, Ece ve Ali'ye bir tabak fındık vermiş. Tabaktaki fındıkların sayısını belirleyelim. Fındıkların sayısını rakamla yazalım.

Tabakta 20 tane fındık vardır. Fındıkların sayısını yazmak için 2 ve 0 rakamlarını kullandık. Sayılar 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 rakamları kullanılarak yazılır.

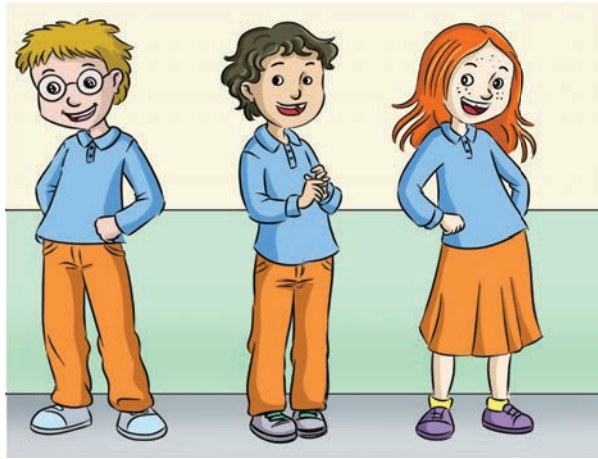
Yaparak Öğrenelim

- 1'den 9'a kadar olan sayılardan birini seçelim.
- Seçtiğimiz sayıdan önce gelen sayının hangi sayı olduğunu söyleyelim.
- Seçtiğimiz sayıdan sonra gelen sayının hangi sayı olduğunu söyleyelim.

3. Örnek

Ali'nin okul numarası 2, Kemal'in okul numarası 4, Sevgi'nin okul numarası 3'tür.

Bu üç arkadaşın okul numaraları arasındaki ilişkiyi belirleyelim.

2 sayısı, 3'ten önceki sayıdır. Ali'nin okul numarası, Sevgi'nin okul numarasından öncedir.

4 sayısı, 3'ten sonraki sayıdır. Kemal'in okul numarası, Sevgi'nin okul numarasından sonradır.

3 sayısı, 2 ile 4'ün arasındadır. Sevgi'nin okul numarası, Ali ile Kemal'in okul numaraları arasındadır.

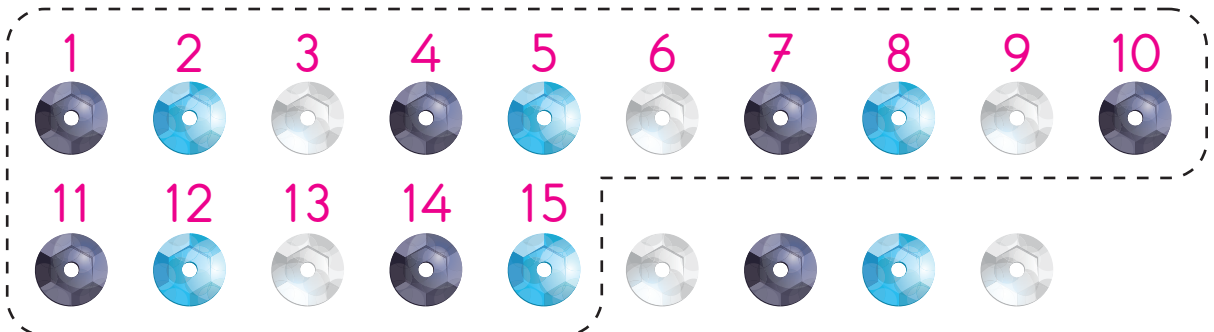
4. Örnek

Beştaş oyunu, 5 tane taş ile oynanan bir oyundur. Ali ile Ece, ninelerinden beştaş oyununun nasıl oynanacağını öğrenmişler. Ali ve Ece'nin bu oyunu oynayabilmeleri için onlara aşağıdaki taşlardan 5 tanesini seçelim.

5. Örnek

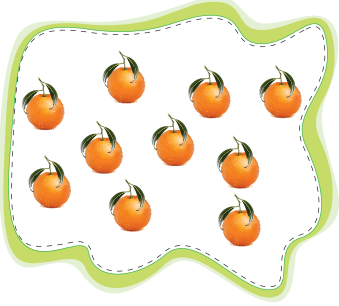
Ece, öğretmeninin verdiği çalışmayı yapmak için balık resmine 15 tane pul yapıştıracak. Ece'nin resme yapıştırması için kutudaki pullardan 15 tanesini seçelim.

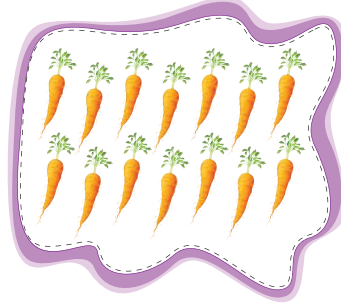

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki mandalina ve havuçların sayısını belirleyiniz. Mandalinaların ve havuçların sayısını yanlarına yazınız.

2. Aşağıdaki kelebeklerden 10 tanesini numaralandırıp seçiniz.

... ..

... ..

3. Aşağıdaki sayıları inceleyiniz. 9'dan önceki sayıyı yeşile, 5'ten sonraki sayıyı maviye boyayınız. 6 sayısı ile 8 sayısı arasındaki sayıyı kırmızıya boyayınız.

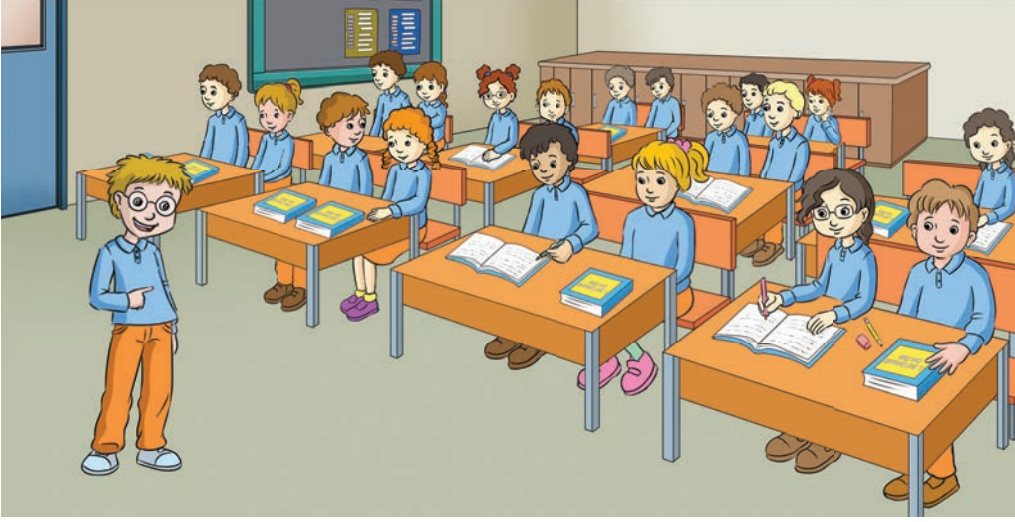
7 8 6

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

BİRER, BEŞER VE ONAR RİTMİK SAYALIM

Ali, sınıfında kaç öğrenci olduğunu bulmak istiyor.
Ali, sınıfında kaç öğrenci olduğunu nasıl bulabilir?

Yapararak Öğrenelim

Araç ve gereçler: mercimek.

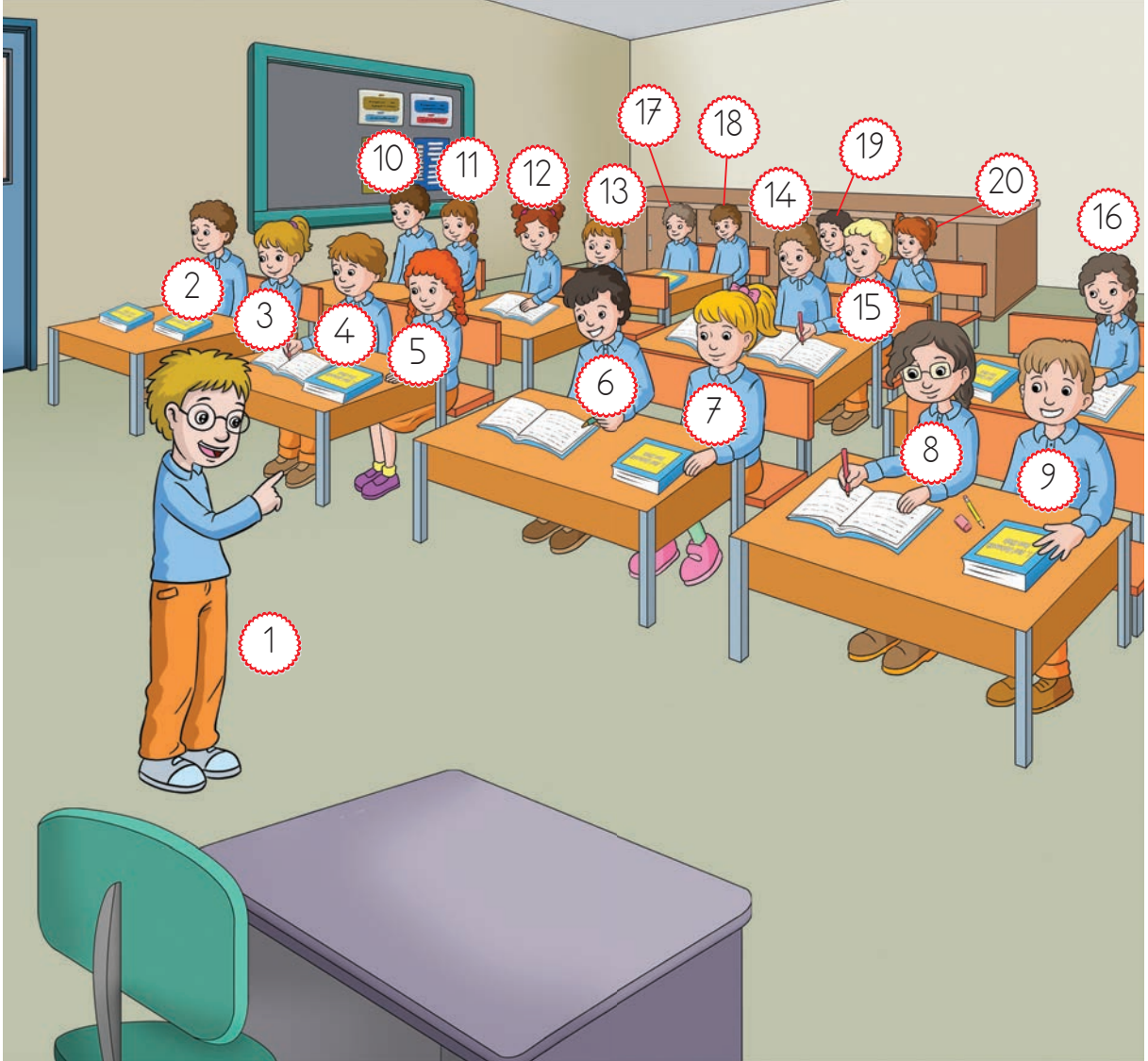
						

- Yukarıdaki tabloyu inceleyelim.
- Tablodaki boş kutulara örnekteki gibi birer tane fazla mercimek koyarak ilerleyelim.
- Kutulardaki mercimeklerin sayılarını sırasıyla söyleyelim.
- Bu sayıları söylerken kaçar sayma yaptığımızı belirtelim.

1. Örnek

Ali'nin sınıfındaki öğrencileri ileriye doğru birer ritmik sayalım.
Sınıftaki öğrenci sayısını bulalım.

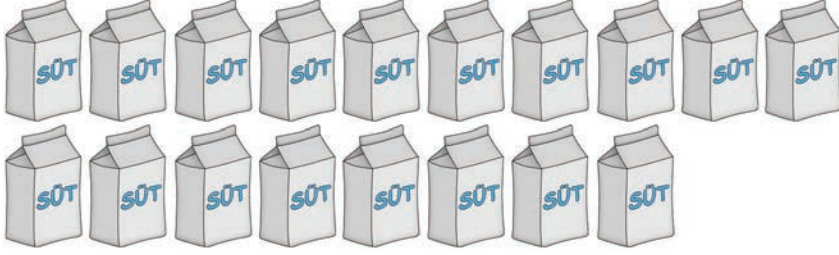

Ali'nin sınıfındaki öğrenci sayısı 20'dir.

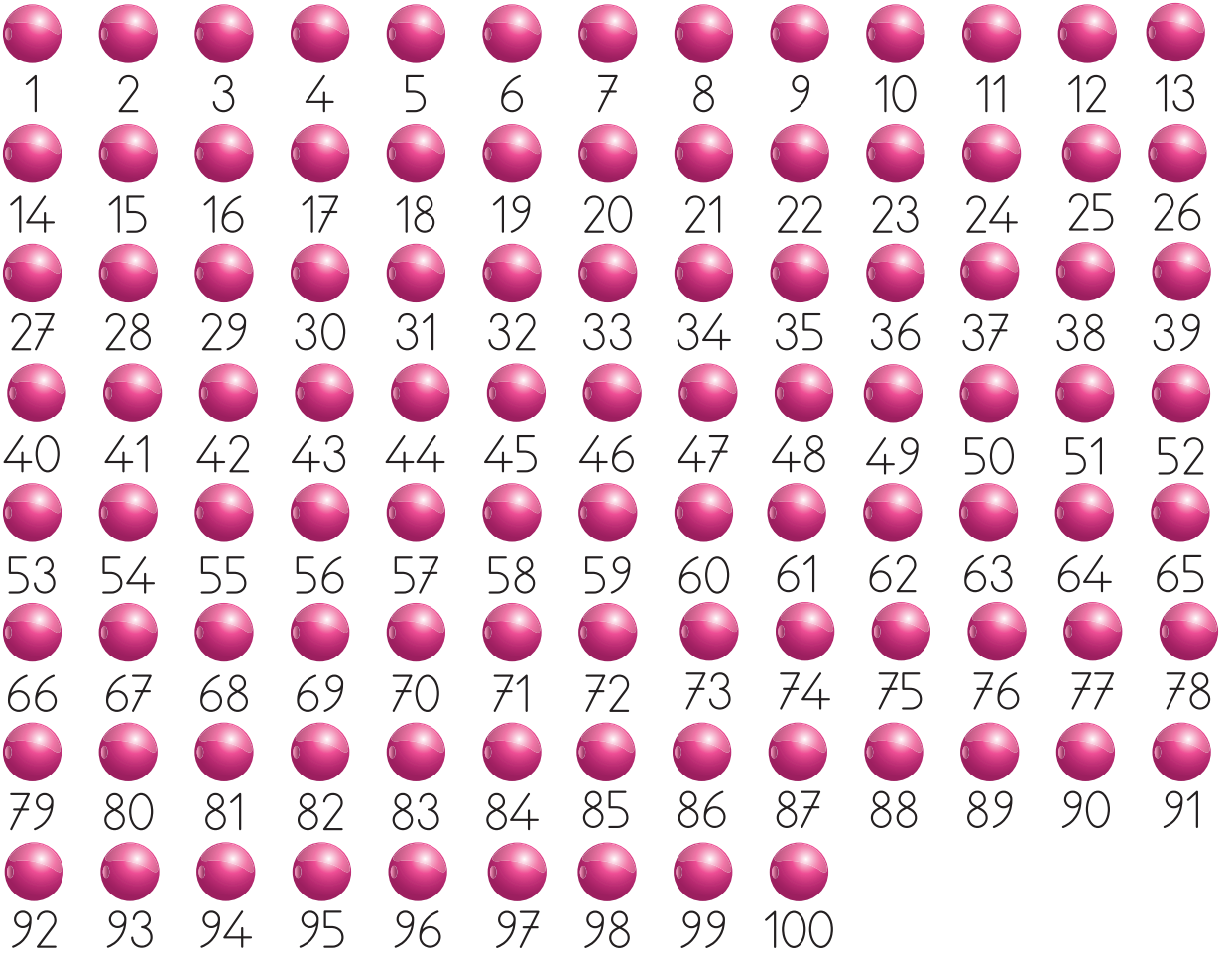
Uygulama Yapalım

Aşağıdaki sütlerin sayısını ileriye doğru birer ritmik sayarak bulalım.

2. Örnek

Aşağıdaki boncukların sayısını ileriye doğru birer ritmik sayarak bulalım.

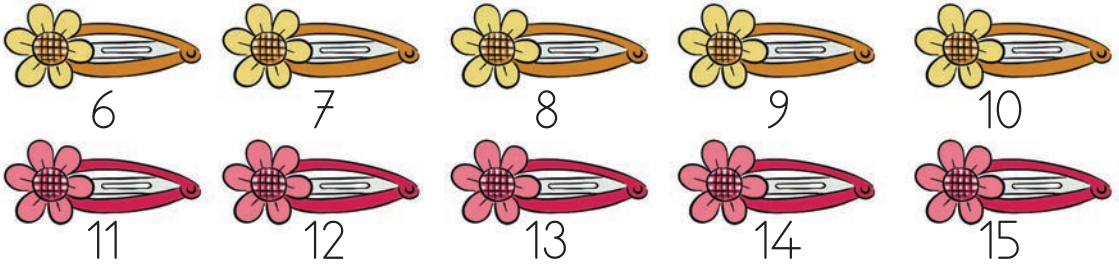
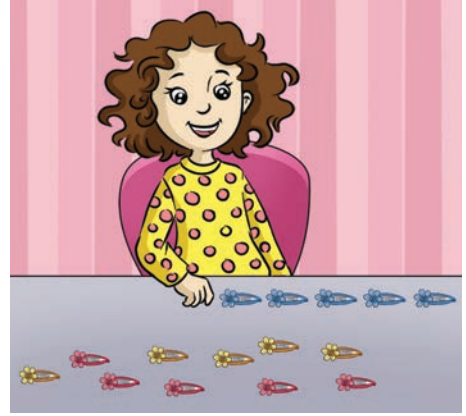

En son 100 sayısını söylediğimizden boncukların sayısı 100'dür.

3. Örnek

Ece sadece 5'e kadar sayabildiği için tokalarından 5 tanesini sayabilmiş. 6'dan başlayıp ileriye doğru birer ritmik sayarak Ece'nin tokalarının sayısını bulalım.

Ece'nin 15 tane tokası var.

4. Örnek

23'ten başlayıp 36'ya kadar ileriye doğru birer ritmik sayma yapalım.

23 - 24 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29

30 - 31 - 32 - 33 - 34 - 35 - 36

Uygulama Yapalım

47'den başlayıp 63'e kadar ileriye doğru birer ritmik sayma yapalım.

5. Örnek

Aşağıdaki buketlerden her birinde 5 tane gül vardır. İleriye doğru beşer ritmik sayma yaparak aşağıdaki güllerin sayısını bulalım.

6. Örnek

40'tan başlayıp 100'e kadar ileriye doğru beşer ritmik sayma yapalım.

40 - 45 - 50 - 55 - 60 - 65 - 70

75 - 80 - 85 - 90 - 95 - 100

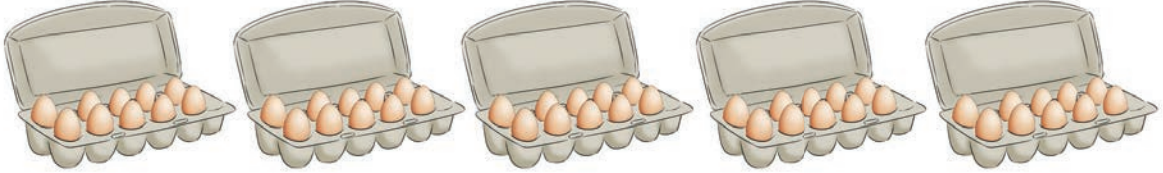
Uygulama Yapalım

25'ten başlayıp 85'e kadar ileriye doğru beşer ritmik sayma yapalım.

7. Örnek

Aşağıdaki viyollerin her birinde 10 tane yumurta var. İleriye doğru onar ritmik sayma yaparak viyollerde kaç tane yumurta olduğunu bulalım.

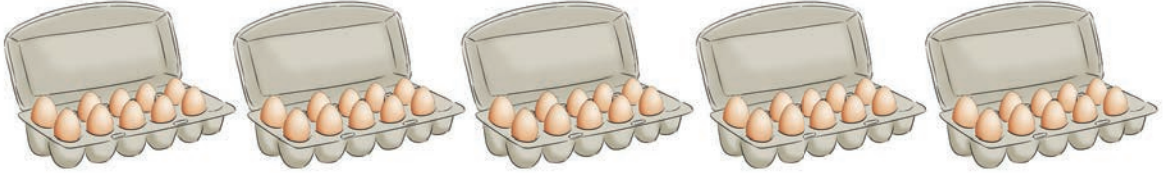
10

20

30

40

50

60

70

80

90

100

Viyollerde 100 tane yumurta var.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki tabakların her birinde 10 tane çilek var. Tabaklardaki çileklerin sayısını ileriye doğru onar ritmik sayma yaparak bulalım.

8. Örnek

20'den başlayıp 70'e kadar ileriye doğru onar ritmik sayma yapalım.

$$20 - 30 - 40 - 50 - 60 - 70$$

9. Örnek

30'dan başlayıp 100'e kadar ileriye doğru onar ritmik sayma yapalım.

$$30 - 40 - 50 - 60 - 70 - 80 - 90 - 100$$

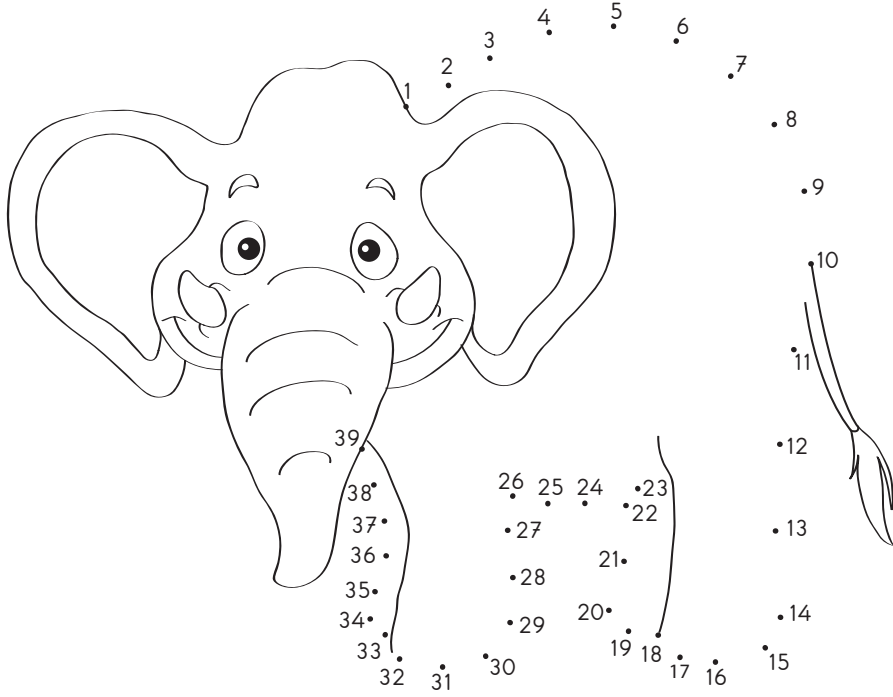

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

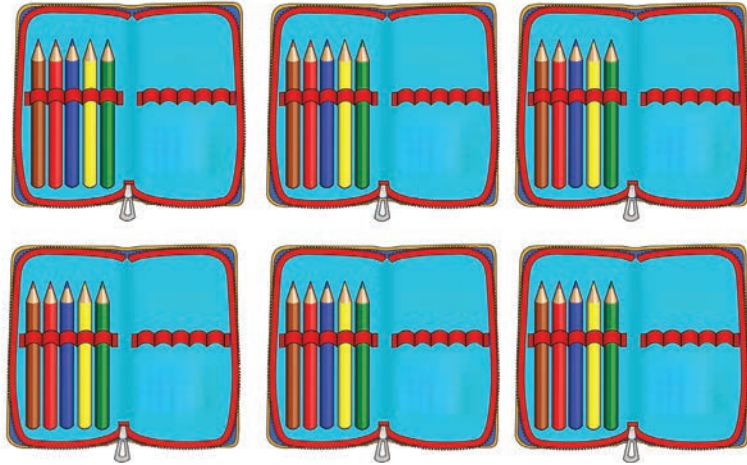
1. 1'den başlayıp 20'ye kadar ileriye doğru birer ritmik sayma yapınız. Sayma yaparken söylediğiniz sayıları sırasıyla aşağıya yazınız.

2. Aşağıdaki noktaları 1'den başlayıp ileriye doğru birer ritmik sayarak birleştiriniz. Oluşan resmi boyayınız.

3. Aşağıdaki kalemliklerde beşer tane kalem bulunuyor. İleriye doğru beşer ritmik sayma yaparak kalemliklerdeki kalemlerin sayısını bulunuz.

4. 10'dan başlayıp 100'e kadar ileriye doğru onar ritmik sayma yapınız.

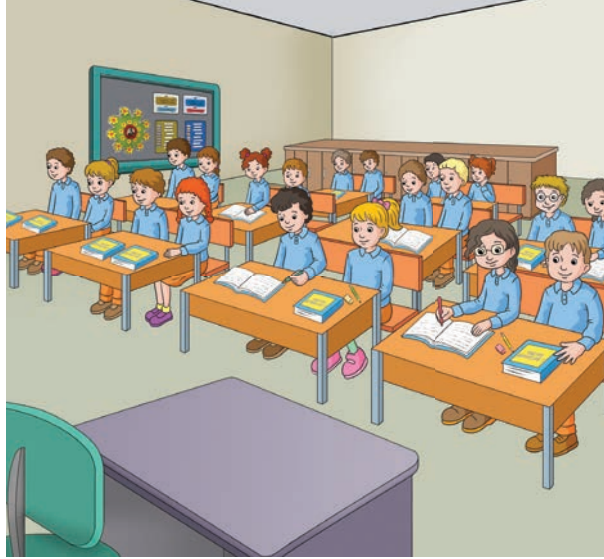
Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

İLERİYE DOĞRU İKİŞER, GERİYE DOĞRU BİRER VE İKİŞER RİTMİK SAYALIM

Ali'nin sınıfındaki her sırada 2 kişi oturuyor.

Ali, sınıfında kaç öğrenci olduğunu birer ritmik sayma yapmadan nasıl bulabilir? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmasanız da saygı gösteriniz.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: A4 kâğıt, sayma fasulyeleri.

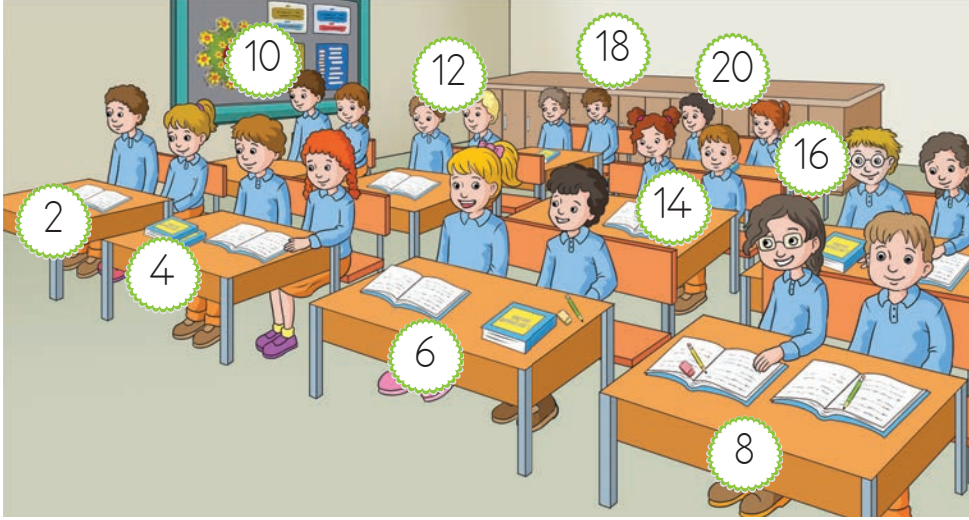
- Kâğıdımıza 10 tane küçük ve 1 tane büyük yuvarlak çizelim.
- Küçük yuvarlakların içine ikişer tane fasulye koyalım.
- Birinci yuvarlaktaki fasulyeleri büyük yuvarlağın içine koyalım.
- Büyük yuvarlaktaki fasulyelerin sayısını söyleyelim.
- Yukarıda yaptığımız işlemleri küçük yuvarlaklardaki fasulyeler bitene kadar tekrar edelim.
- Son durumda büyük yuvarlaktaki fasulye sayısını söyleyelim.
- Fasulyeleri sayarken kaçır sayma yaptığımızı belirtelim.

Not: Yukarıdaki etkinlikte yapmaktan zorlandığımız çalışmalarda arkadaşlarımızdan yardım isteyelim. Yardım isteyen arkadaşlarımıza yardım edelim.

1. Örnek

Ali'nin sınıfında kaç öğrenci olduğunu ileriye doğru ikişer ritmik sayma yaparak bulalım.

Ali'nin sınıfında 20 öğrenci vardır.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki vişnelerin sayısını ileriye doğru ikişer ritmik sayma yaparak bulalım.

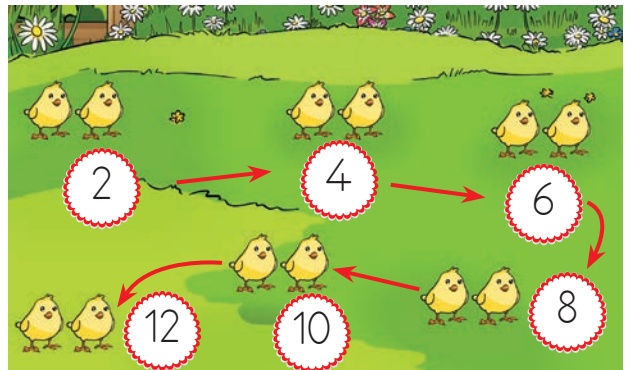

2. Örnek

Bahçedeki civcivlerin sayısını 2'den başlayıp ikişer ritmik sayma yaparak bulalım.

2 - 4 - 6 - 8 - 10 - 12

Bahçede 12 civciv vardır.

3. Örnek

Aşağıda verilen saymadaki verilmeyen sayıyı bulalım.

$$8 - 10 - 12 - 14 - \dots - 18 - 20$$

Yukarıda verilen saymadaki sayılar 8'den başlayıp ileriye doğru ikişer artarak ilerliyor. Buna göre verilen sayma, ileriye doğru ikişer saymadır. 14'ten sonra gelecek sayı 16'dır.

$$8 - 10 - 12 - 14 - \color{red}{16} - 18 - 20$$

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: sayma çubukları, kutu.

- Kutunun içine 20 tane sayma çubuğu koyalım.
- Kutudan 1 tane sayma çubuğu alalım.
- Kutudaki çubuk sayısını söyleyelim.
- Kutudan 1 tane daha sayma çubuğu alalım.
- Kutudaki çubuk sayısını söyleyelim.
- Yukarıda yaptığımız işlemleri kutudaki sayma çubukları bitene kadar tekrar edelim.
- Yaptığımız saymanın kaçar sayma olduğunu söyleyelim.
- Yaptığımız saymanın ileriye doğru mu yoksa geriye doğru mu olduğunu belirtelim.

4. Örnek

Saatteki sayıları 12'den başlayarak geriye doğru birer ritmik sayalım.

12 - 11 - 10 - 9 - 8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1

5. Örnek

Ece, tabaktaki 20 tane leblebiden birini yemek için eline alıyor. Ece, leblebilerin hepsini birer birer yiyor. Ece leblebilerin hepsini yedikten sonra tabakta kaç tane leblebi kalacağını geriye doğru birer ritmik sayma yaparak bulalım.

Tabakta 20 tane leblebi olduğundan geriye doğru birer ritmik saymaya 20'den başlayalım.

20 - 19 - 18 - 17 - 16 - 15 - 14 - 13 - 12 - 11 -
10 - 9 - 8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1 - 0

Tabakta 0 (sıfır) leblebi kalır.

6. Örnek

Aşağıda verilen saymadaki verilmeyen sayıyı bulalım.

$$15 - 14 - 13 - \dots - 11 - 10 - 9$$

Yukarıda 15'ten başlayıp 9'a kadar geriye doğru birer ritmik sayma yapılmış. Buna göre 13'ten sonra gelecek sayı 12'dir.

$$15 - 14 - 13 - \underline{12} - 11 - 10 - 9$$

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: sayma çubukları, kutu.

- Kutunun içine 20 tane sayma çubuğu koyalım.
- Kutudan 2 tane sayma çubuğu alalım.
- Kutudaki çubuk sayısını söyleyelim.
- Kutudan 2 tane daha sayma çubuğu alalım.
- Kutudaki çubuk sayısını söyleyelim.
- Yukarıda yaptığımız işlemleri kutudaki sayma çubukları bitene kadar tekrar edelim.
- Yaptığımız saymanın kaçar sayma olduğunu söyleyelim.
- Yaptığımız saymanın ileriye doğru mu yoksa geriye doğru mu olduğunu belirtelim.

7. Örnek

20'den başlayıp geriye doğru ikişer ritmik sayalım.

$$20 - 18 - 16 - 14 - 12 - 10 - 8 - 6 - 4 - 2 - 0$$

8. Örnek

Aşağıda verilen saymadaki verilmeyen sayıyı bulalım.

$$16 - 14 - 12 - \dots - 8 - 6$$

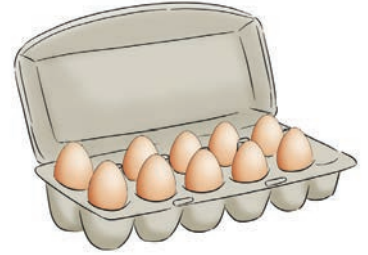
Yukarıda verilen sayılar 16'dan başlayıp her seferinde 2 azalarak geriye doğru devam ediyor. Buna göre verilen sayma, geriye doğru ikişer ritmik saymadır. 12'den sonra gelecek sayı ise 10'dur.

$$16 - 14 - 12 - \mathbf{10} - 8 - 6$$

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. 2'den başlayıp 20'ye kadar ileriye doğru ikişer ritmik sayma yapınız. Sayma yaparken söylediğiniz sayıları sırasıyla defterinize yazınız.
2. Ali, yandaki yumurtalardan her gün 1 tane yiyecek. Ali yumurtaları yedikçe viyolde kalacak yumurtaların sayılarını geriye doğru birer ritmik sayma yaparak bulunuz. Sayma yaparken söylediğiniz sayıları sırasıyla defterinize yazınız.
3. 18'den başlayıp geriye doğru ikişer ritmik sayma yapınız. Sayma yaparken söylediğiniz sayıları sırasıyla defterinize yazınız.

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

İKİ GRUPTAKİ NESNE SAYILARINI KARŞILAŞTIRMA

Ayşe Hanım'ın önündeki kutulardan hangisinde daha çok boncuk var? Nasıl bulduğunuzu açıklayınız.

Yaparak Öğrenelim

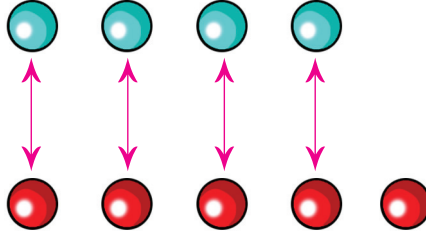
Araç ve gereçler: sayma çubukları.

- İkişer kişilik gruplar oluşturalım.
- Masamızın üzerine 20'den az olmak şartıyla istediğimiz sayıda sayma çubuğu koyalım.
- Grup arkadaşımızdan da aynı şeyi yapmasını isteyelim.
- Grup arkadaşımızla birlikte önümüzdeki çubuklardan birer tanesini elimize alalım.
- Grubumuzdaki kişilerden birinin önündeki çubuklar bitene kadar bu işleme devam edelim.
- Grubumuzda kimin daha çok, kimin daha az sayma çubuğu olduğunu tartışalım.
- Sayma çubuklarımız grup arkadaşımızla aynı anda bittiyse çubuklarımızın eşit sayıda olduğunu söyleyebilir miyiz? Tartışalım.

1. Örnek

Kutulardaki boncukları bire bir eşleyelim. Hangi kutuda daha çok boncuk olduğunu bulalım.

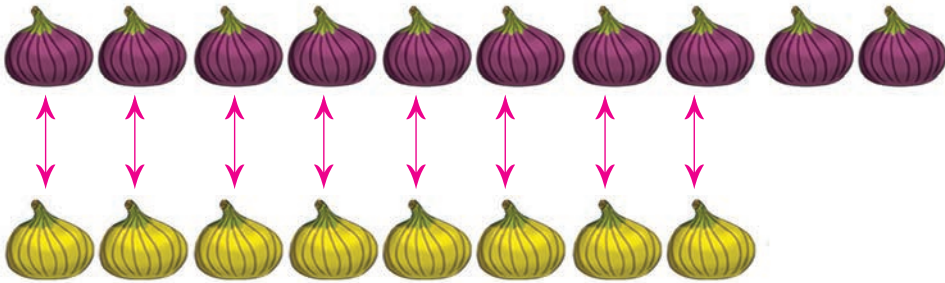

Kırmızı boncuklardan 1 tanesini mavi boncukla eşleyemedik. Bu yüzden kırmızı boncuklar mavi boncuklardan daha çoktur. 5 tane boncuk, 4 tane boncuktan daha çoktur.

2. Örnek

Yanda verilen tabaklardaki incirleri bire bir eşleyelim. Tabaklardaki incir sayılarını karşılaştıralım.

Mavi tabaktaki incirlerden 2 tanesini kırmızı tabaktaki incirlerle bire bir eşleyemedik. Buna göre kırmızı tabaktaki incirler, mavi tabaktaki incirlerden daha azdır.

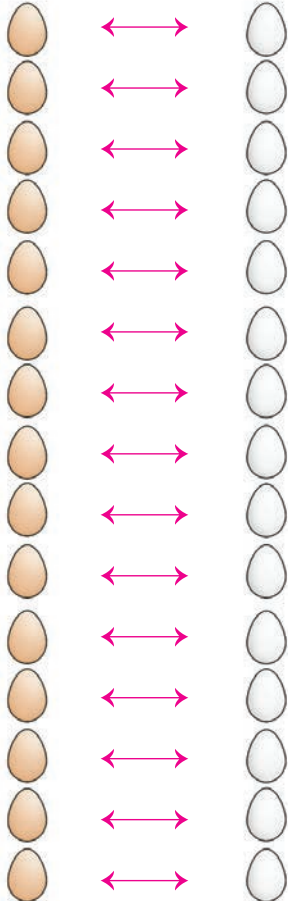
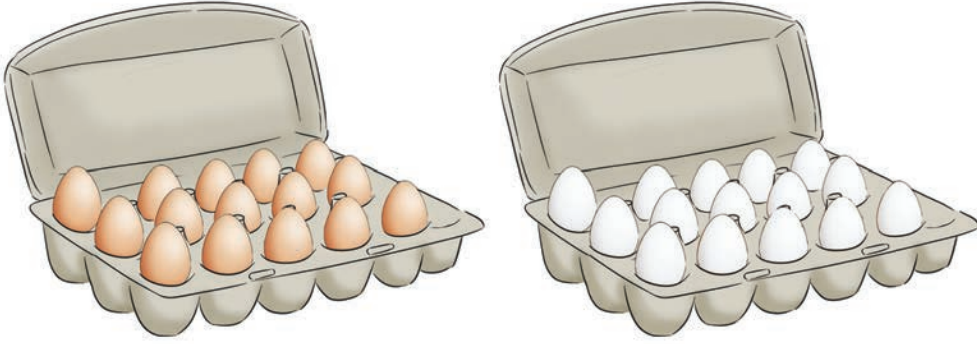
8 tane incir, 10 tane incirden daha azdır.

3. Örnek

Aşağıdaki sarı ve beyaz yumurtaları bire bir eşleyelim. Sarı ve beyaz yumurtaların sayılarını karşılaştıralım.

Sarı yumurtalarla beyaz yumurtaların hepsini bire bir eşledik. Buna göre sarı yumurtalar ile beyaz yumurtaların sayısı birbirine eşittir. 15 tane sarı yumurta, 15 tane beyaz yumurtaya eşittir.

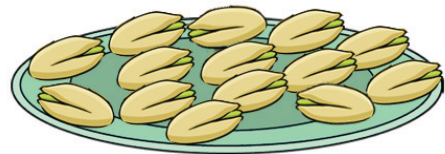
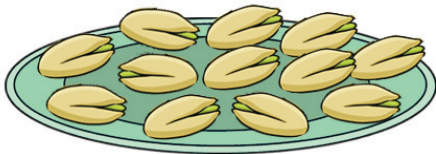
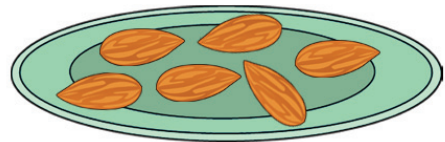
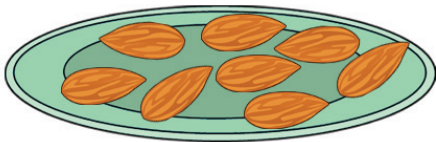
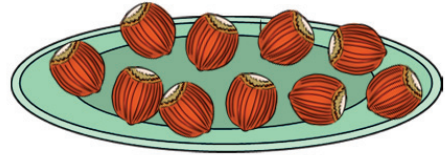
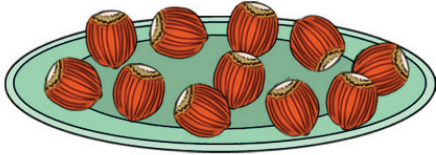

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki kırmızı ve yeşil elmaları bire bir eşleyiniz. Hangi renkteki elmaların daha çok olduğunu bulunuz.

2. Soldaki tabaklarda bulunan fındık, badem ve fıstık sayılarıyla sağdaki tabaklarda bulunan fındık, badem ve fıstık sayılarını karşılaştırınız. Fındık, badem ve fıstık sayısı daha az olan tabakları işaretleyiniz.

10'DAN BÜYÜK MÜ, KÜÇÜK MÜ?

Ece, ana sınıfındaki ders araç ve gereçlerinin yenilenmesi için kampanya başlatmış. Arkadaşları da bu kampanyaya destek olmuşlar.

Ece'nin sınıfında kaç kız öğrenci var?

Ece'nin sınıfında kaç erkek öğrenci var?

Sınıftaki erkeklerin sayısının kızların sayısından az mı yoksa çok mu olduğunu nasıl bulabilirsiniz? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmanız da saygı gösteriniz.

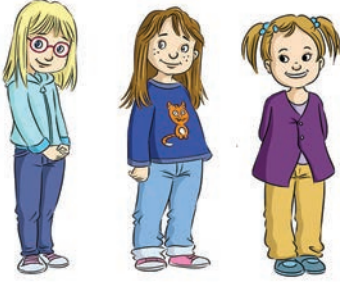
Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: defter, sayma çubukları.

- Defterimizi açalım.
- Soldaki sayfaya 11 tane sarı renkli sayma çubuğu koyalım.
- Sağdaki sayfaya 10 tane mavi renkli sayma çubuğu koyalım.
- Her iki sayfadan da 10 tane sayma çubuğu alalım.
- Hangi sayfada kaç tane sayma çubuğu kaldığını belirleyelim.
- Buna göre 11 sayısının 10 sayısından küçük mü yoksa büyük mü olduğunu söyleyelim.

1. Örnek

Ecce'nin sınıfında 7 erkek, 10 kız öğrenci vardır. Sınıftaki kız ve erkek öğrenci sayılarını karşılaştıralım. 7 sayısının 10 sayısından küçük mü yoksa büyük mü olduğunu belirleyelim.

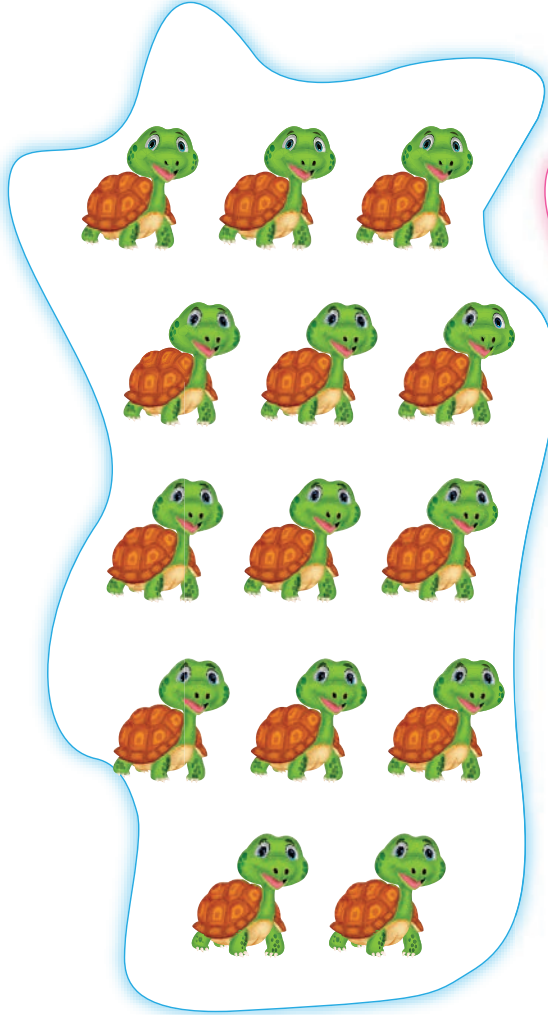
Sınıftaki erkek öğrencilerin sayısı, kız öğrencilerin sayısından azdır.

Buna göre 7 sayısı, 10 sayısından küçüktür.

2. Örnek

Aşağıdaki kaplumbağaların ve tavşanların sayısını bulalım. Kaplumbağaların sayısının tavşanların sayısından az mı yoksa çok mu olduğunu belirleyelim.

14 kaplumbağa

10 tavşan

14 sayısı, 10 sayısından büyüktür. Buna göre kaplumbağaların sayısı, tavşanların sayısından çoktur.

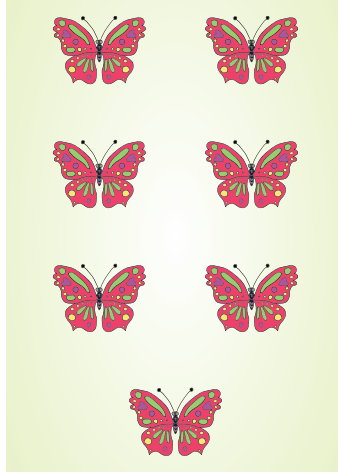
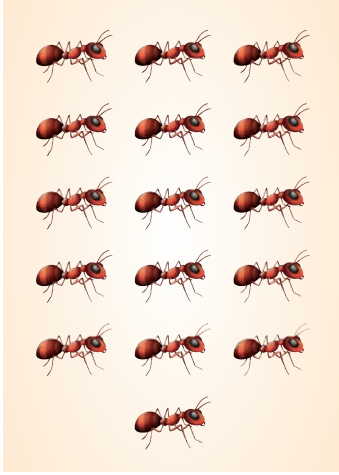

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki kuru yemişleri inceleyiniz. Sayısı 10'dan az olan kuru yemişlerin altındaki kutucuğu boyayınız.

2. Aşağıdaki hayvanları inceleyiniz. Sayısı 10'dan çok olan hayvanların altındaki kutucuğu boyayınız.

3. Aşağıdaki sayılardan 10'dan küçük olanları maviye, 10'dan büyük olanları kırmızıya boyayınız.

20

8

13

6

19

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

NESNELERİ ONLUK VE BİRLİKLERİNE AYIRALIM

Ali, boya kalemlerinin sayısını bulmak istiyor. Bunun için boya kalemlerinin 10 tanesini yeşil kutuya, 6 tanesini turuncu kutuya koyuyor.

Ali'nin kaç tane boya kalemi vardır?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: 12 tane sayma çubuğu, paket lastiği.

- İkişer kişilik gruplar oluşturalım.
- Her bir grup üyesine yapabileceği görevler verelim.
- Sayma çubuklarımızdan 10 tanesini lastikle tutturalım.
- Bu sayma çubuklarının kaç onluk oluşturduğunu tartışalım.
- Diğer sayma çubuklarını lastikle tutturalım.
- Bu sayma çubuklarının kaç birlik oluşturduğunu tartışalım.
- 12 tane sayma çubuğunun kaç onluk ve kaç birlikten oluştuğunu belirlemeye çalışalım.

1. Örnek

Ali boya kalemlerinin 10 tanesini yeşil kutuya, 6 tanesini turuncu kutuya koymuş. Ali'nin boya kalemlerinin sayısını bulalım.

Yeşil kutudaki 10 tane boya kalemi 1 **onluk** eder.

Turuncu kutudaki 6 tane boya kalemi 6 **birlik** eder.

1 onluk

6 birlik

1 onluk ve 6 birlik, 16 eder. Ali'nin 16 tane boya kalemi vardır.

16 tane boya kalemi

2. Örnek

Yukarıdaki limonları onluk ve birliklerine ayıralım. Limonların sayısını rakamlarla gösterelim.

1 onluk

1 birlik

1 onluk ve 1 birlik, 11 eder. Yukarıdaki limonların sayısı 11'dir.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

Aşağıdaki nesnelere onluk ve birliklerine ayırınız.
Nesnelerin sayısını, verilen satırlara yazınız.
Yazdığınız sayıyı okuyunuz.

SIRA BİLDİREN SAYILAR

Ali, katıldığı koşu yarışında son anda üçüncüyü geçerek yarışı tamamlıyor.

Ali, yarışı kaçınıcı sırada bitirmiştir?

Yaparak Öğrenelim

- Okul bahçesine çıkarak öğretmenimizin belirlediği alanda koşu yarışı yapalım.
- Yarışı kimin birinci sırada bitirdiğini söyleyelim.
- Yarışı kimin ikinci sırada bitirdiğini söyleyelim.
- Yarışı kimin üçüncü sırada bitirdiğini söyleyelim.
- Bu arkadaşlarımızın yarışta kaçınıcı olduklarını sayılarla nasıl gösterebileceğimizi tartışalım.

1. Örnek

Ali'nin koşu yarışını kaçınıcı sırada bitirdiğini belirtelim.

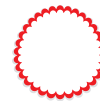
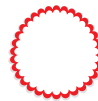
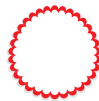
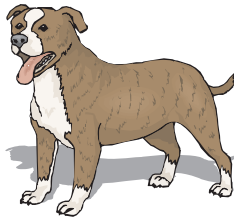

Ali, yarışı üçüncü sırada bitirmiştir. Üçüncü sırayı, 3 sayısının sağına nokta koyup "3. (üçüncü) sıra" şeklinde de ifade edebiliriz.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki hayvanları köpektan başlayıp karıncaya doğru sıra bildiren sayıları kullanarak sıralayalım.

2. Örnek

Bankadaki müşteriler, işlemlerini yaptırmak için sıra oluşturmuşlar. Ayşe Hanım'ın kaçınıcı sırada olduğunu belirtelim.

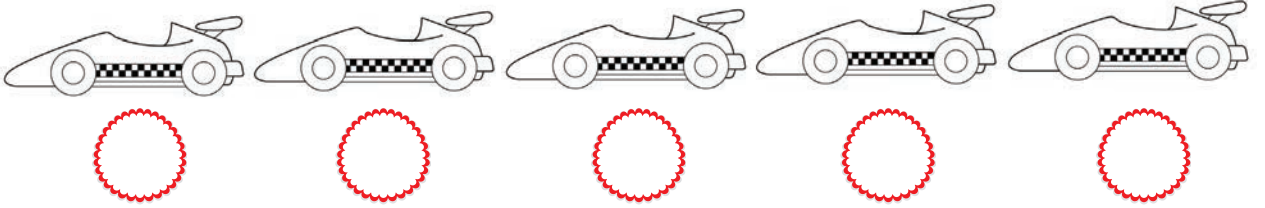

Ayşe Hanım, bankada 7. (yedinci) sıradadır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki arabaların kaçınıcı sırada olduklarını soldan sağa doğru sıra bildiren sayılar ile altlarına yazınız. Üçüncü sıradaki arabayı siyaha, beşinci sıradaki arabayı kırmızıya boyayınız.

2. Ece ve arkadaşları öğretmenlerinden renkli kâğıt almak için sıraya girmişler. Ece'nin kaçınıcı sırada olduğunu altındaki kutucuğa yazınız.

2. ÜNİTEYİ DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soruları öğretmeniniz okurken sabırlı bir şekilde sonuna kadar dinleyip anladıktan sonra cevaplayınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını kontrol ediniz.

1. Tabaklardaki kurabiyelerin sayılarını aşağıya yazınız.

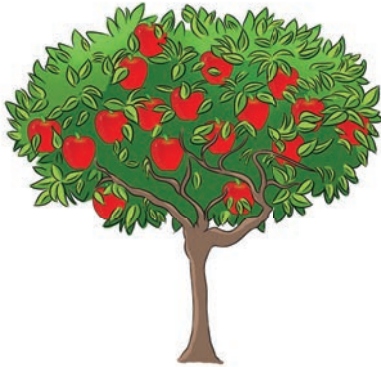

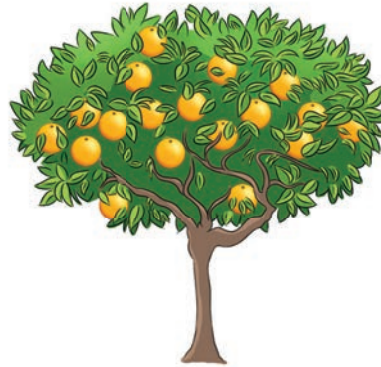

2. Aşağıdaki rakamları sırasıyla okuyunuz.

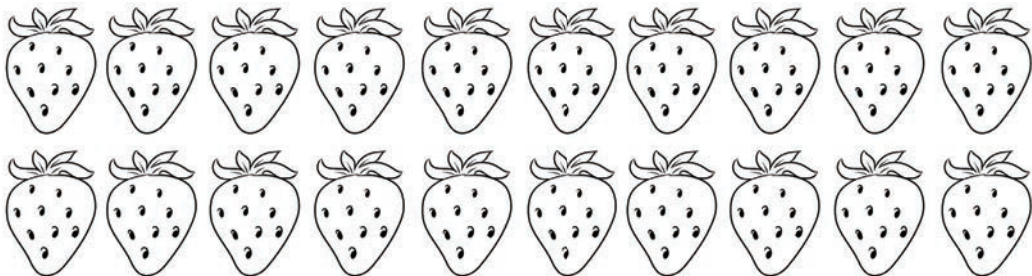
2 - 4 - 1 - 5 - 7 - 0 - 8 - 3 - 6 - 9

3. Ağaçlardaki meyve sayılarını aşağıya yazınız.

4. Aşağıdaki çileklerden 15 tanesini boyayınız.

5. 5 sayısından önceki ve sonraki sayıyı aşağıya yazınız.

5

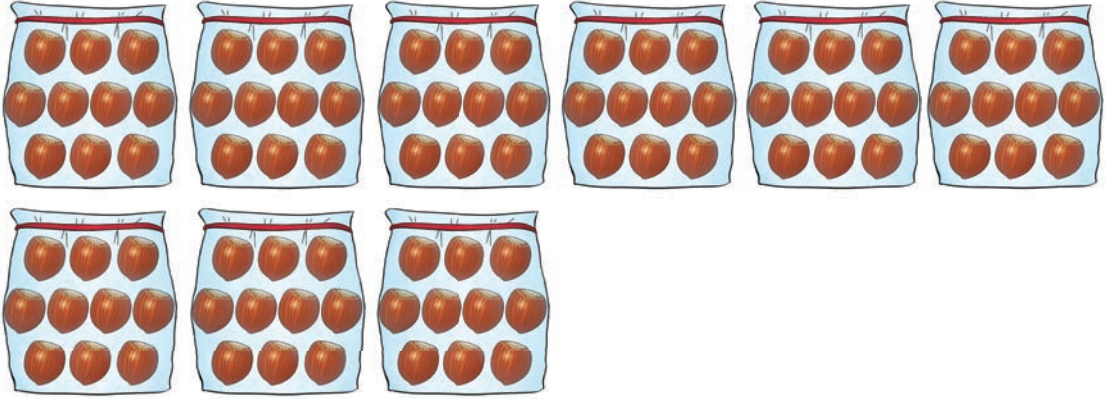
6. 8 sayısı, hangi sayıların arasındadır? Bu sayıları aşağıya yazınız.

8

7. Resimdeki öğrencilerin sayısını ileriye doğru birer ritmik sayma yaparak bulunuz. Bulduğunuz sayıyı resmin altındaki yere yazınız.

8. Aşağıdaki paketlerin her birinde 10 tane fındık vardır. Paketlerin hepsinde kaç fındık olduğunu ileriye doğru onar ritmik sayma yaparak bulunuz.

9. 20'den başlayıp 0'a kadar geriye doğru ikişer ritmik sayma yapınız. Sayma yaparken söylediğiniz sayıları sırasıyla aşağıya yazınız.

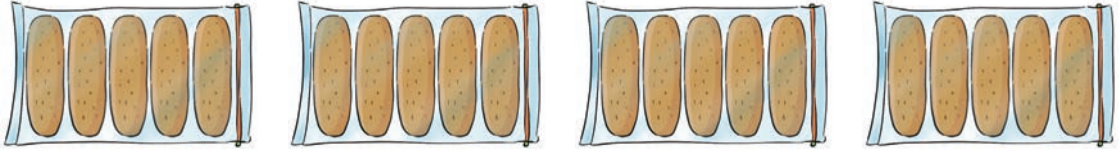

10. 6'dan başlayıp 20'ye kadar ileriye doğru ikişer ritmik sayma yapınız. Sayma yaparken söylediğiniz sayıları sırasıyla aşağıdaki bayraklara yazınız.

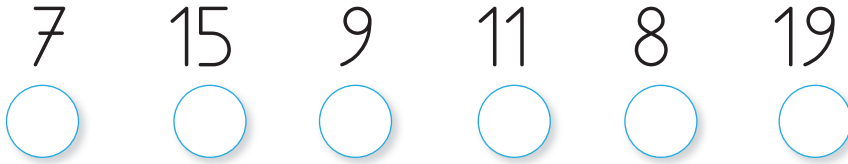

11. Aşağıdaki paketlerin her birinde 5 tane minik ekmek bulunmaktadır. Paketlerdeki ekmek sayısını ileriye doğru beşer sayma yaparak bulunuz. Bulduğunuz sayıyı aşağıya yazınız.

12. Aşağıdaki sayılardan 10'dan küçük olanların altındaki kutucuğu kırmızıya, 10'dan büyük olanların altındaki kutucuğu maviye boyayınız.

13. 20'den başlayıp 0'a kadar geriye doğru birer sayma yapınız. Sayma yaparken söylediğiniz sayıları sırasıyla aşağıya yazınız.

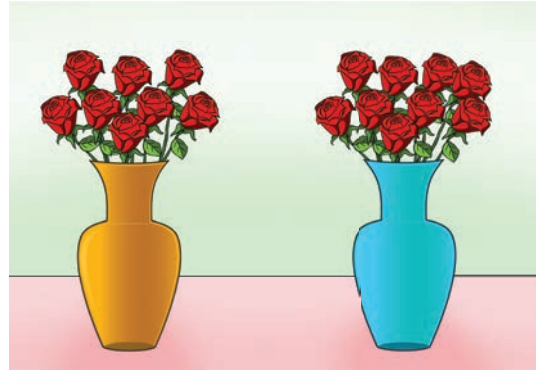
14. Yandaki zeytinleri onluk ve birliklerine ayırınız. Zeytinlerin sayısını, zeytinlerin altına yazınız.

15. Kantin sırasının sonundaki öğrencinin kaçınıcı sırada olduğunu sıra bildiren sayı kullanarak kutucuğun içine yazınız.

16. Yanda verilen vazolardaki çiçekleri bire bir eşleyip vazolardaki çiçek sayılarını karşılaştırınız. Daha çok çiçek bulunan vazonun altındaki kutucuğu işaretleyiniz.

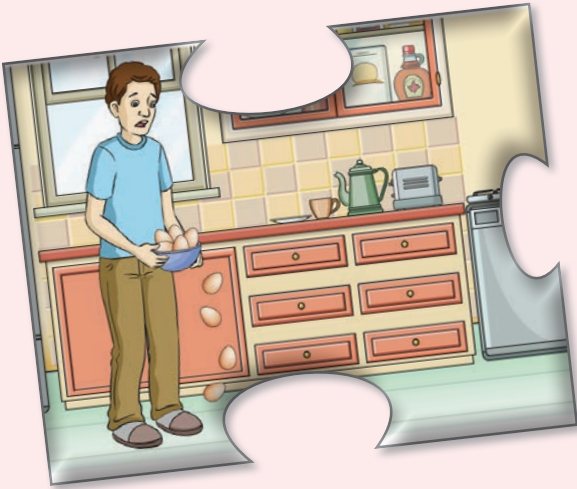
Yanlış cevaplarınız varsa bunları öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız. Bu cevaplarınızı düzeltmek için belirleyeceğiniz arkadaşlarınızla grup çalışması yapınız.

3.

Ünite

Doğal Sayılarla Toplama İşlemi
Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi

TOPLAMA İŞLEMİNİ ÖĞRENELİM

Ali ile Ece, kumbaralarındaki paraları bir araya getirip boyama kitabı almaya karar veriyorlar.

Ali ile Ece, paralarını bir araya getirmeden neden boyama kitabı alamıyor olabilirler?

Ali ile Ece, paralarını bir araya getirdiğinde paraları çoğalmış olur mu? Neden?

Yapararak Öğrenelim

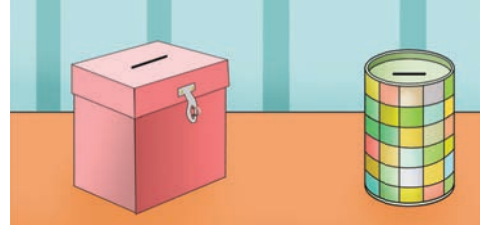
Araç ve gereçler: sayma çubukları.

- Masamızın üzerine 5 tane sayma çubuğu koyalım.
- Masadaki sayma çubuklarına üç sayma çubuğu daha ekleyelim.
- Birbirine eklediğimiz sayma çubuklarının sayısını bulalım.
- Bulduğumuz sayıya göre sayma çubuklarının sayısının çoğalıp çoğalmadığını söyleyelim.
- Yaptığımız işlemi nasıl isimlendirebileceğimizi tartışalım.

1. Örnek

Ali ile Ece'nin kumbaralarındaki paraları bir araya getirdiğinde paralara ne olacağını belirtelim.

Ali'nin paraları

Ece'nin paraları

Kumbaralardaki paralar bir araya getirildiğinde çoğalır.

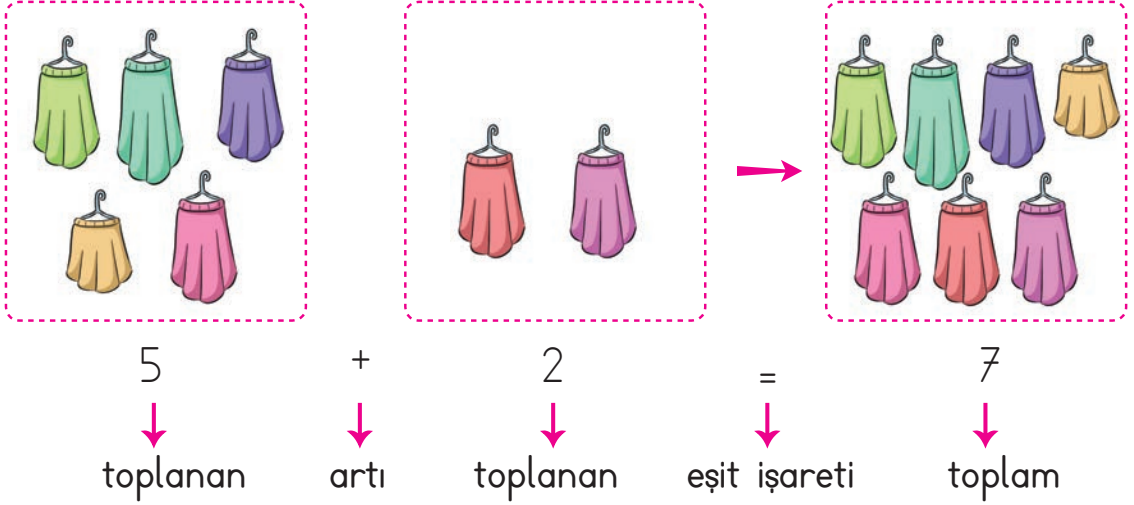

2. Örnek

Ayşe Hanım'ın dolabında 5 tane eteği var. Ayşe Hanım, bugün aldığı 2 tane eteği de dolaba astığında dolapta kaç etek olacağını bulalım.

Etek sayısı artacağından dolapta kaç etek olacağını bulmak için toplama işlemi yaparız. Çünkü **toplama işlemi**, aynı türden nesneleri birbirine eklemek, bir araya getirmektir.

Yukarıdaki toplama işlemi "Beş artı iki eşittir yedi.", "Beş iki daha yedi eder." ya da "Beş ile ikiyi toplarsak yedi eder." şeklinde ifade edebiliriz.

Toplama işleminde "toplanan", "toplam", "+ (artı)" işareti ve "= (eşit)" işareti kullanılır.

$5 + 2 = 7$ işleminde topladığımız 5 ve 2 sayısı, işlemdeki toplananlardır. Bulduğumuz sonuç olan 7 sayısı da toplamdır.

"+" işareti, toplananları birbirine eklemek anlamında kullanılır.

"=" işareti, toplama işlemindeki toplananlar ile toplam arasındaki eşitliği belirtir.

3. Örnek

Ali 6 tane, Ece ise 3 tane ceviz toplamış. Topladıkları cevizleri aynı torbaya koyacaklar. Torbada kaç tane ceviz olacağını bulalım.

Ali ile Ece, cevizlerini bir araya getirecekler. Bu yüzden torbada kaç tane ceviz olacağını bulmak için toplama işlemi yapmalıyız.

$$\begin{array}{ccc} \boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \end{array}} & + & \boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \\ \bullet \end{array}} \\ 6 & & 3 \\ & & = \\ & & \boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \end{array}} \\ & & 9 \text{ tane ceviz} \end{array}$$

Torbada 9 tane ceviz olur.

Toplama işlemini alt alta yapalım.

$$\begin{array}{r} 6 \quad \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \\ + 3 \quad \bullet \bullet \bullet \\ \hline 9 \quad \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \end{array}$$

Alt alta toplama işlemi yaparken toplananlar ile toplamın arasına bir çizgi çizeriz. Bu çizgi, **işlem çizgisidir**. İşlem çizgisinin eşit işareti ile benzer bir anlamı vardır.

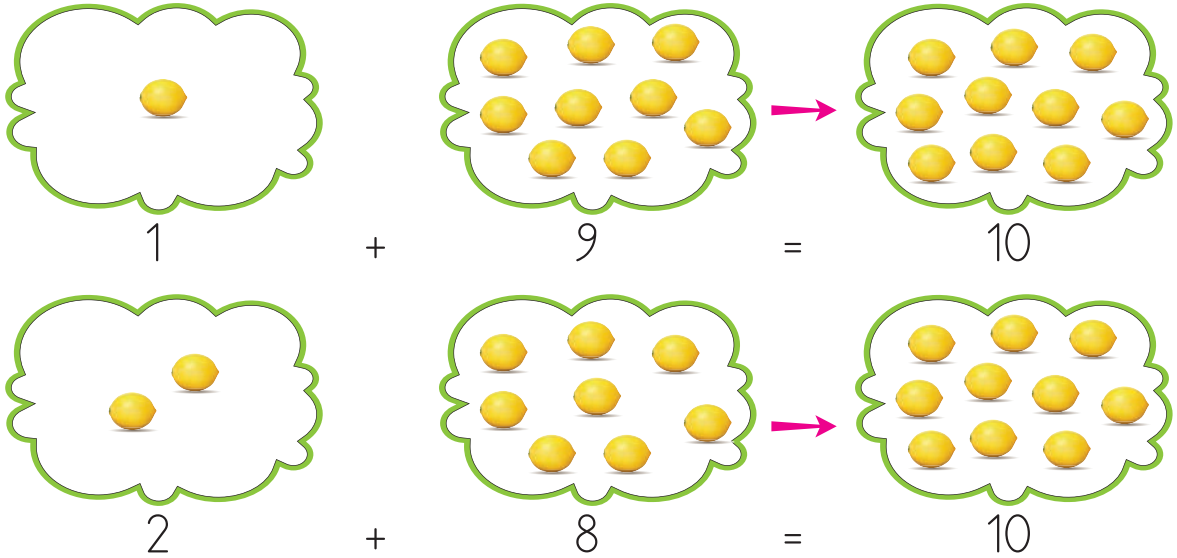
Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: 10 tane nohut, defter.

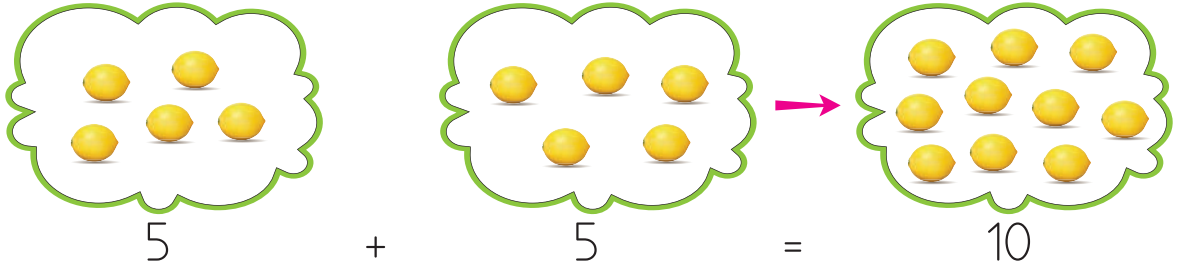
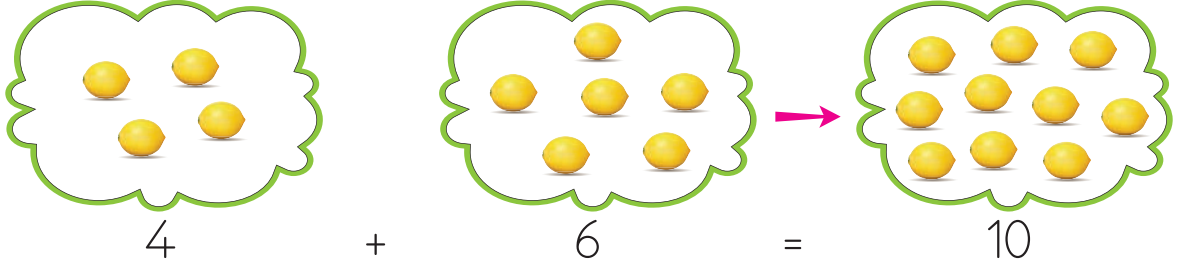
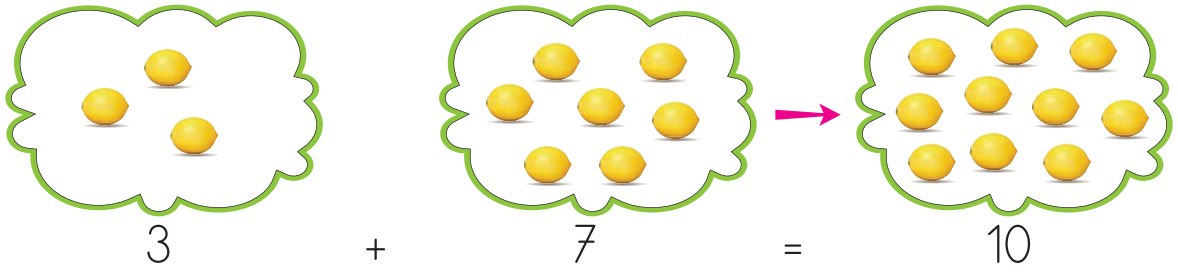
- 10 tane nohudu masamızın üzerine koyalım.
- 1 tane nohudu kenara ayıralım.
- Kenara ayırdığımız nohudun ve kalan nohutların sayısını defterimize yazalım.
- Yukarıda yaptığımız işlemlerin aynısını 10 tane nohuttan sırasıyla 2, 3, 4 ve 5 tanesini kenara ayırarak yapalım.
- Defterimize yazdığımız sayı ikililerinin toplamları 10 olan sayılar olup olmadığını söyleyelim.

4. Örnek

Aşağıdaki toplama işlemlerini inceleyelim. Toplamları karşılaştıralım.

İşlemlerin hepsinde toplam 10'dur. Buna göre yukarıdaki toplama işlemlerindeki toplananlar, toplamları 10 olan sayı ikilileridir.

Yaparak Öğrenelim

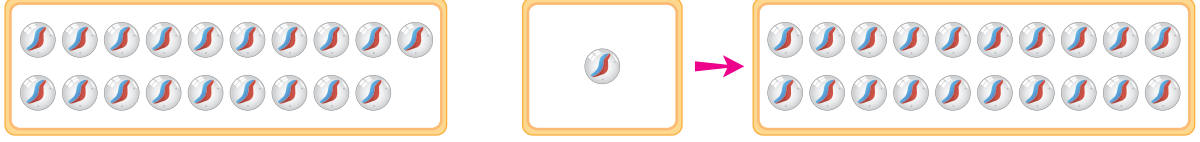
Araç ve gereçler: 20 tane sayma fasulyesi, defter.

- 20 tane fasulyeyi masamızın üzerine koyalım.
- 1 tane fasulyeyi kenara ayıralım.
- Kenara ayırdığımız fasulyenin sayısını ve kalan fasulyelerin sayısını defterimize yazalım.
- Yukarıda yaptığımız işlemlerin aynısını 20 tane fasulyeden sırasıyla 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 tanesini kenara ayırarak yapalım.
- Defterimize yazdığımız sayı ikililerinin, toplamları 20 olan sayılar olup olmadığını söyleyelim.

5. Örnek

Aşağıdaki toplama işlemlerini inceleyelim. Toplamları karşılaştıralım.

$$19 + 1 = 20$$

$$18 + 2 = 20$$

$$17 + 3 = 20$$

$$16 + 4 = 20$$

$$15 + 5 = 20$$

$$14 + 6 = 20$$

13 + 7 = 20

12 + 8 = 20

11 + 9 = 20

10 + 10 = 20

İşlemlerin hepsinde toplam 20'dir. Buna göre yukarıdaki toplama işlemlerindeki toplananlar, toplamları 20 olan sayı ikilileridir.

6. Örnek

Aşağıdaki toplama işlemlerini inceleyelim.

$$1 + 0 = 1 \quad 2 + 0 = 2 \quad 3 + 0 = 3 \quad 4 + 0 = 4$$

Yukarıdaki işlemlerden her birinde toplananlardan biri 0'dır. Toplam ise 0 ile toplanan sayının kendisidir. Çünkü bir sayının 0 ile toplamı, o sayının kendisine eşit olur.

7. Örnek

12 sayısını, iki doğal sayının toplamı şeklinde yazalım.

$$\begin{array}{r} 11 \\ + 1 \\ \hline 12 \end{array} \rightarrow \text{(Birliklerle birlikler toplanır. Bulunan sayı birliklerin altına yazılır.)}$$

12 sayısını, 11 ve 1'den farklı iki doğal sayının toplamı şeklinde yazalım.

$$\begin{array}{r} 10 \\ + 2 \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 3 \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 4 \\ \hline 12 \end{array}$$

Uygulama Yapalım

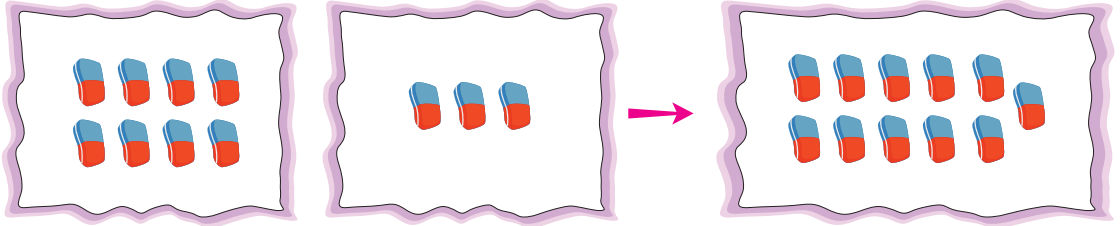
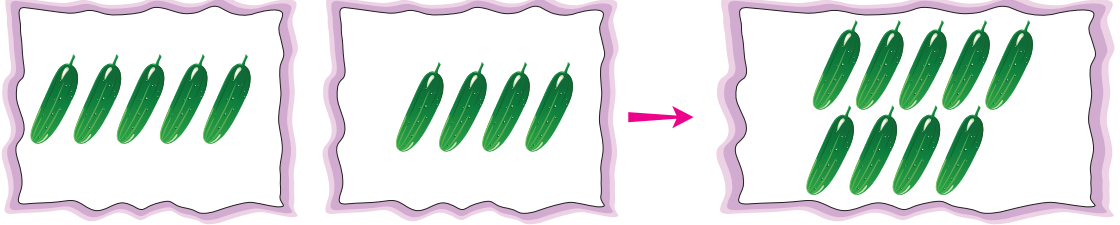
12 sayısını, yukarıdaki toplananlardan farklı iki doğal sayının toplamı şeklinde aşağıya yazalım.

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ + \dots\dots\dots \\ \hline 12 \end{array}$$

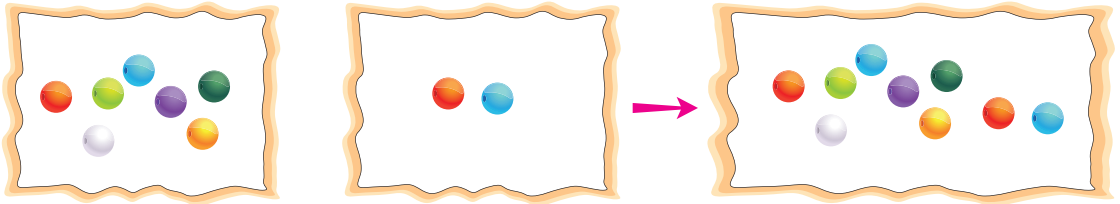
ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

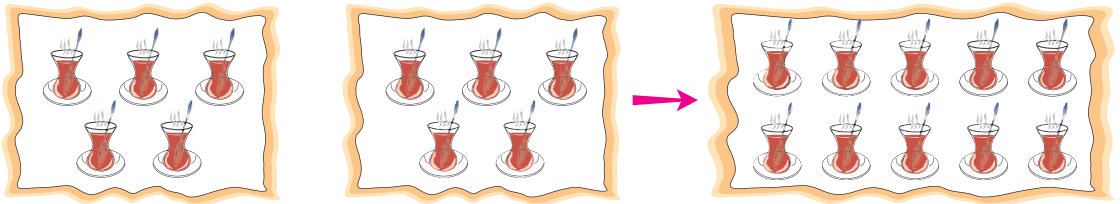
1. Aşağıda yapılan işlemleri açıklayınız.

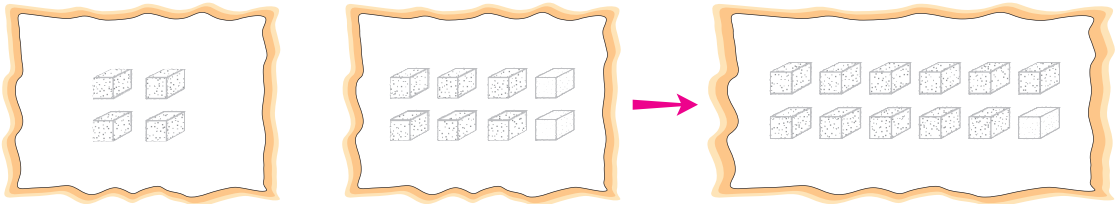
2. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapınız.

$$7 + 2 = \dots\dots\dots$$

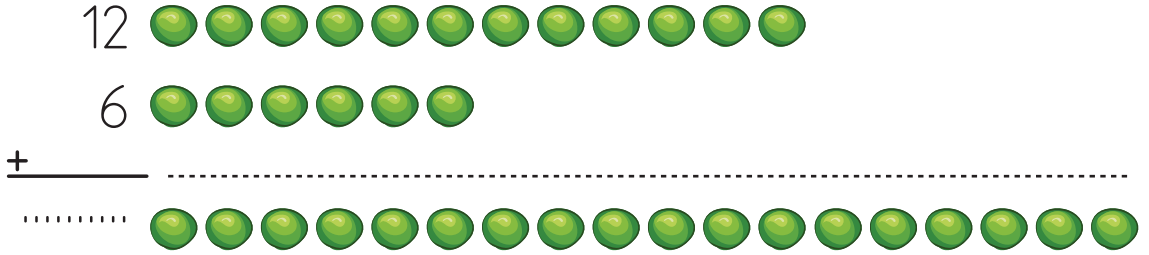
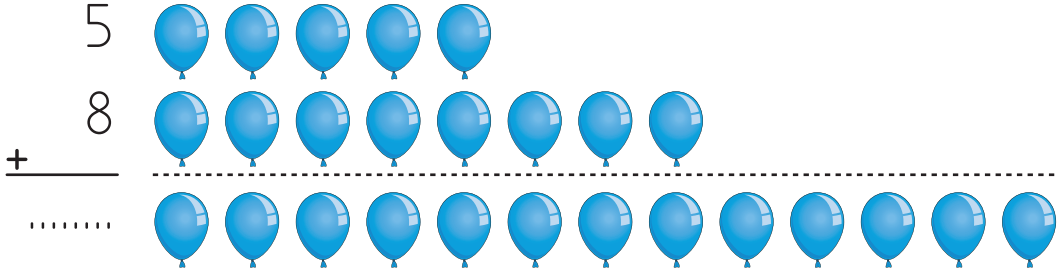

$$5 + 5 = \dots\dots\dots$$

$$4 + 8 = \dots\dots\dots$$

3. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapınız.

4. Aşağıda verilen toplama işlemlerini yapınız. İşlemleri bir de hesap makinesiyle yapıp bulduğunuz sonuçların doğruluğunu kontrol ediniz.

$5 + 3 = \dots\dots\dots$

$8 + 5 = \dots\dots\dots$

$9 + 1 = \dots\dots\dots$

$2 + 6 = \dots\dots\dots$

$14 + 4 = \dots\dots\dots$

$13 + 4 = \dots\dots\dots$

$3 + 7 = \dots\dots\dots$

$10 + 8 = \dots\dots\dots$

$6 + 11 = \dots\dots\dots$

$15 + 3 = \dots\dots\dots$

$12 + 2 = \dots\dots\dots$

$5 + 9 = \dots\dots\dots$

5. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 1 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 2 \\ + 7 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 9 \\ + 6 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 15 \\ + 4 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 10 \\ + 8 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 11 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

.....

6. Yandaki akvaryumda 6 balık var. Akvaryuma 5 balık daha eklenince akvaryumda kaç balık olacağını sayma çubuklarıyla modelleyerek bulunuz.

7. Aşağıdaki noktalı yerlere toplamları 10 olan sayı ikilileri yazınız.

$$\text{.....} + \text{.....} = 10 \quad \text{.....} + \text{.....} = 10$$

8. Aşağıdaki noktalı yerlere toplamları 20 olan sayı ikilileri yazınız.

$$\text{.....} + \text{.....} = 20 \quad \text{.....} + \text{.....} = 20$$

9. Aşağıdaki noktalı yerlere toplamları 15 olan farklı sayılar yazınız.

$$\text{.....} + \text{.....} = 15 \quad \text{.....} + \text{.....} = 15$$

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

TOPLANANLAR YER DEĞİŞTİRİNCE TOPLAM DEĞİŞİR Mİ?

Ece'nin önünde kaç ceviz var?

Ali'nin önünde kaç ceviz var?

Ali, cevizlerini Ece'nin önündeki cevizlere eklerse toplam kaç ceviz olur?

Ece, cevizlerini Ali'nin önündeki cevizlere eklerse toplam ceviz sayısında bir değişiklik olur mu?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: 2 tane plastik bardak, 8 tane nohut.

- Bardaklardan birine "1", diğerine "2" yazalım. Birinci bardağın içine 3 nohut, ikinci bardağın içine 5 nohut koyalım.
- Birinci bardaktaki nohutları ikinci bardağa boşaltalım.
- İkinci bardakta toplam kaç nohut olduğunu söyleyelim.
- Yaptığımız işlemi, toplama işlemiyle ifade edelim.
- İkinci bardaktaki nohutlardan 3 tanesini tekrar birinci bardağa koyalım.
- İkinci bardaktaki nohutları birinci bardağa boşaltalım.
- Birinci bardaktaki toplam nohut sayısını söyleyelim.
- Yaptığımız işlemi, toplama işlemiyle ifade edelim.
- İfade ettiğimiz toplama işlemlerini karşılaştıralım.

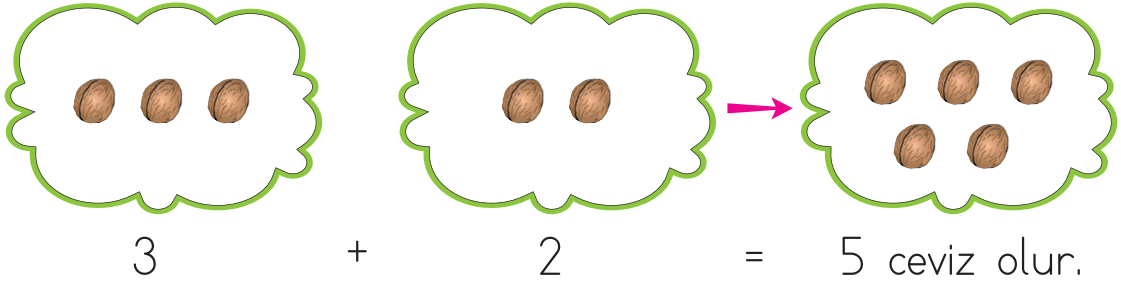
- Toplama işleminde toplananların yer değiştirmesinin toplamı değiştirip değiştirmediğini belirtelim.

Not: Yukarıdaki etkinlikte yapmaktta zorlandığımız çalışmalarda arkadaşlarımızdan yardım isteyelim. Yardım isteyen arkadaşlarımıza yardım edelim.

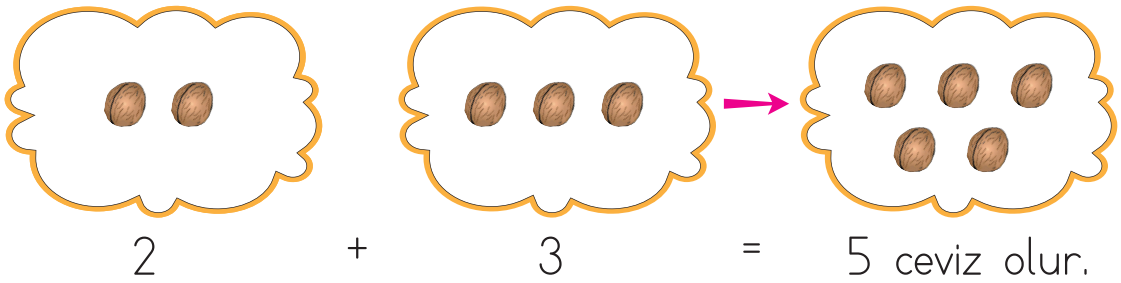

1. rnek

Ali, cevizlerini Ece'nin önündeki cevizlere eklerse toplam kaç ceviz olacağını bulalım.

Ece, cevizlerini Ali'nin önündeki cevizlere eklerse toplam kaç ceviz olacağını bulalım.

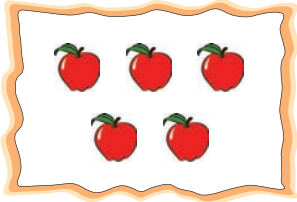

Buna göre $3 + 2 = 5$ ve $2 + 3 = 5$ olduğundan toplam ceviz sayısı değişmez. nk toplama işleminde toplananların yerleri değiştiğinde toplam değişmez.

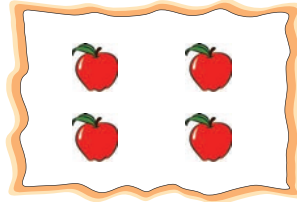
2. Örnek

Aşağıda verilen toplama işlemlerindeki toplamları ve toplananların yerlerini inceleyelim.

5

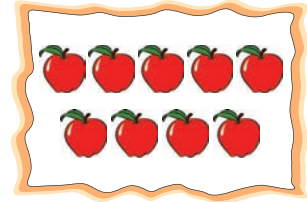
+

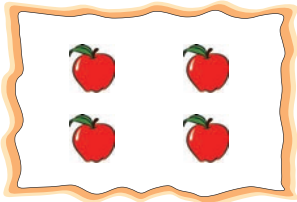
4

=

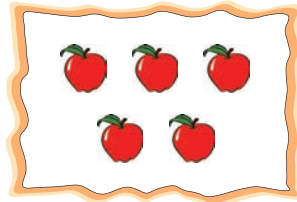

9

4

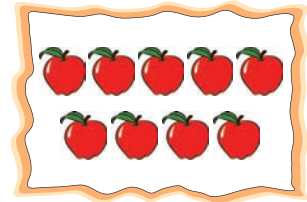
+

5

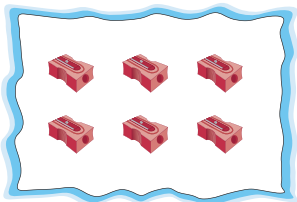

=

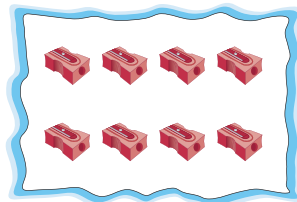
9

$$\begin{array}{r} 5 + 4 = 9 \\ 4 + 5 = 9 \end{array}$$

6

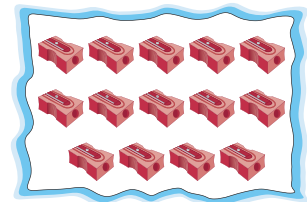
+

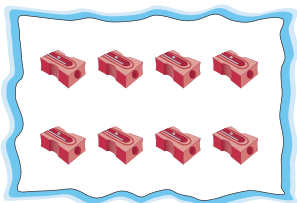
8

=

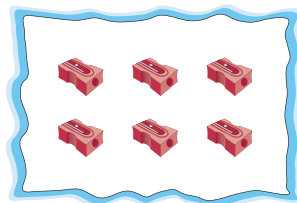

14

8

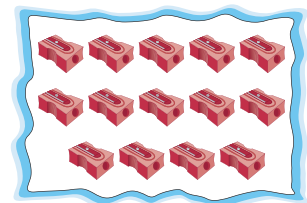
+

6

=

14

$$\begin{array}{r} 6 + 8 = 14 \\ 8 + 6 = 14 \end{array}$$

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

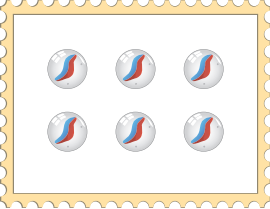
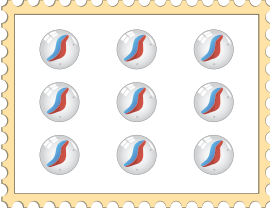
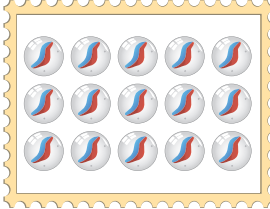
Aşağıda verilen toplama işlemlerindeki toplananları ve toplamları yazınız. Toplananları ve toplamları karşılaştırınız.

• + =

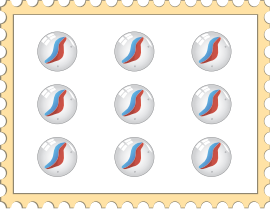
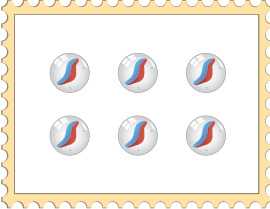
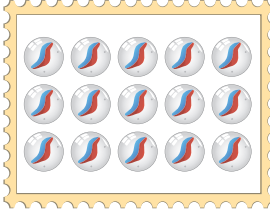
..... + ... = ...

 + =

..... + ... = ...

• + =

..... + ... = ...

 + =

..... + ... = ...

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

ÇIKARMA İŞLEMİNİ ÖĞRENELİM

Ali, tabaktaki zeytinlerden 3 tanesini yiyor.

Ali, 3 tane zeytin yedikten sonra tabaktaki zeytinlerin sayısında nasıl bir değişim olmuştur?

Yapararak Öğrenelim

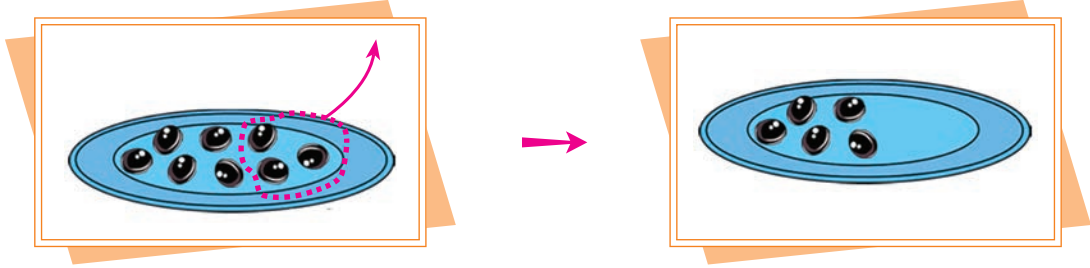
Araç ve gereçler: sayma çubukları.

- Masamızın üzerine 7 tane sayma çubuğu koyalım.
- Masadaki sayma çubuklarından 5 tanesini elimize alalım.
- Masanın üzerinde kaç tane sayma çubuğu kaldığını söyleyelim.
- Masanın üzerindeki sayma çubuklarının eksilip eksilmediğini belirtelim.
- Yaptığımız işlemi nasıl isimlendirebileceğimizi tartışalım.

1. Örnek

Ali, tabaktaki zeytinlerin 3 tanesini yedikten sonra zeytinlerin sayısında nasıl bir değişim olduğunu belirtelim.

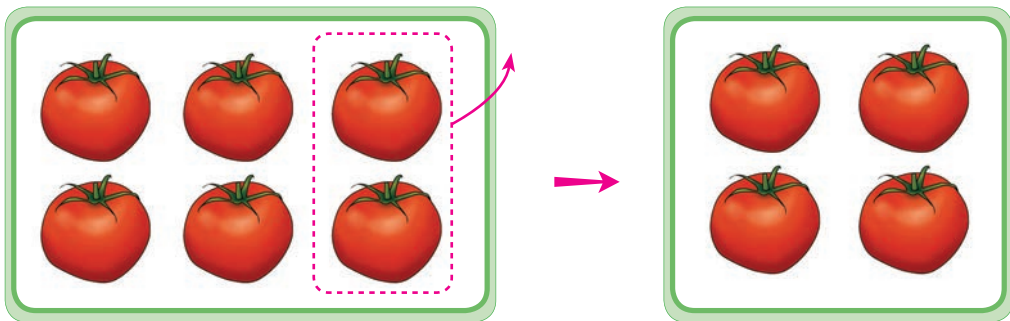
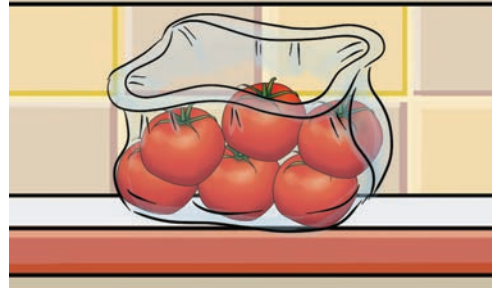

Ali 3 tane zeytin yedikten sonra tabaktaki zeytinlerin sayısı eksilmiştir.

2. Örnek

Ayşe Hanım, poşetteki 6 tane domatesten 2 tanesini salata yapmak için ayıracak. Poşetteki domates sayısında nasıl bir değişim olacağını belirtelim.

Ayşe Hanım poşetteki 6 tane domatesten 2 tanesini ayırdığında poşetteki domateslerin sayısı azalır.

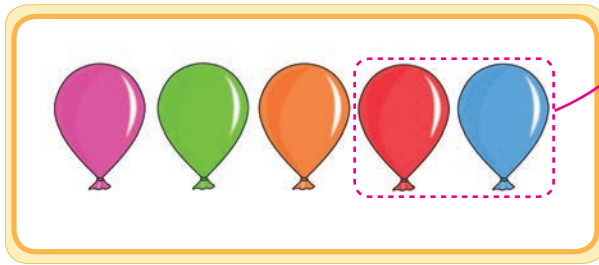

3. Örnek

Ece, elindeki 5 tane balondan 2 tanesini uçurdu. Ece'nin elinde kaç tane balon kaldığını bulalım.

Balonların sayısı azalacağından Ece'nin elinde kaç balon kaldığını bulmak için **çıkarma işlemi** yaparız.

$$\begin{array}{ccccccc} 5 & - & 2 & = & 3 \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ \text{eksilen} & \text{eksi} & \text{çıkan} & \text{eşit işareti} & \text{fark} \end{array}$$

Yukarıdaki çıkarma işlemi "Beş eksi iki eşittir üç.", "Beşten iki çıktı üç kaldı." ya da "Beş ile ikinin farkı üçtür." şeklinde ifade edebiliriz.

Çıkarma işleminde “eksilen”, “çıkan”, “fark”, “- (eksi)” işareti ve “= (eşit)” işareti kullanılır.

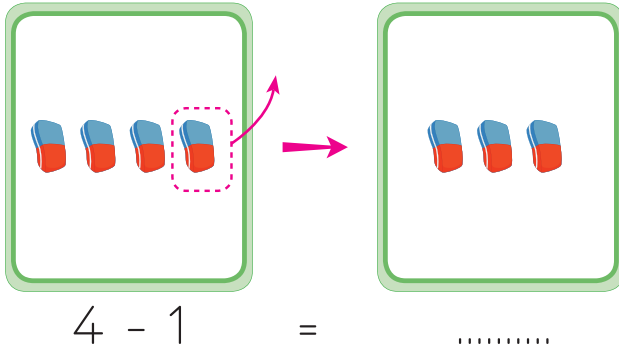
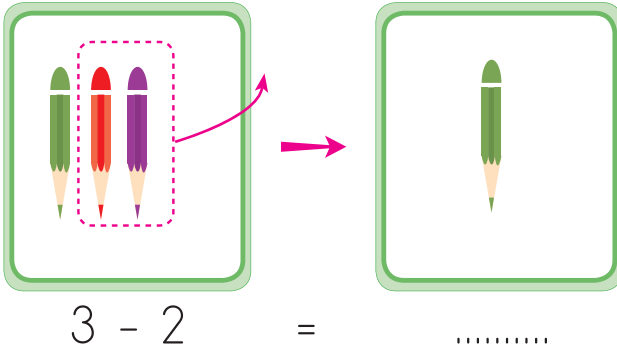
$5 - 2 = 3$ işleminde eksilen 5, çıkan 2'dir. İşlemin sonucu yani fark ise 3'tür.

“-” işareti, eksilen sayıdan çıkan sayı kadar eksiltme anlamındadır.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapalım.

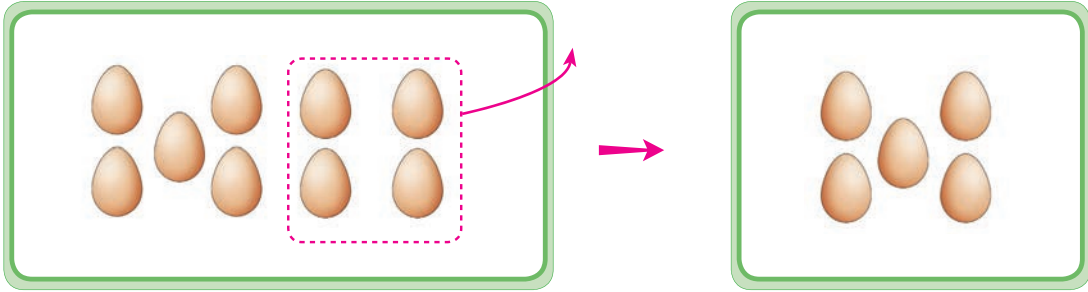

4. Örnek

Hakan Bey'in elindeki kaptaki bulunan 9 yumurtadan 4 tanesi yere düşüyor. Hakan Bey'in elindeki kaptaki kaç tane yumurta kaldığını bulalım.

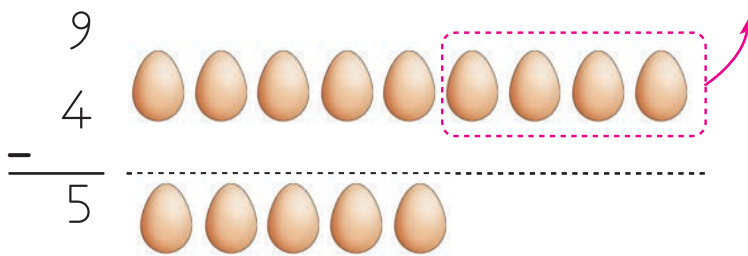

Kaptaki yumurtalardan 4 tanesi yere düştüğünde kaptaki yumurtalar eksilir. Bu yüzden Hakan Bey'in elinde kaç tane yumurta kaldığını bulmak için çıkarma işlemi yapmalıyız.

$$9 - 4 = 5 \text{ tane yumurta}$$

Çıkarma işlemi alt alta yapalım.

Yaparak Öğrenelim

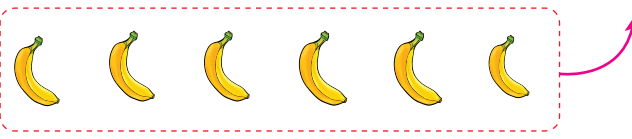
Araç ve gereçler: plastik tabak, sayma çubukları, defter.

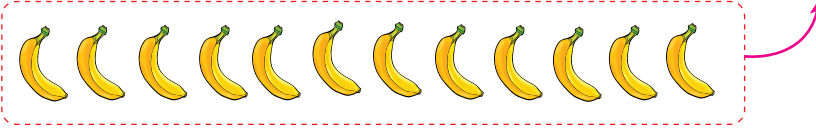
- Tabanın içine 3 tane sayma çubuğu koyalım.
- Tabanın içinden 3 tane sayma çubuğu alalım.
- Tabakta kaç tane sayma çubuğu kaldığını belirtelim.
- Yaptığımız işlemi, çıkarma işlemi olarak defterimize yazalım.
- Tabanın içine 11 tane sayma çubuğu koyalım.
- Tabanın içinden 11 tane sayma çubuğu alalım.
- Tabakta kaç tane sayma çubuğu kaldığını belirtelim.
- Yaptığımız işlemi, çıkarma işlemi olarak defterimize yazalım.
- Yazdığımız çıkarma işlemlerini inceleyelim.
- Birbirine eşit iki doğal sayının farkının kaç olduğunu tartışalım.

5. Örnek

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini inceleyelim. İşlemlerdeki eksilen ve çıkan ile farkları karşılaştıralım.

$$\begin{array}{r} 6 \\ 6 \\ - \\ \hline 0 \end{array}$$

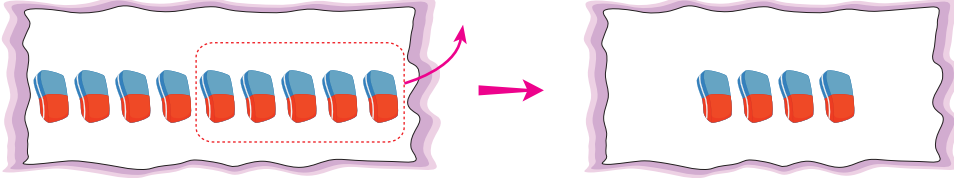
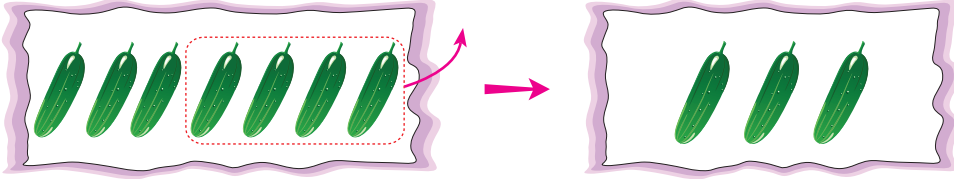
$$\begin{array}{r} 12 \\ 12 \\ - \\ \hline 0 \end{array}$$

İki işlemde de eksilen ve çıkan birbirine eşittir. Birbirine eşit olan bu sayıların farkı ise 0'dır.

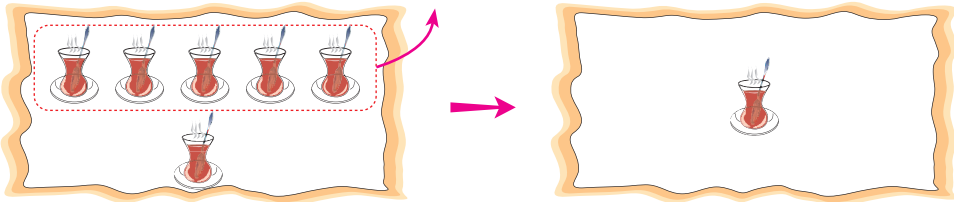

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

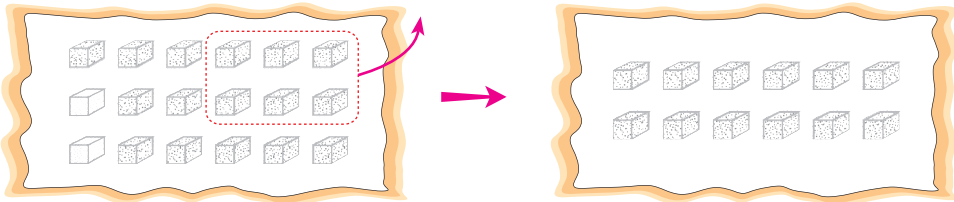
1. Aşağıda yapılan işlemleri açıklayınız.

2. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

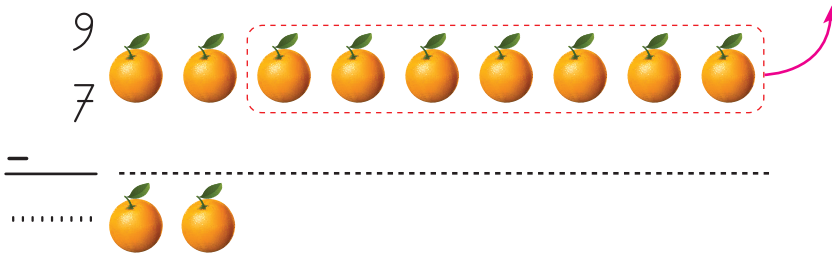

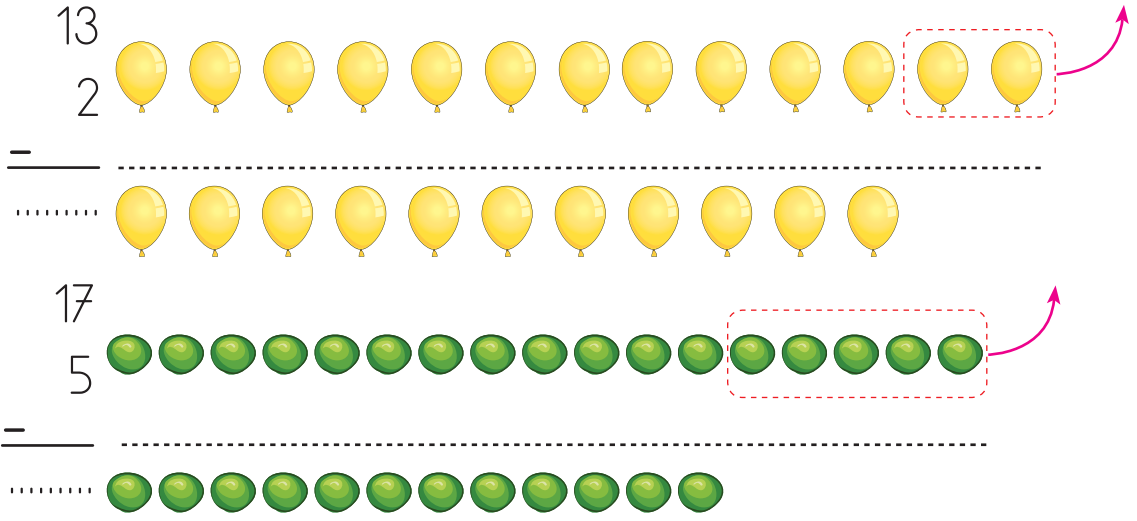
$$6 - 5 = \dots\dots\dots$$

$$18 - 6 = \dots\dots\dots$$

3. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

4. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

$$8 - 5 = \dots\dots\dots$$

$$9 - 6 = \dots\dots\dots$$

$$16 - 4 = \dots\dots\dots$$

$$18 - 8 = \dots\dots\dots$$

$$14 - 7 = \dots\dots\dots$$

$$10 - 9 = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ - 3 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ - 4 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ - 7 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ - 3 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ - 2 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ - 5 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 9 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 \\ - 8 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

5. Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarını bulunuz. Bulduğunuz sonuçları karşılaştırınız.

$$\begin{array}{r} 8 \\ - 8 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ - 16 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ - 5 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ - 13 \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

3. ÜNİTEYİ DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soruları sabırlı bir şekilde sonuna kadar okuyup anladıktan sonra cevaplayınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını kontrol ediniz.

1. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki 😊 ifadesini, yanlış olanların başındaki ☹ ifadesini boyayınız.

😊 ☹ Toplama işleminde aynı türden nesnelere bir araya getirilir, birbirine eklenir.

😊 ☹ Toplama işleminin işareti, “-” işaretidir.

😊 ☹ $2 + 1 = 3$ işleminde 2 ve 1 sayıları toplanan, 3 sayısı ise toplamdır.

😊 ☹ Çıkarma işleminde belirli bir sayıda nesneden ayırma, eksiltme yapılır.

😊 ☹ Çıkarma işleminin işareti, “+” işaretidir.

😊 ☹ $3 - 2 = 1$ işleminde fark 3, eksilen 2 ve çıkan 1'dir.

😊 ☹ $9 - 9$ işleminin sonucu 0'dır.

10. Aşağıdaki kutucuklara toplamı 10 olan farklı sayılar yazınız.

$$\square + \square = 10$$

$$\square + \square = 10$$

$$\square + \square = 10$$

$$\square + \square = 10$$

$$\square + \square = 10$$

11. Aşağıdaki kutucuklara toplamı 20 olan farklı sayılar yazınız.

$$\begin{array}{r} \square \\ + \square \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \square \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \square \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \square \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \square \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \square \\ \hline 20 \end{array}$$

12. Aşağıdaki işlemleri yapınız.

$$\begin{array}{r} 6 \\ + 3 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ - 5 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ - 9 \\ \hline \square \end{array}$$

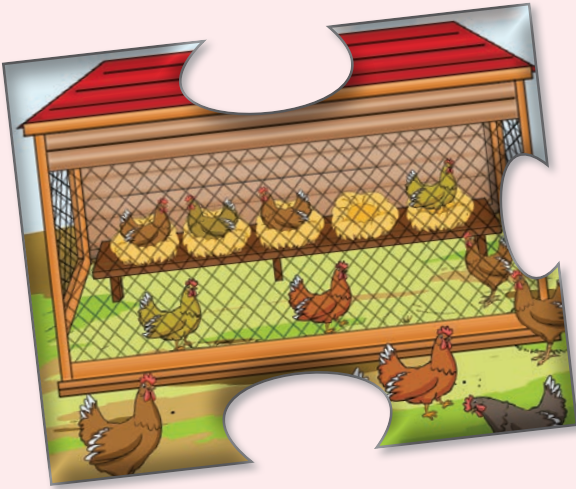
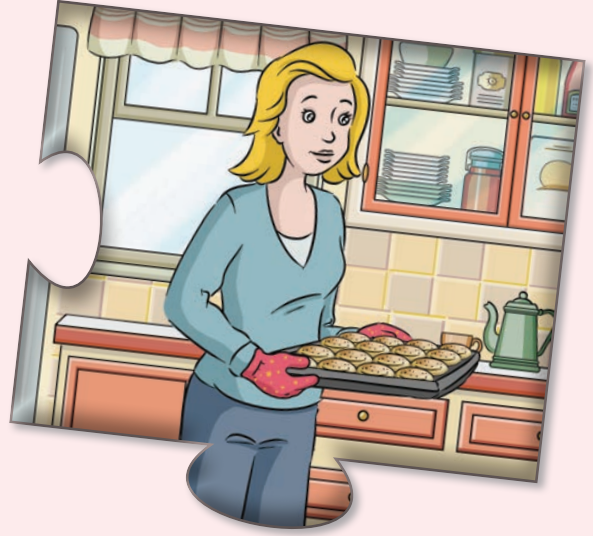
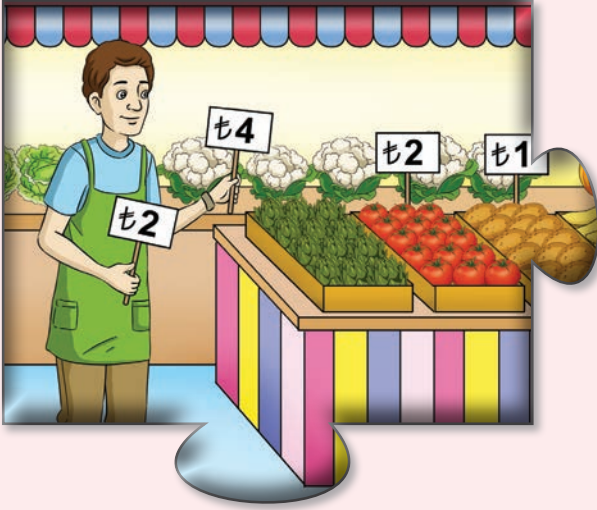
4.

Ünite

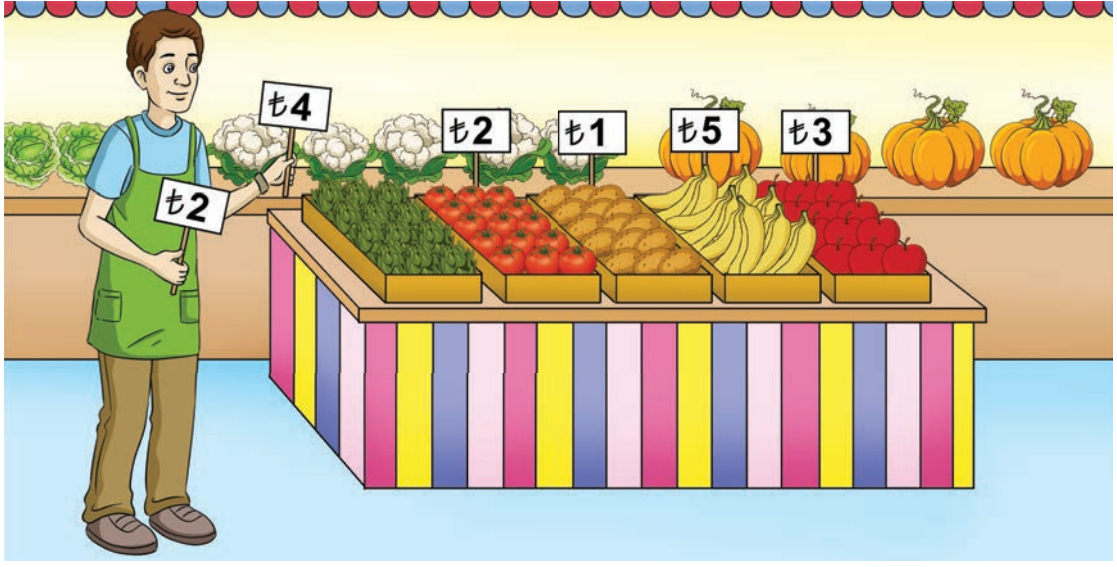

eba

*Paralarımız
Doğal Sayılarla Toplama İşlemi
Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi*

PARALARIMIZI TANIYALIM

Hakan Bey'in meyve ve sebzelerin arasına koyduğu etiketlerde yazanlar ne olabilir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: para modelleri, makas (Makası dikkatli kullanalım.).

- Öğretmenimizin verdiği para modellerini keserek sayfadan ayıralım. Paraların büyüklüklerini ve üzerinde yazan sayıları inceleyelim.
- Bu paralardan değeri en büyük ve değeri en küçük olanı tahmin edelim.
- Bu paralarla hangi ihtiyaçlarımızı karşılayabileceğimizi tartışalım.
- Parayı günlük yaşamımızda nerelerde kullandığımızı örneklerle açıklayalım.

Not: Yukarıdaki etkinlikte yapmaktaki zorlandığımız çalışmalarda arkadaşlarımızdan yardım isteyelim. Yardım isteyen arkadaşlarımıza yardım edelim.

Örnek

Ön ve arka yüzlerini inceleyerek paralarımızı tanıyalım.

MADENÎ PARALARIMIZ

1 kuruş (1 kr.)

5 kuruş (5 kr.)

10 kuruş (10 kr.)

25 kuruş (25 kr.)

50 kuruş (50 kr.)

1 Türk lirası (1 TL)

Yukarıdaki madenî paralardan değeri en küçük olan 1 kuruş, değeri en büyük olan 1 Türk lirasıdır. Madenî paraları simit, küçük boy içecek, ekmek, kalem ve silgi gibi ihtiyaçlarımızı satın almak için kullanırız.

KÂĞIT PARALARIMIZ

5 Türk lirası (5 TL)

10 Türk lirası (10 TL)

20 Türk lirası (20 TL)

50 Türk lirası (50 TL)

Değeri küçük olan paralarımızı **kuruşla**, değeri büyük olan paralarımızı **lira** ile ifade ederiz. Kuruşu “kr.”, Türk lirasını “TL” olarak kısaltırız. Türk lirasını “₺” sembolüyle gösteririz.

Yukarıdaki kâğıt paralardan değeri en küçük olan 5 Türk lirası, değeri en büyük olan 50 Türk lirasıdır.

Kâğıt paraları yiyecek (et, meyve, peynir vb. gibi) ve giysi alırken, ev kirası ve faturalarımızı öderken kullanırız.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki paralardan 20 Türk lirasının altındaki kutucuğu boyayınız.

2. Aşağıdaki paralarla değerlerini ok işaretiyle eşleyiniz.

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeyi getirmeyi unutmayınız.

TOPLAMA İŞLEMİNDE VERİLMEYEN TOPLANANI BULMA

Ece'nin 5 lirası vardı. Annesi de ona bir miktar para verince Ece'nin 9 lirası oldu.

Annesinin Ece'ye kaç lira verdiği nasıl bulunabilir? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmasanız da saygı gösteriniz.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: sayma çubukları.

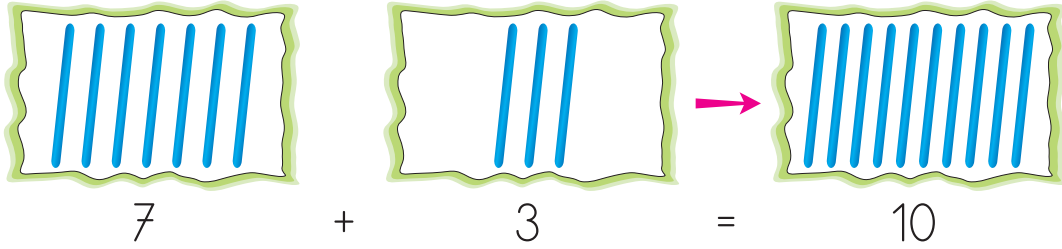
- İkişer kişilik gruplar oluşturalım.
- Elimize 10'dan az olmak şartıyla istediğimiz sayıda sayma çubuğu alalım.
- Grup arkadaşımızın elindeki sayma çubuklarını saymadan alıp sayma çubuklarımıza ekleyelim.
- Elimizde toplam kaç sayma çubuğu olduğunu belirleyelim.
- Yaptığımız işlemi, toplama işlemi olarak defterimize yazalım.
- Arkadaşımızdan aldığımız sayma çubuklarının sayısının, yazdığımız toplama işlemindeki hangi ifade olduğunu belirtelim.
- Bu çubukların sayısını nasıl bulabileceğimizi grup arkadaşımızla tartışalım.

1. Örnek

Aşağıda sayma çubuklarıyla yapılan toplama işlemlerinde verilmeyen sayıların nasıl bulunduğunu inceleyelim.

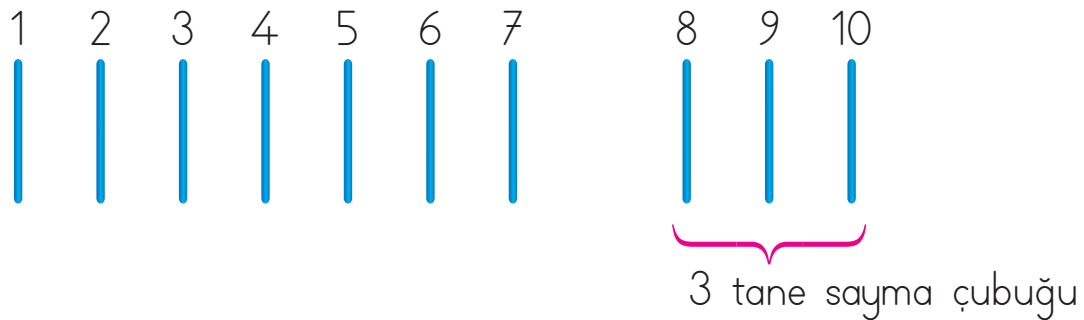
- $7 + 3 = \dots$ işlemindeki toplamı bulalım.

7 tane sayma çubuğuna 3 tane sayma çubuğu ekledik. Toplam 10 sayma çubuğu oldu.

- $7 + \dots = 10$ işleminde verilmeyen toplananı bulalım.

7 tane sayma çubuğuna toplam 10 sayma çubuğu olana kadar birer tane sayma çubuğu ekleyelim.

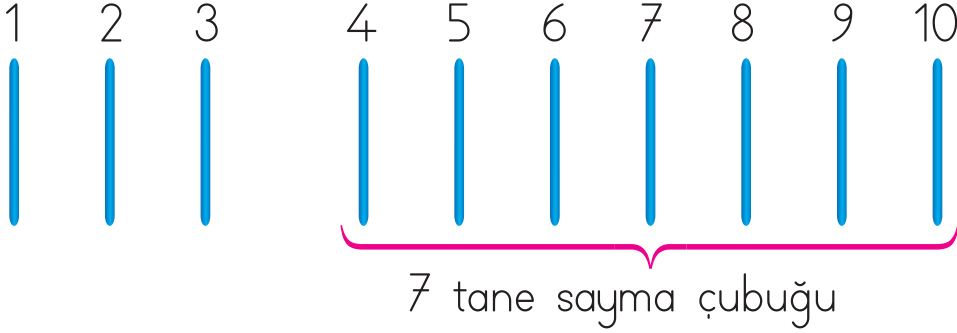

7 tane sayma çubuğuna 3 tane sayma çubuğu ekleyince toplam 10 sayma çubuğu oldu.

Buna göre $7 + \dots = 10$ işleminde verilmeyen toplanan 3'tür.

$$7 + 3 = 10$$

- ... + 3 = 10 işleminde verilmeyen toplananı bulalım.
3 tane sayma çubuğuna toplam 10 sayma çubuğu olana kadar birer tane sayma çubuğu ekleyelim.

3 tane sayma çubuğuna 7 tane sayma çubuğu ekleyince toplam 10 sayma çubuğu oldu.

Buna göre ... + 3 = 10 işleminde verilmeyen toplanan 7'dir.

$$7 + 3 = 10$$

2. Örnek

Ece'nin 5 lirası vardı. Annesi de ona bir miktar para verince Ece'nin 9 lirası oldu. Annesinin Ece'ye kaç lira verdiğini bulalım.

Verilen durumu toplama işlemiyle ifade edelim.

5 + ... = 9 işlemindeki verilmeyen toplananı bulup annesinin Ece'ye kaç lira verdiğini bulalım.

5 liraya, toplam 9 lira olana kadar 1 lira ekleyelim.

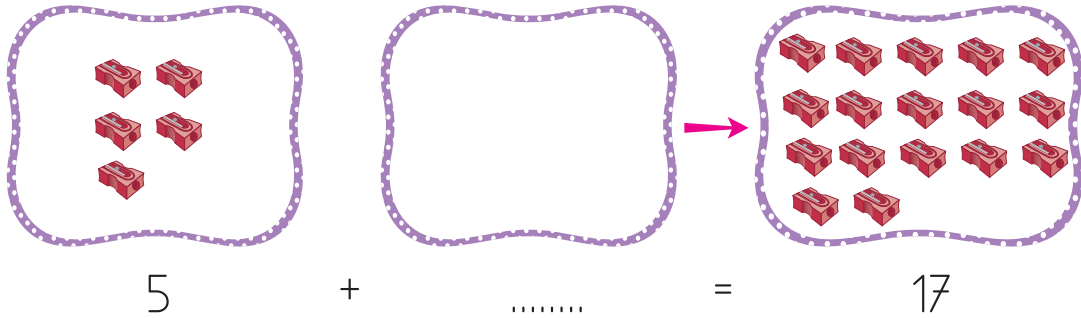
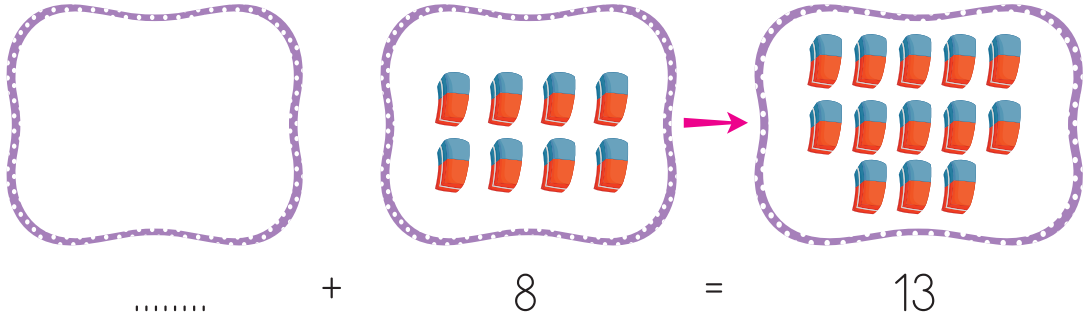
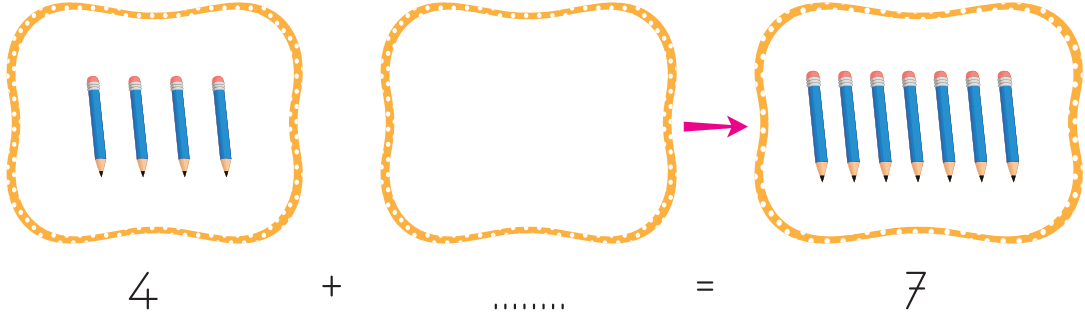

Buna göre $5 + \dots = 9$ işleminde verilmeyen toplanan 4'tür.
 $5 + 4 = 9$ olduğundan, annesi Ece'ye 4 lira vermiştir.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulunuz.

2. Ali'nin 10 bilyesi vardı. Babası, Ali'ye bir miktar daha bilye verince Ali'nin 16 bilyesi oldu. Babası, Ali'ye kaç bilye vermiştir?

3. Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulunuz.

$$9 + \dots = 14$$

$$\dots + 8 = 11$$

$$3 + \dots = 13$$

$$7 + \dots = 10$$

$$\dots + 5 = 9$$

$$6 + \dots = 12$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ + \dots \\ \hline 19 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ + 1 \\ \hline 17 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ + \dots \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ + 12 \\ \hline 18 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ + 8 \\ \hline 16 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ + \dots \\ \hline 15 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \dots \\ + 9 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ + \dots \\ \hline 19 \end{array}$$

4. Ece'nin toka kutusunda bir miktar saç tokası vardı. Annesi, Ece'nin toka kutusuna 7 tane saç tokası daha koydu. Ece'nin toka kutusunda 18 tane saç tokası oldu. Ece'nin başlangıçta kaç tane saç tokası vardı?

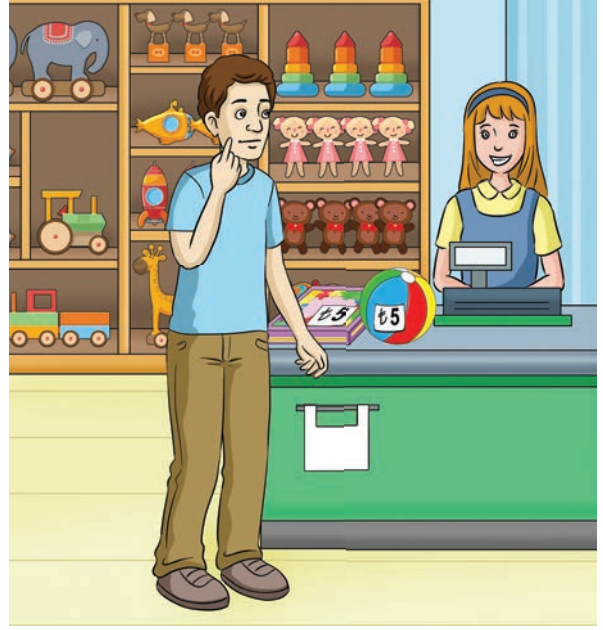

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

ZİHİNDEN TOPLAMA İŞLEMİ

Hakan Bey, oyuncakçıdan bir top ve bir yapboz almış. Topun fiyatı ve yapbozun fiyatı 5 liradır.

Hakan Bey, top ve yapboz için toplam kaç lira ödeyeceğini kâğıt ve kalem kullanmadan nasıl hesaplayabilir? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmasanız da saygı gösteriniz.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: sayma fasulyeleri, defter.

- Fasulyelerimizi kullanarak $9 + 3$ işlemini yapalım.

- Bulduğumuz toplamı defterimize yazalım.
- 3 fasulyeden 1'ini alıp 9 fasulyeye ekleyelim. 9 fasulyeyi 10 fasulye yapalım.

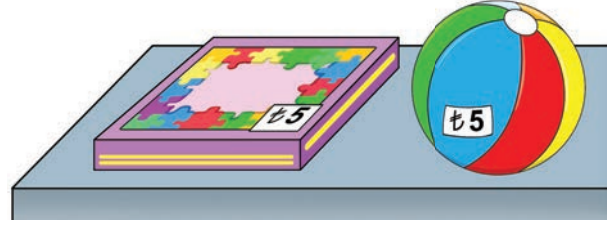

- 3 fasulyeden geriye kalan 2 fasulyeyi, 10 fasulyeye ekleyelim.
- Bulduğumuz toplam ile defterimize yazdığımız toplamı karşılaştıralım.
- Yaptığımız karşılaştırmadan yola çıkarak $8 + 5$ işlemini zihnimizden nasıl yapabileceğimizi tartışalım.

1. Örnek

Hakan Bey'in satın aldığı top ve yapboz için toplam kaç lira ödeyeceğini kâğıt ve kalem kullanmadan nasıl hesaplayabileceğini bulalım.

Hakan Bey'in toplam kaç lira ödeyeceğini kâğıt ve kalem kullanmadan hesaplamak için 5 ile 5'i zihinden toplayalım.

5 ile 5'in toplamları 10 olan sayı ikililerinden olduğunu hatırlayalım. Buna göre Hakan Bey, top ve yapboz için toplam 10 lira ödeyecektir.

$$5 + 5 = 10 \text{ lira}$$

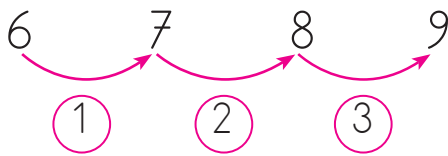
2. Örnek

Ali sabah 6 sayfa, akşam 3 sayfa kitap okumuş. Ali'nin toplam kaç sayfa kitap okuduğunu zihinden hesaplayalım.

Ali'nin toplam kaç sayfa kitap okuduğunu bulmak için $6 + 3$ işlemini yapmalıyız.

6 sayısının üzerine ileriye doğru 3 kez birer sayma yapalım. Ali'nin toplam kaç sayfa kitap okuduğunu zihinden hesaplayalım.

$$6 + 3 = 9$$

6 ile 3 sayısının toplamı 9'dur. Ali, toplam 9 sayfa kitap okumuştur.

3. Örnek

8 + 5 işleminin sonucunu zihinden bulalım.

8 sayısını 10 yapmak için 5 sayısını 2 + 3 olarak ifade edelim.

$$\begin{array}{c} 8 + 5 \\ \swarrow \searrow \\ 8 + 2 + 3 \\ \underbrace{\hspace{2cm}} \\ 10 + 3 = 13 \\ 8 + 5 = 13\text{'tür.} \end{array}$$

4. Örnek

14 + 4 işleminin sonucunu zihinden bulalım.

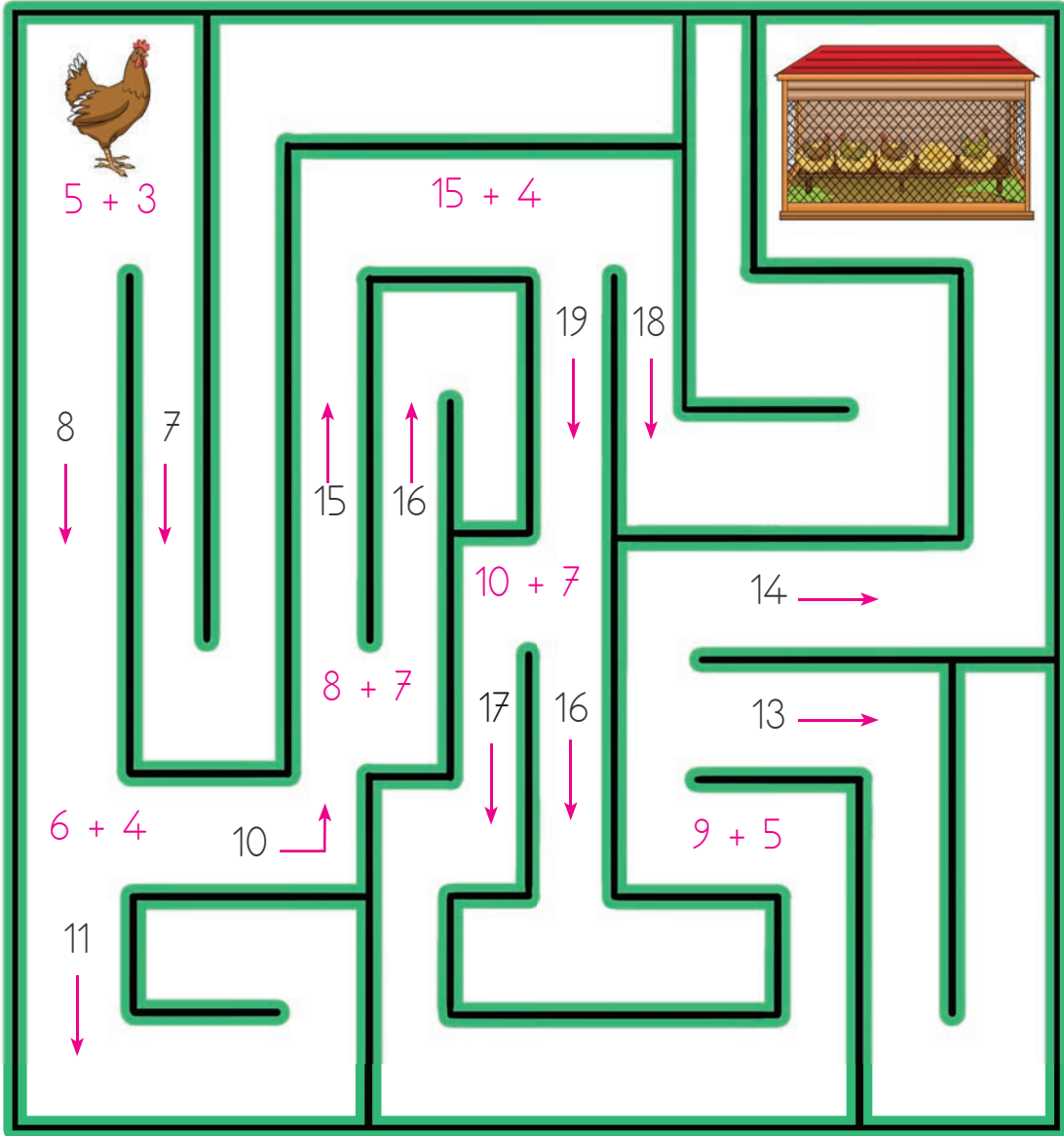
Önce 14 sayısındaki 4 birlik ile 4 sayısındaki birlikleri toplayalım. Bulduğumuz sayıyı, 14 sayısındaki 1 onluğa ekleyelim.

$$\begin{array}{c} 14 + 4 \\ \swarrow \downarrow \searrow \\ 1 \text{ onluk} + 8 \text{ birlik} \\ 10 + 8 = 18 \\ 14 + 4 = 18\text{'dir.} \end{array}$$

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

Labirentteki toplama işlemlerini zihinden yapınız. Bulduğunuz toplamların yazılı olduğu yollardan giderek tavuğu kümesine götürünüz.

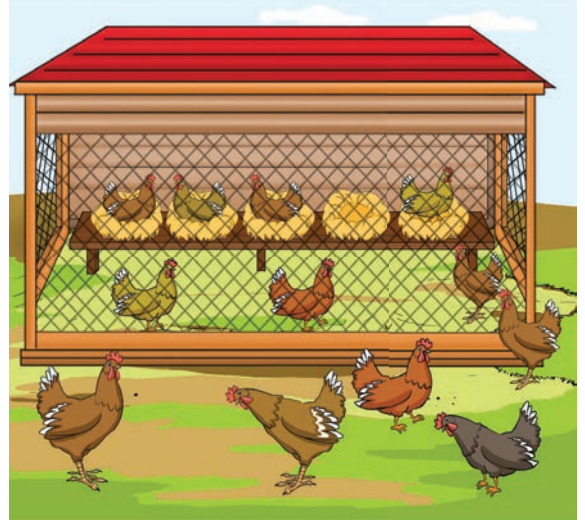

TOPLAMA İŞLEMİ GEREKTİREN PROBLEMLER

1. Örnek

Ali'nin dedesi kümeste 7 tavuk besliyordu. 5 tavuk daha aldı. Ali'nin dedesinin kaç tavuğu oldu?

Problemi Anlayalım

Kümeadaki 7 tavuğa 5 tavuk daha eklenmiş. Kümeste kaç tavuk olduğunu bulacağız.

Plan Yapalım

7 tavuğa 5 tavuk daha eklenmiş. Buna göre 7 ile 5 sayılarını toplayıp kümeste kaç tavuk olduğunu bulalım.

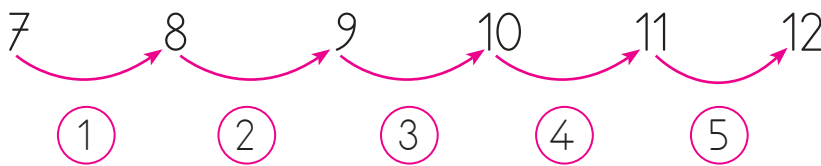
Planımızı Uygulayalım

$$7 + 5 = 12 \text{ tavuk}$$

Kümeste 12 tavuk vardır.

Çözümümüzü Kontrol Edelim

7'nin üzerine 5 defa birer ritmik sayalım. Bulduğumuz sayı ile "Planımızı Uygulayalım" bölümünde bulduğumuz sonucu karşılaştıralım.

İki durumda da sonucu 12 bulduk. Buna göre çözümümüz doğrudur.

Problem Kuralım

“Elif’in 8 tane boya kalemi vardı. Annesi 6 tane daha boya kalemi aldı. Elif’in kaç tane boya kalemi oldu?”

Siz de çözdüğümüz probleme benzer bir problem kurunuz.

2. Örnek

Ayşe Hanım, marketten zeytinyağı ve salça alıyor. Zeytinyağının fiyatı 11 lira, salçanın fiyatı 5 liradır. Ayşe Hanım, aldıkları için kaç lira ödeyecektir?

Problemi Anlayalım

Zeytinyağının fiyatı 11 lira, salçanın fiyatı 5 liradır. Ayşe Hanım’ın zeytinyağı ve salça için toplam kaç lira ödeyeceğini bulacağız.

Plan Yapalım

11 lira ile 5 lirayı toplayalım. Ayşe Hanım’ın zeytinyağı ve salça için kaç lira ödeyeceğini bulalım.

Planımızı Uygulayalım

$$\begin{array}{r} 11 \\ + 5 \\ \hline 16 \text{ lira} \end{array}$$

Ayşe Hanım, zeytinyağı ve salça için 16 lira ödeyecektir.

Çözümümüzü Kontrol Edelim

Yaptığımız çözüm doğru ise 16 liradan salçanın fiyatını yani 5 lirayı çıkardığımızda zeytinyağının fiyatı olan 11 lira kalır.

$16 - 5 = 11$ lira olduğundan çözümümüz doğrudur.

Problem Kuralım

“Gökhan Bey, fiyatı 10 lira olan bir viyol yumurta ve fiyatı 7 lira olan bir paket tereyağı alıyor. Gökhan Bey yaptığı alışverişte toplam kaç lira harcamıştır?”

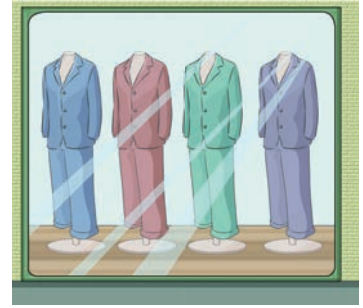
Siz de “meyve suyu, 3 TL, 1 paket çay, 14 TL” verilerini kullanarak toplama işlemiyle çözülecek bir problem kurunuz.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

Aşağıdaki problemleri çözünüz.

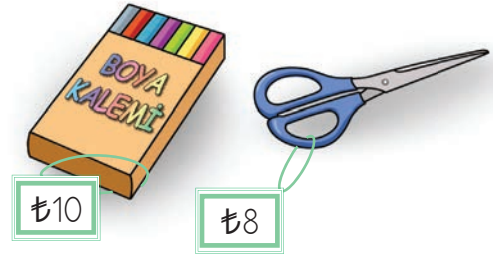
1. Bir giyim mağazasında pazartesi günü 9, salı günü 7 takım elbise satılmış. Bu iki günde mağazada kaç takım elbise satılmıştır?

2. Ece'nin sınıfında 12 kutu oyun hamuru vardı. Öğretmeni 6 kutu oyun hamuru daha aldı. Ece'nin sınıfında kaç kutu oyun hamuru oldu?

3. Ali kırtasiyeden 10 liraya bir kutu boya kalemi, 8 liraya bir makas satın alıyor. Ali, aldıkları için kaç lira ödeyecektir?

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ

Ayşe Hanım'ın marketten aldığı ürünler için 7 TL ödemesi gerekiyor. Ayşe Hanım, marketteki görevliye 10 TL veriyor.

Ayşe Hanım, ne kadar para üstü alacağını kâğıt ve kalem kullanmadan nasıl hesaplayabilir? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmasanız da saygı gösteriniz.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: sayma çubukları, defter.

- Sayma çubuklarımızı kullanarak $9 - 6$ işlemini yapalım.
- Bulduğumuz sonucu defterimize yazalım.
- $9 - 6$ işlemindeki eksileni ve çıkanı modellediğimiz sayma çubuklarına birer tane sayma çubuğu ekleyelim.
- Çıkarma işlemini yapıp bulduğumuz sonucu defterimize yazalım.
- 9 tane sayma çubuğundan 6 tane sayma çubuğu kalıncaya kadar birer tane sayma çubuğu ayıralım.
- Ayırdığımız sayma çubuklarının sayısını defterimize yazalım.
- Defterimize yazdığımız sayıları karşılaştıralım.
- Yaptığımız karşılaştırmadan yola çıkarak $9 - 6$ işleminin kaç farklı şekilde yapılabileceğini açıklayalım.
- Bu işlemin daha farklı bir şekilde yapılıp yapılamayacağını tartışalım.

1. Örnek

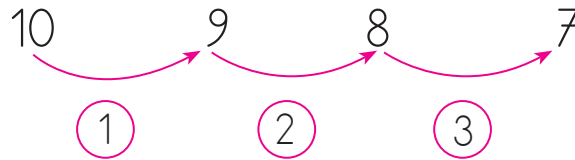
Ayşe Hanım'ın marketten aldığı ürünler için 7 TL ödemesi gerekiyor. Marketteki görevliye 10 TL veren Ayşe Hanım'ın alacağı para üstünü kâğıt ve kalem kullanmadan nasıl hesaplayabileceğini bulalım.

Ayşe Hanım, alacağı para üstünü 10 TL'den 7 TL çıkararak hesaplayabilir. Bu işlemi, kâğıt ve kalem kullanmadan zihinden yapabilir.

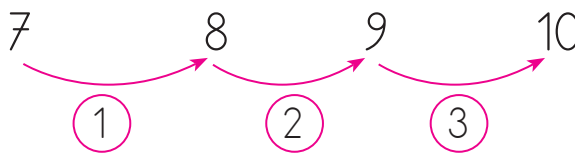
10 - 7 işlemini zihinden yapalım.

1. yöntem: 10'dan 7'ye kadar geriye doğru birer sayma yapalım.

10'dan 7'ye kadar geriye doğru 3 kez birer sayma yaptık. Buna göre $10 - 7 = 3$ 'tür.

2. yöntem: 7'den 10'a kadar ileriye doğru birer sayma yapalım.

7'den 10'a kadar ileriye doğru 3 kez birer sayma yaptık. Buna göre $10 - 7 = 3$ 'tür. Ayşe Hanım 3 TL para üstü alır.

2. Örnek

Sınıftaki 18 öğrencinin 10'u teneffüste sınıftan çıkıp okul bahçesine gitmiş. Sınıfta kaç öğrenci kaldığını zihinden bulalım.

Sınıfta kaç öğrenci kaldığını bulmak için $18 - 10$ işlemini zihinden yapalım.

Eksilen ile çıkan onluk ve birliklerine ayıralım.

18 $\rightarrow$ 1 onluk 8 birlik

-10 $\rightarrow$ 1 onluk 0 birlik

08 $\rightarrow$ 0 onluk 8 birlik Sınıfta 8 öğrenci kalmıştır.

3. Örnek

Hakan Bey'in rafta dizdiği 16 paket makarnanın 9 paketi Genel Ağ'dan verilen siparişe satılmıştır. Rafta kaç paket makarna kaldığını zihinden bulalım.

$16 - 9$ işlemini zihinden yapalım.

9 sayısına 1 ekleyip 10 yapalım.

$$9 + 1 = 10$$

16'dan 10'u çıkaralım. Bulduğumuz sonucu, 9 sayısına eklediğimiz 1 ile toplayalım. $16 - 10 = 6 \rightarrow 6 + 1 = 7$

Buna göre $16 - 9 = 7$ olur. Rafta 7 paket makarna kalmıştır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini zihinden yapınız. İşlemleri, sonuçları ile eşleyiniz. İşlem sonuçlarını gösteren rakamların okunuşlarını yanlarına yazınız.

$7 - 5 =$

$9 - 4 =$

$11 - 3 =$

$10 - 6 =$

$20 - 19 =$

$16 - 7 =$

$15 - 12 =$

$12 - 5 =$

$16 - 10 =$

$18 - 18 =$

4

1

2

6

7

5

8

9

0

3

ÇIKARMA İŞLEMİ GEREKTİREN PROBLEMLER

1. Örnek

Mutlu ailesi, Hakan Bey'in satın aldığı 9 balığın 4'ünü yemiş. Kaç balık kalmıştır?

Problemi Anlayalım

Hakan Bey'in satın aldığı 9 balıktan 4'ü yenmiş. Kaç balık kaldığını bulacağız.

Plan Yapalım

9 balıktan 4'ü yendiğinden 9 balıktan 4 balık eksilmiştir. Buna göre 9'dan 4'ü çıkarıp kaç balık kaldığını bulalım.

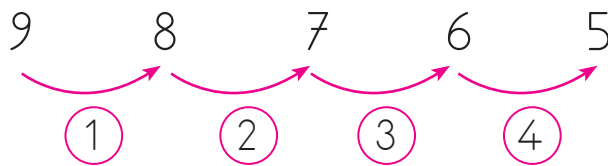
Planımızı Uygulayalım

$$9 - 4 = 5 \text{ balık}$$

5 balık kalmıştır.

Çözümümüzü Kontrol Edelim

9'dan başlayıp geriye doğru 4 defa birer sayma yapalım. Bulduğumuz sayı ile yukarıda bulduğumuz sonucu karşılaştıralım.

İki durumda da sonucu 5 bulduk. Buna göre çözümümüz doğrudur.

Problem Kuralım

“Handan Hanım, tabağa 12 dilim kaşar peyniri koymuş. Peynirlerden 5 dilimi yemiş. Tabakta kaç dilim kaşar peyniri kalmıştır?”

Siz de çözdüğümüz probleme benzer bir problem kurunuz.

2. Örnek

Ayşe Hanım 16 tane poğaçayı yapmış. Ali ve Ece bu poğaçalardan 5 tanesini yemiş. Ayşe Hanım'ın yaptığı poğaçalardan kaç tane kalmıştır?

Problemi Anlayalım

Ali ve Ece, annelerinin yaptığı 16 tane poğaçadan 5'ini yemiş. Kaç tane poğaçayı kaldığını bulacağız.

Plan Yapalım

Ali ve Ece 5 tane poğaçayı yemiş. Buna göre 16 tane poğaçadan 5'i eksilecektir. 16'dan 5'i çıkarıp kaç tane poğaçayı kaldığını bulalım.

Planımızı Uygulayalım

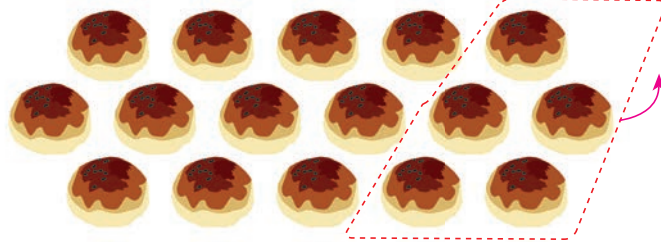
$$\begin{array}{r} 16 \\ - 5 \\ \hline 11 \end{array}$$

11 tane poğaçayı

11 tane poğaçayı kalmıştır.

Çözümümüzü Kontrol Edelim

16 tane poğaçadan Ali ve Ece'nin yediği 5 tane poğaçayı ayıralım.

Yukarıdaki modelde de 11 poğaçaya kaldığından çözümümüz doğrudur.

Problem Kuralım

“Volkan, dedesinin köyden getirdiği 19 fındıktan 3 tanesini kırıp yemiş. Volkan'ın kaç fındığı kalmıştır?”

17 simit

9 simit

Siz de yukarıda verilenleri kullanarak çıkarma işlemiyle çözülecek bir problem kurunuz.

3. Örnek

Ali 15 günlük yarıyl tatilinin 10 gününü köyde, kalan günlerini de evinde geçirdi. Ali, yarıyl tatilinin kaç gününü evde geçirmiştir?

15 günden Ali'nin köyde geçirdiği 10 günü çıkarıp tatilin kaç gününü evinde geçirdiğini bulalım.

$$15 - 10 = 5 \text{ gün}$$

Ali tatilin 5 gününü evde geçirmiştir.

4. ÜNİTEYİ DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soruları sabırlı bir şekilde sonuna kadar okuyup anladıktan sonra cevaplayınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını kontrol ediniz.

1. 5 sayısı, aşağıdaki sayılardan hangisi ile toplanırsa toplam 6 olur? İşaretleyiniz.

5   1   0

2. $8 + \dots = 11$ işleminde noktalı yere yazılması gereken sayı aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

1   2   3

3. $\star + 9 = 14$ işleminde " $\star$ " yerine yazılması gereken sayı aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

5   4   1

4. Aşağıdakilerden hangisi 10 kuruştur? İşaretleyiniz.

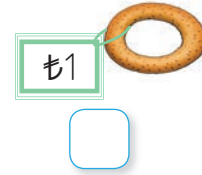
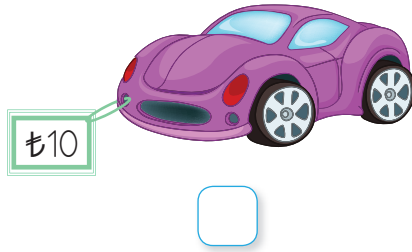
5. Aşağıdakilerden hangisi 5 Türk lirasıdır? İşaretleyiniz.

6. Aşağıdakilerden hangisi 50 kuruştur? İşaretleyiniz.

7. Yandaki parayla aşağıdaki nesnelere hangisi alınabilir? İşaretleyiniz.

8. Tabakta bir miktar çilek vardı. 4 çilek daha koyunca tabakta toplam 15 çilek oldu. Daha önce tabakta kaç çilek vardı?

9. 7 çocuk saklambaç oynuyordu. Sonradan oyuna katılan çocuklarla saklambaç oynayan toplam çocuk sayısı 12 oldu. Oyuna sonradan kaç çocuk katılmıştır?

10. Can'ın 19 lirası vardı. 10 liraya bir oyuncak araba aldı. Can'ın kaç lirası kaldığını zihinden işlem yaparak bulunuz.

11. Sevgi Hanım buzdolabındaki 15 tane yumurtadan 9'unu kullanmış. Buzdolabında kaç tane yumurta kaldığını zihinden işlem yaparak bulunuz.

12. $8 + 7$ işleminin sonucunu zihinden bulunuz.

13. Bir otobüste 16 yolcu vardı. Yolculardan 5'i durakta otobüsten indi. Otobüste kaç yolcu kaldığını zihinden işlem yaparak bulunuz.

14. 9 öğrenci okul bahçesinde oyun oynuyordu. 6 öğrenci daha geldi ve oyuna katıldı. Oyun oynayan kaç öğrenci oldu?

15. Annesi, Ece'ye 19 tane etiket almış. Ece, etiketlerden 7 tanesini Ali'ye vermiş. Ece'nin kaç etiketi kalmıştır?

16. Ali, yaz mevsiminde yaşadığı yere gelen yabancı turistlerle iletişim kurmak için İngilizce kelimeler öğrenmiş. Annesinden 12, babasından 8 İngilizce kelime öğrenen Ali toplam kaç kelime öğrenmiştir?

Yanlış cevaplarınız varsa bunları öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız. Bu cevaplarınızı düzeltmek için belirleyeceğiniz arkadaşlarınızla grup çalışması yapınız.

5.

Ünite

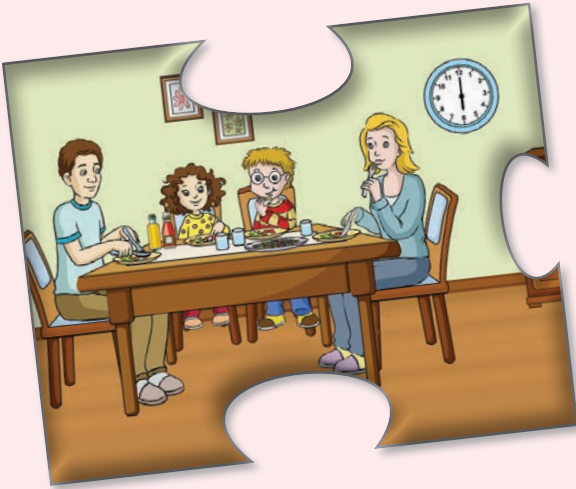
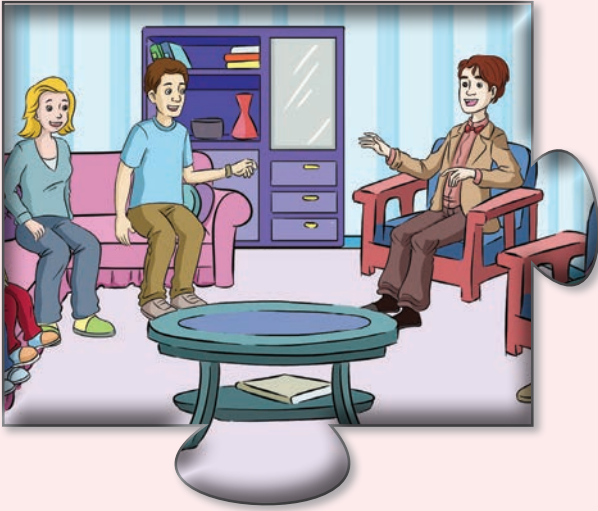

Kesirler

Zaman Ölçme

Geometrik Cisimler ve Şekiller

Geometrik Örüntüler

BÜTÜN VE YARIM

Hakan Bey, bir simidi iki eş parçaya ayırmış. Parçalardan birini Ayşe Hanım'ın tabağına, diğer parçayı da kendi tabağına koymuş.

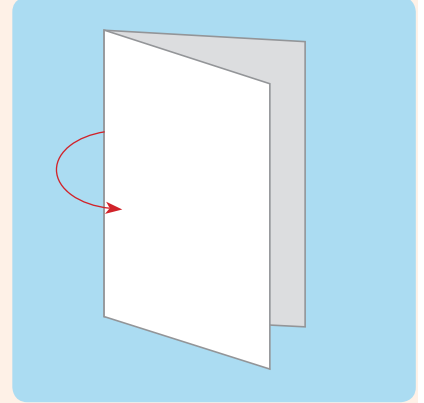
Hakan Bey'in ve Ayşe Hanım'ın tabağında ne kadar simit vardır?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: A4 kâğıt, makas (Makası dikkatli kullanalım.).

- A4 kâğıdı kısa kenarları üst üste gelecek şekilde katlayalım.
- Kâğıdı açıp oluşan kat çizgisinden keselim.
- Oluşan parçalardan birinin üzerine "1", diğerinin üzerine "2" yazalım.
- 1 ve 2 numaralı kâğıt parçalarını üst üste koyarak bu parçaların eş olup olmadığını söyleyelim.
- 1 ve 2 numaralı kâğıt parçaları ile A4 kâğıt arasındaki ilişkiyi açıklayalım.
- 1 ve 2 numaralı parçalardan her birinin A4 kâğıdın ne kadarı olduğunu tartışalım.

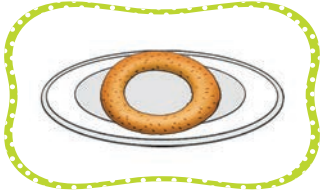
Not: Yukarıdaki etkinlikte yapmakta zorlandığımız çalışmalarda arkadaşlarımızdan yardım isteyelim. Yardım isteyen arkadaşlarımıza yardım edelim.

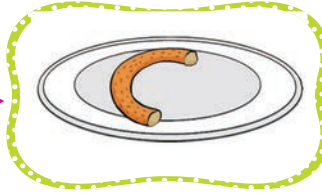
1. Örnek

Hakan Bey ve Ayşe Hanım'ın tabağında ne kadar simit olduğunu bulalım.

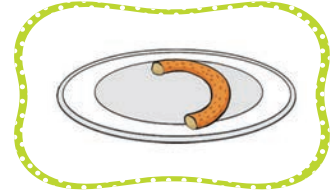
Hakan Bey, bir **bütün** simidi iki eş parçaya ayırmıştır. Bir **bütünü** iki eş parçaya ayırdığımızda iki **yarım** elde ederiz.

1 bütün simit

yarım simit

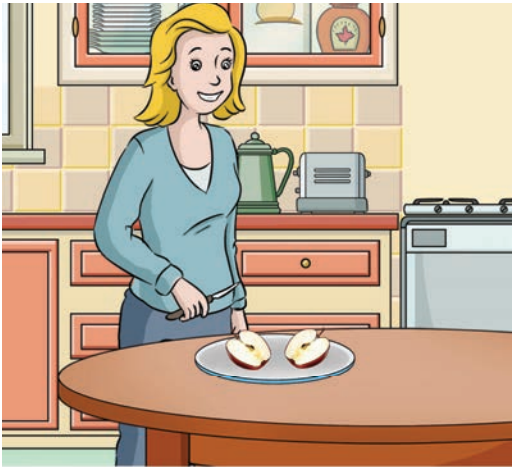

yarım simit

Buna göre Hakan Bey ve Ayşe Hanım'ın tabağında yarım simit vardır. Bir bütün iki yarım eder.

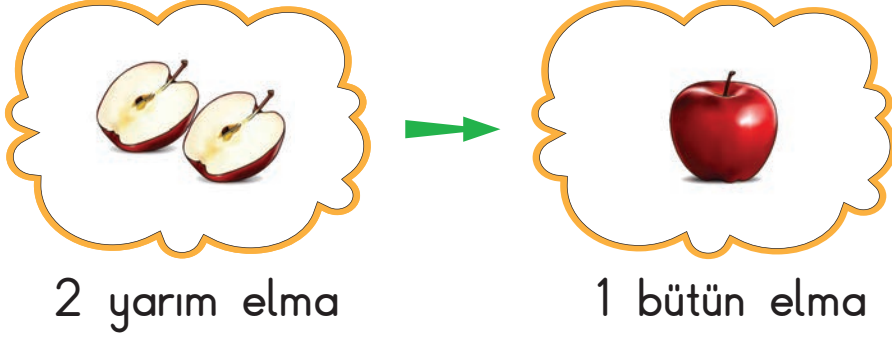

2. Örnek

Ayşe Hanım, bir bütün elmayı iki eş parçaya ayırmış. Ece ise bu iki eş parçayı birleştirmiş. Ece'nin iki eş parçayı birleştirdiğinde ne kadar elma elde ettiğini bulalım.

Ayşe Hanım, bir bütün elmayı iki eş parçaya ayırdığında “iki yarım elma” elde etmiş. Ece ise bu “iki yarım elmayı” birleştirdiğinde “bir bütün elma” elde etmiştir.

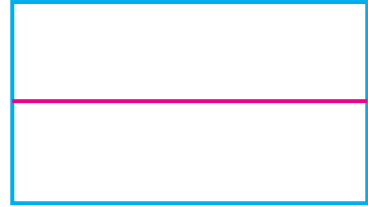
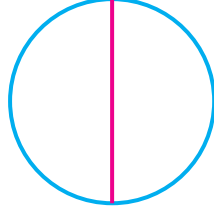
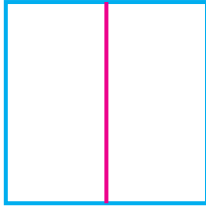

Buna göre “iki eş yarım, bir bütün oluşturur.” diyebiliriz.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki şekiller iki eş parçaya ayrılmıştır. Şekillerin yarısını boyayınız.

2. Aşağıda verilen cümlelerdeki noktalı yerlere “bütün” ve “yarım” kelimelerinden uygun olanı yazınız.
  - 1 bütün 2 ..... eder.
  - 2 yarım 1 ..... eder.

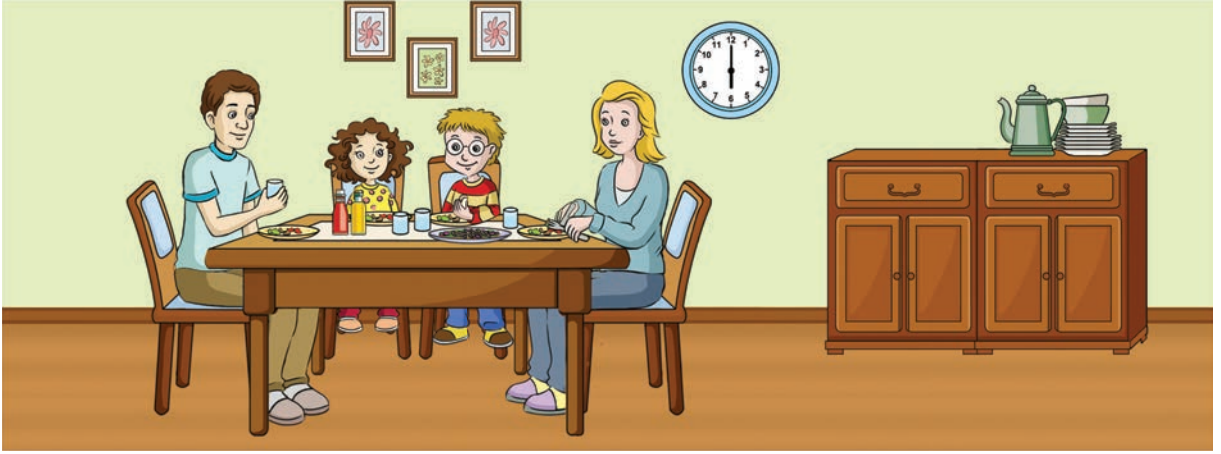
Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

SAAT KAÇ?

Ali sabah saat kaçta uyanıyor olabilir?

Ali yemeğini akşam saat kaçta yiyor olabilir?

Ali akşam saat kaçta uyuyor olabilir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: saat modeli, makas, raptiye (Makası ve raptiyeği dikkatli kullanalım.).

- Saat modelini ve iki çubuğu keserek sayfadan ayıralım.
- Çubukları bir raptiyele saatin ortasına tutturalım.
- Kısa çubuğu 1'e, uzun çubuğu 12'ye getirip saatin 1'i göstermesini sağlayalım.
- Kısa çubuğu 2'ye, uzun çubuğu 12'ye getirip saatin 2'yi göstermesini sağlayalım.
- Yukarıda yaptıklarımızdan yola çıkarak saatin 3'ü göstermesi için kısa ve uzun çubuğu uygun sayılara getirelim.
- Kısa çubuğu 1 ile 2'nin tam ortasına, uzun çubuğu 6'ya getirip saatin 1 buçuğu göstermesini sağlayalım.
- Kısa çubuğu 2 ile 3'ün tam ortasına, uzun çubuğu 6'ya getirip saatin 2 buçuğu göstermesini sağlayalım.
- Yukarıda yaptıklarımızdan yola çıkarak saatin 3 buçuğu göstermesi için kısa ve uzun çubuğu uygun yerlere getirelim.

Not: Yukarıdaki etkinlikte yapmakta zorlandığımız çalışmalarda arkadaşlarımızdan yardım isteyelim. Yardım isteyen arkadaşlarımıza yardım edelim.

1. Örnek

- Alînin sabah saat kaçta uyandığını belirtelim.

Duvardaki saat, **analog saattir**. Analog saatteki kısa ibre **akrep**, uzun ibre **yelkovan**dır.

Yelkovan, saat başlarında 12'yi gösterir.

Ali uyandığında akrep 7'yi, yelkovan 12'yi göstermektedir.

Buna göre saat 7'dir. Ali sabah saat 7'de uyanmıştır.

- Alînin yemeğini akşam saat kaçta yediğini belirtelim.

Analog saatte akrep 6'yı, yelkovan 12'yi göstermektedir. Yani saat 6'dır. Buna göre Ali, yemeğini akşam saat 6'da yemektedir.

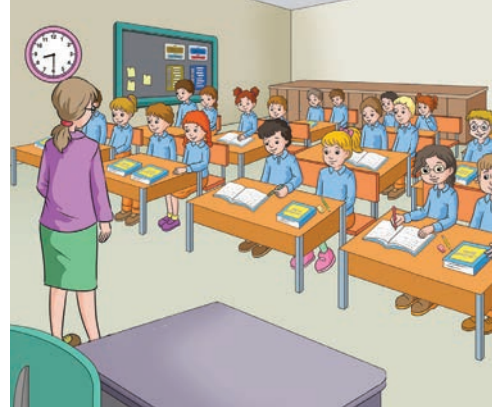

2. Örnek

Ali'nin sınıfında dersin sabah saat kaçta başladığını resimdeki saate bakarak belirtelim.

Akrep iki sayının tam ortasında, yelkovan 6'nın üzerindeyken saatleri buçuk olarak okuruz.

Analog saatteki akrep 8 ile 9'un tam ortasındadır. Yelkovan ise 6'yı göstermektedir. Buna göre saat 8 buçuktur. Ali'nin sınıfında ders, sabah saat 8 buçukta başlamıştır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki saatlerin kaç gösterdiğini altlarındaki noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

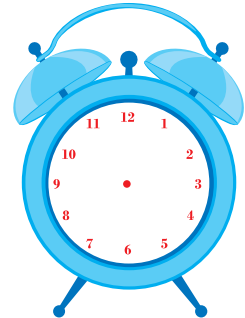

.....

.....

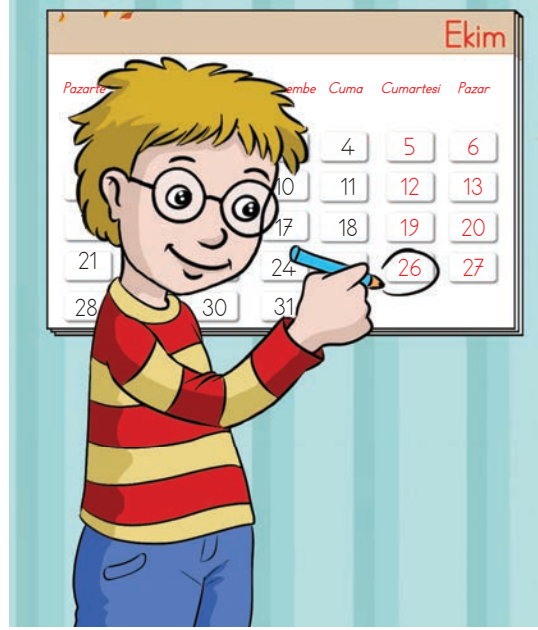
2. Yandaki saatin 5'i göstermesi için saatin akrep ve yelkovanını uygun şekilde çiziniz.

GÜN, HAFTA VE AY

Ali, odasındaki takvimde doğum gününü işaretliyor. Siz de Ali gibi takvim üzerinde doğum gününüzü işaretleyebilir misiniz?

Yandaki takvime bakarak Ali'nin doğum gününü hangi günde kutlayacağını söyleyebilir misiniz?

Yaparak Öğrenelim

- Yukarıdaki takvimde 29 Ekim'i yuvarlak içine alalım.
- Yuvarlak içine aldığımız tarihin hangi güne karşılık geldiğini söyleyelim.
- 29 Ekim tarihinin vatanımız ve milletimiz için önemini açıklayalım.

1. Örnek

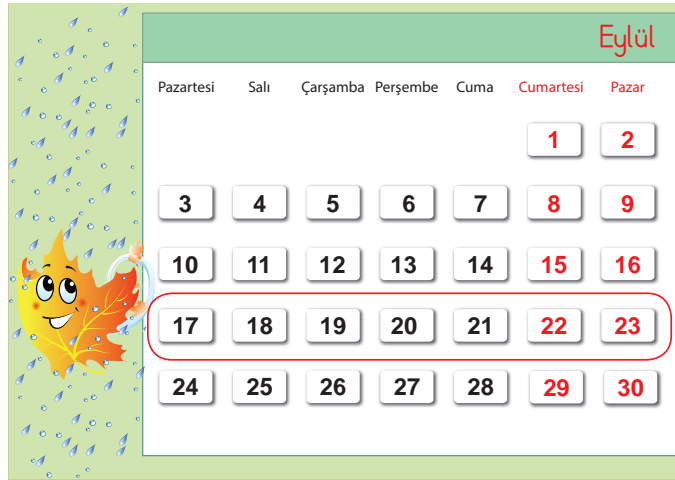
Takvime bakarak Ali'nin doğum gününü söyleyelim. Ali'nin doğum gününü hangi günde kutlayacağını belirtelim.

Ali'nin doğum günü 26 Ekim'dir. Takvimdeki her sayı pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, cuma, cumartesi ve pazar günlerinden birine karşılık gelir. Ali, doğum gününü cumartesi günü kutlayacaktır.

2. Örnek

Okulların açıldığı hafta, ülkemizde İlköğretim Haftası olarak kutlanmaktadır. Okulların 17 Eylül'de açılacağı bir yılda İlköğretim Haftası'nın kutlanacağı haftayı takvim üzerinde göstereyim.

Pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, cuma, cumartesi ve pazar günlerinden oluşan 7 günlük zamana **hafta** denir.

17 Eylül Pazartesi günü başlayıp 23 Eylül Pazar günü biten hafta **İlköğretim Haftası**'dır.

3. Örnek

Aşağıdaki takvimi inceleyelim. Aylarla ilgili bazı özellikleri belirleyelim.

Takvim																											
Ocak							Şubat							Mart							Nisan						
Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
	1	2	3	4	5	6				1	2	3				1	2	3			1	2	3	4	5	6	7
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28
28	29	30	31				25	26	27	28				25	26	27	28	29	30	31	29	30					
Mayıs							Haziran							Temmuz							Ağustos						
Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
	1	2	3	4	5						1	2		1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4
6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30	29	30	31					26	27	28	29	30	31	
Eylül							Ekim							Kasım							Aralık						
Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
						1	1	2	3	4	5	6				1	2	3									1
2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15
19	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	28	29	30	31				25	26	27	28	29	30		23	24	25	26	27	28	29
30																					30	31					

- 1 yılda 12 ay vardır.
- Ayların isimleri sırasıyla ocak, şubat, mart, nisan, mayıs, haziran, temmuz, ağustos, eylül, ekim, kasım ve aralıktır.
- Yılın ilk ayı ocak, son ayı aralıktır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

Ocak

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Şubat

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Mart

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Nisan

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Mayıs

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Haziran

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Temmuz

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Ağustos

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
					1	2
					3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Eylül

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Ekim

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Kasım

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
					1	2
					3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Aralık

Pa	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

- 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Gününü takvimde işaretleyiniz.
- 19 Mayıs Atatürkü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramının kutlanacağı günü takvimde işaretleyiniz.
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının hangi gün kutlanacağını söyleyiniz.
- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramının hangi gün kutlanacağını söyleyiniz.
- 23 Nisan ve 15 Temmuz günlerinin bulunduğu haftaları takvim üzerinde gösteriniz.

OLAYLARI VE DURUMLARI SIRALAYALIM

1. sınıfa başlamadan önce okula gidiyor muydunuz? Eğer gittiyseniz hangi sınıfa gittiğinizi söyleyiniz.

1. sınıftan sonra kaçınıcı sınıfa gideceksiniz?

Yapararak Öğrenelim

- Bugün neler yaptığımızı anlatalım.
- Yaptıklarımızdan birini seçelim.
- Bu yaptığımız şeyden önce yaptıklarımızı söyleyelim.
- Bu yaptığımız şeyden sonra yaptıklarımızı söyleyelim.

1. Örnek

Ali'nin 1. sınıftan önce hangi sınıfa gittiğini ve 1. sınıftan sonra hangi sınıfa gideceğini belirtelim.

Ali, 1. sınıftan önce ana sınıfına gidiyordu.

Ali, şimdi 1. sınıfa gidiyor.

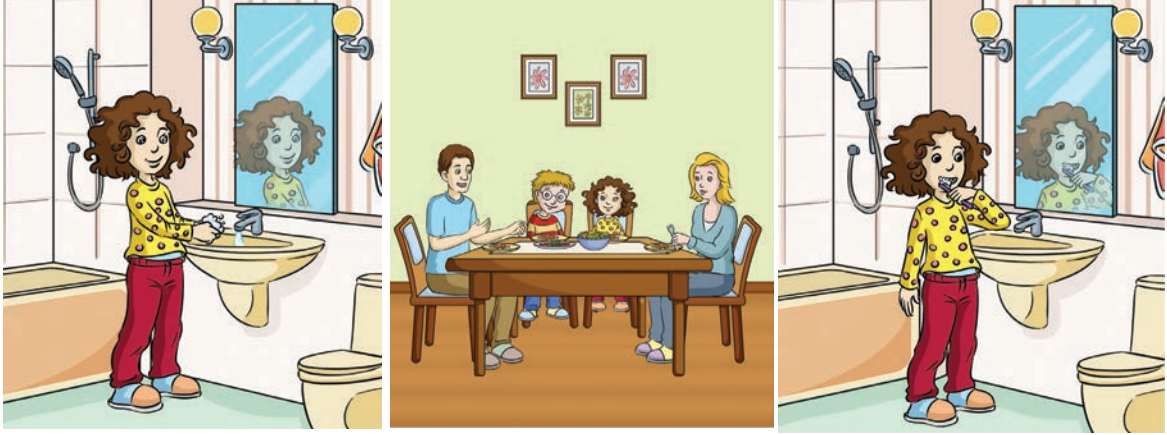

Ali, 1. sınıftan sonra 2. sınıfa gidecek.

2. Örnek

Ece, akşam yemeğinden önce ellerini yıkıyor. Akşam yemeğinden sonra dişlerini fırçalıyor. Ece'nin ilk yaptığı iş ile son yaptığı işi belirtelim.

Ece, yemekten önce ellerini yıkadığı için Ece'nin yaptığı ilk iş ellerini yıkamaktır.

Ece, yemekten sonra dişlerini fırçaladığı için Ece'nin yaptığı son iş dişlerini fırçalamaktır.

Yaparak Öğrenelim

- Bugün yaptığımız işlerden birini söyleyelim.
- Dün yaptığımız işlerden birini söyleyelim.
- Yarın yapacağımız işlerden birini söyleyelim.
- Söylediğimiz işleri "önce" ve "sonra" kelimelerini kullanarak sıralayalım.

3. Örnek

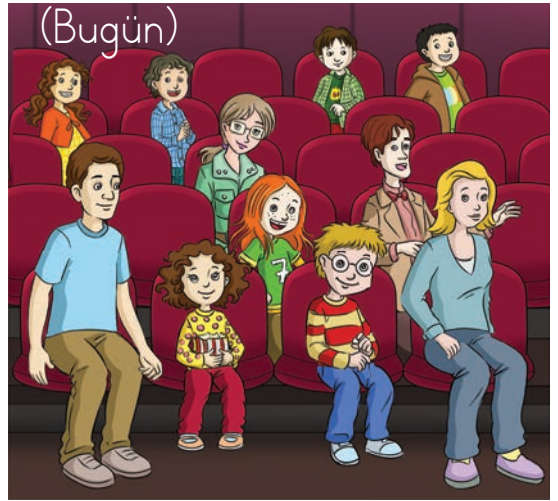
Mutlu ailesi bugün sinemaya gitmiş. Dün evde oturarak zaman geçirmiş. Yarın ise akrabalarına misafirlğe gidecekler.

Mutlu ailesinin yaptığı ve yapacağı işleri sıralayalım.

Dün, bugünden önceki gün olduğundan önce evde oturmuşlar.

Bugün sinemaya gitmişler.

Yarın, bugünden sonraki gün olduğundan son olarak misafirlğe gidecekler.

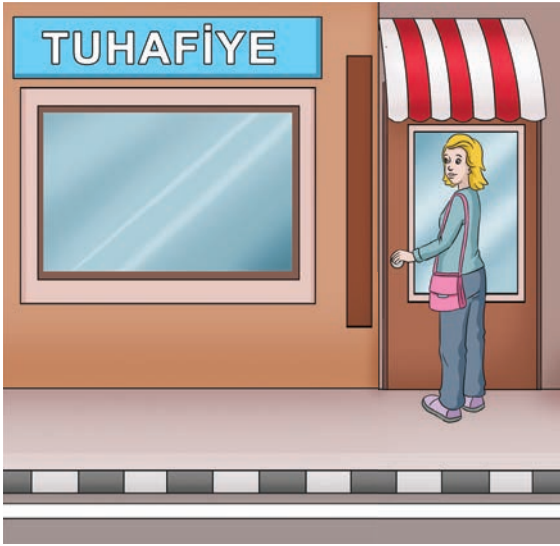
Yaparak Öğrenelim

- İkişer kişilik gruplar oluşturalım.
- Gruptaki arkadaşımızdan dün sabah yaşadığı olaylardan birini söylemesini isteyelim.
- Gruptaki arkadaşımızdan dün öğle yaşadığı olaylardan birini söylemesini isteyelim.
- Gruptaki arkadaşımızdan dün akşam yaşadığı olaylardan birini söylemesini isteyelim.
- Arkadaşımızın söylediği olayları sıralayalım.

4. Örnek

Ayşe Hanım sabah işe, öğle diş doktoruna muayeneye gitmiş. Akşam da eve dönmüş.

Ayşe Hanım'ın yaptıklarını sıralayalım.

Sabah, öğleden önce olduğundan Ayşe Hanım ilk olarak işe gitmiş.

Sonra diş doktoruna gitmiş.

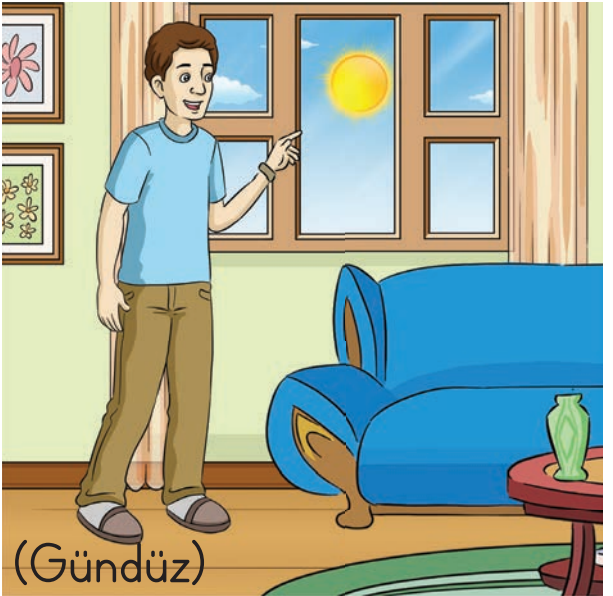
Akşam, öğle vaktinden sonra olduğundan Ayşe Hanım son olarak evine dönmüş.

5. Örnek

Hakan Bey, gece pencereden gökyüzüne baktığında yıldızları ve Ayı görüyor. Gündüz pencereden gökyüzüne baktığında Güneşi görüyor.

Hakan Bey'in gökyüzünde gördüklerinden hangisini önce, hangisini sonra gördüğünü belirtelim.

Gece, gündüzden öncedir. Bu yüzden Hakan Bey önce yıldızları ve Ayı, sonra Güneşi görmüştür.

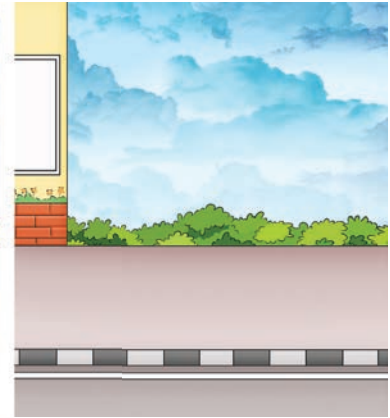
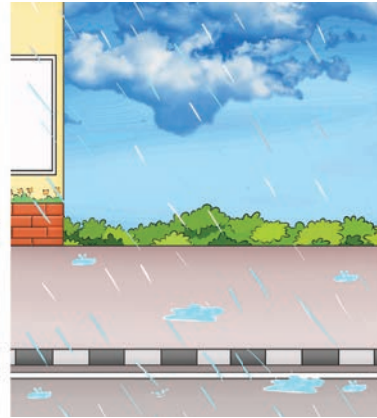
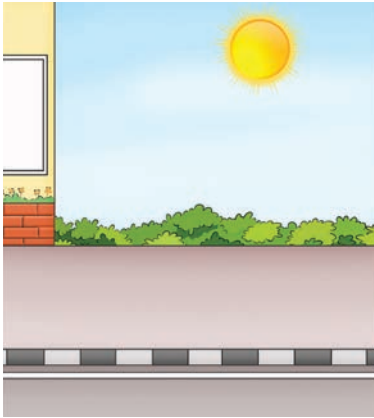

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki resimlerde gördüğünüz olayları önce ve sonra kelimelerini kullanarak sıralayınız. Yaptığınız sıralamayı aşağıya yazınız.

2. Mutlu ailesinin yaşadığı şehirde hava bugün güneşli, dün yağmurluymuş. Yarın ise havanın bulutlu olacağı tahmin ediliyor. Şehirdeki hava durumlarını bugün, dün ve yarın kelimelerini kullanarak sıralayınız. Yaptığınız sıralamayı aşağıya yazınız.

3. Ece sabah okula, öğle parka, akşam dayısının evine gitmiş. Ece'nin gittiği yerleri sabah, öğle, akşam kelimelerini kullanarak sıralayınız. Yaptığınız sıralamayı aşağıya yazınız.

.....

.....

4. Ali, gündüz arkadaşlarıyla futbol oynamış. Gece ise uyumuş. Ali'nin yaptıklarını gece ve gündüz kelimelerini kullanarak sıralayınız. Yaptığınız sıralamayı aşağıya yazınız.

.....

.....

GEOMETRİK ŞEKİLLER

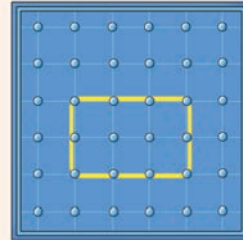
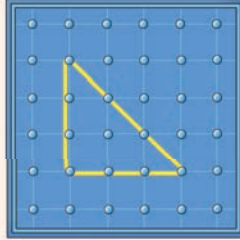
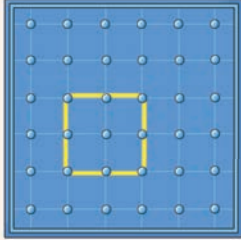
Ali, geometri şeritleriyle bazı şekiller oluşturmuş. Ali, oluşturduğu şekilleri köşe ve kenar sayılarına göre sınıflandırmak istiyor.

Bu şekiller, köşe ve kenar sayılarına göre nasıl sınıflandırılabilir? Bu şekiller, köşe ve kenar sayılarına göre nasıl isimlendirilebilir? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmasanız da saygı gösteriniz.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: geometri tahtası, paket lastikleri.

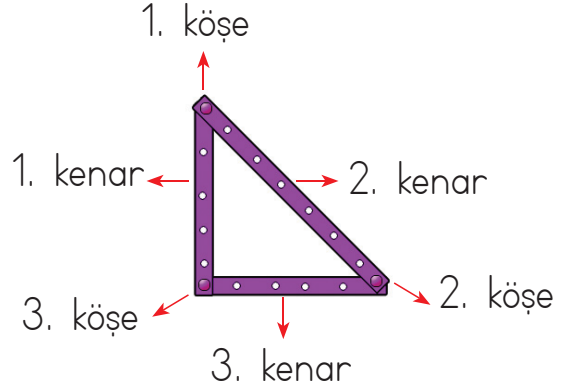
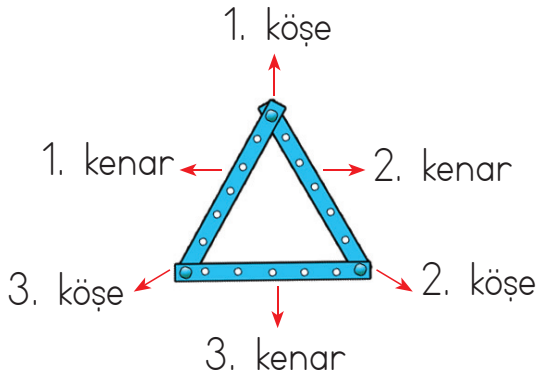
- Lastikleri kullanarak geometri tahtasında yukarıdaki gibi şekiller oluşturalım. Oluşturduğumuz geometrik şekillerden her birinin kenarlarını sayalım.
- Kenar sayısı aynı olan şekilleri belirleyelim.
- Şekillerin köşelerinin neresi olduğunu tartışalım.
- Şekillerin köşe sayısını belirleyelim.
- Köşe sayısı aynı olan şekilleri belirtelim.
- Bu şekilleri köşe ve kenar sayılarına göre nasıl isimlendirebileceğimizi tartışalım.

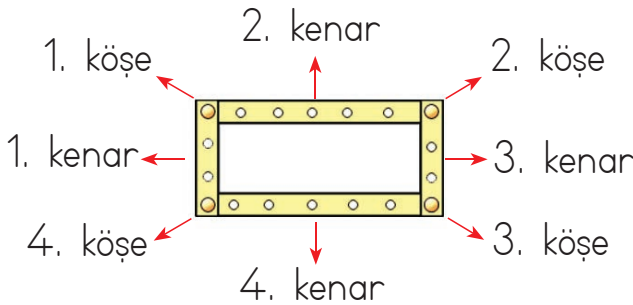
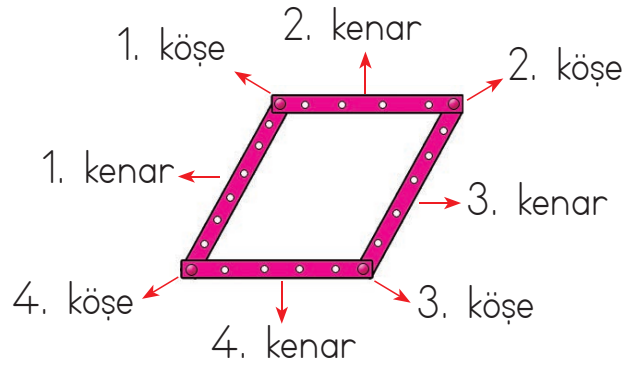
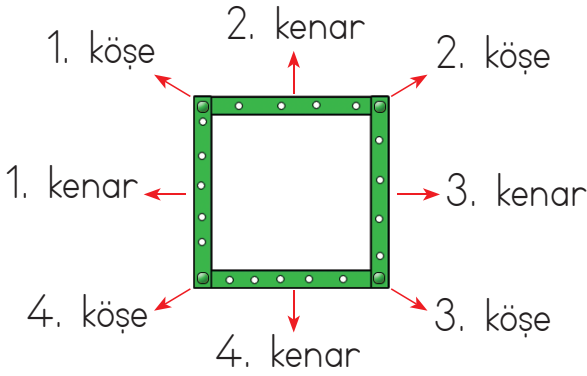

1. Örnek

Ali'nin geometri şeritleriyle oluşturduğu geometrik şekilleri köşe ve kenar sayılarına göre sınıflandırarak adlandıralım.

Üç kenarı ve üç köşesi olan geometrik şekilleri **üçgen** olarak adlandırırız. Yukarıdaki şekiller birer üçgendir.

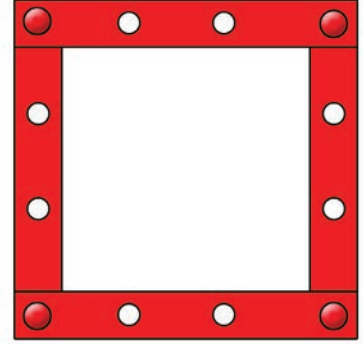

Dört köşesi ve dört kenarı olan geometrik şekilleri **dörtgen** olarak adlandırırız. Yukarıdaki şekiller birer dörtgendir.

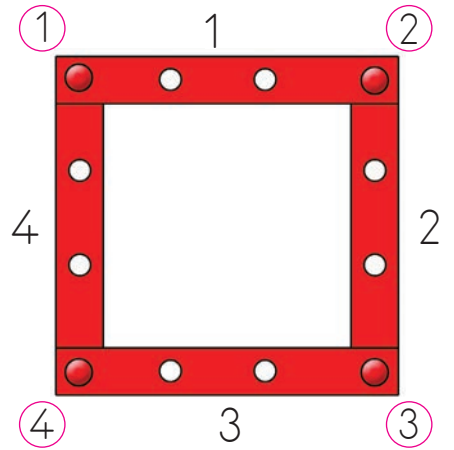

2. Örnek

Yanda verilen geometrik şekli adlandıralım.

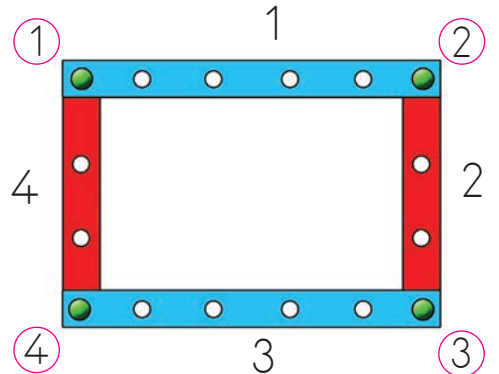
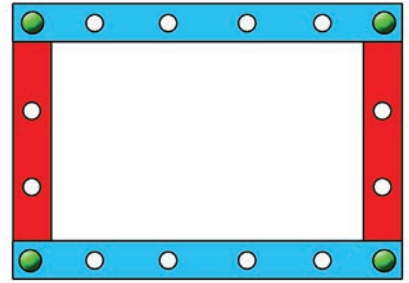
Şeklin dört köşesi ve dört kenarı vardır. Kenarların hepsi aynı uzunluktadır. Aynı uzunluktaki dört kenardan oluşan bu şekli **kare** olarak adlandırırız.

3. Örnek

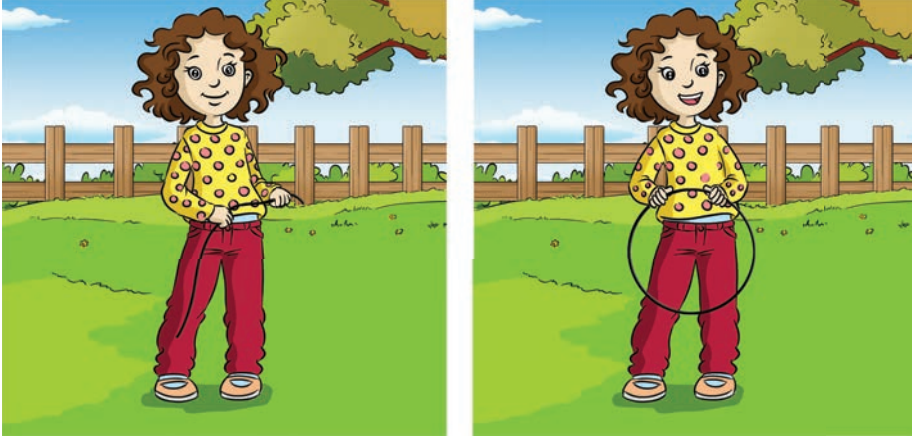
Yanda verilen geometrik şekli adlandıralım.

Şeklin dört köşesi ve dört kenarı vardır. Bu kenarlardan mavi olanlar ve kırmızı olanlar aynı uzunluktadır. Aynı uzunluktaki iki uzun kenardan ve aynı uzunluktaki iki kısa kenardan oluşan dört kenarlı bu şekli **dikdörtgen** olarak adlandırırız.

4. Örnek

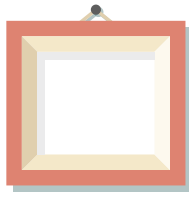
Ece, yukarıdaki resimlerde elindeki teli uçlarından birleştirerek bir şekil oluşturuyor.

Ecé'nin oluşturduğu şekli **çember** olarak adlandırınız.

5. Örnek

Aşağıdaki nesnelerin şekillerini belirleyelim.

Trafik levhası üçgen şeklindedir.

Resim çerçevesi kare şeklindedir.

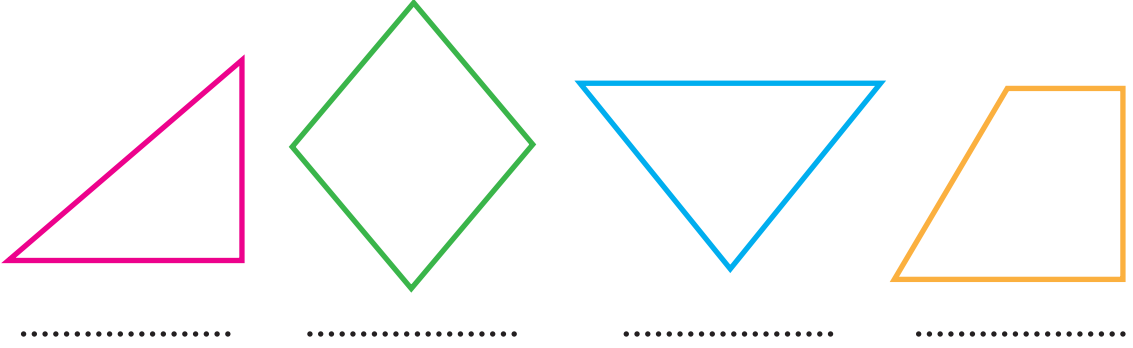
Boy aynası dikdörtgen şeklindedir.

Can simidi çember şeklindedir.

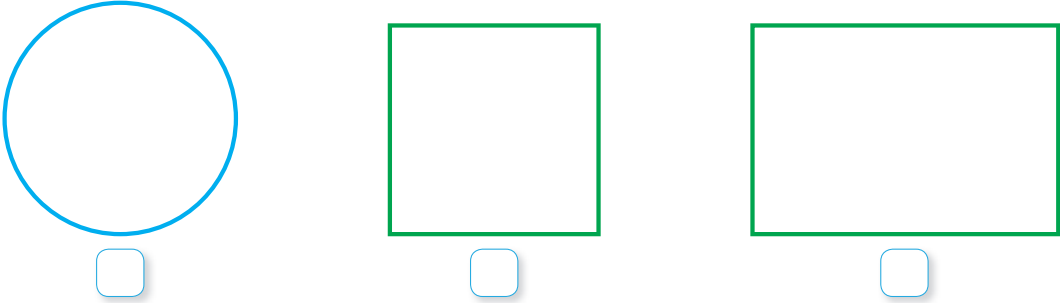

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

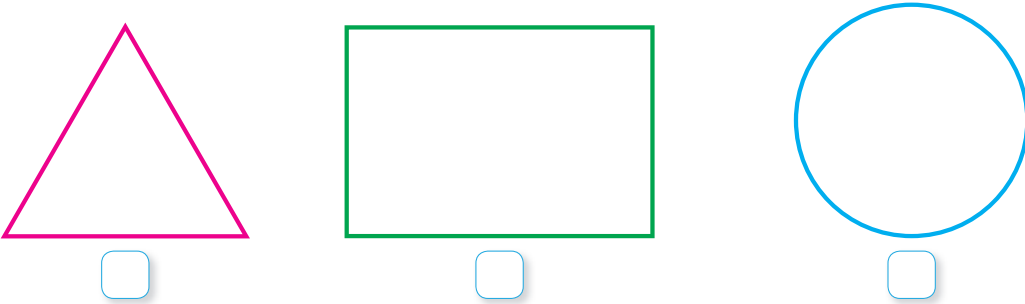
1. Aşağıdaki geometrik şekilleri köşe ve kenar sayılarına göre adlandırınız.

2. Aşağıdakilerden hangisi karedir? İşaretleyiniz.

3. Aşağıdakilerden hangisi üçgendir? İşaretleyiniz.

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

GEOMETRİK CİSİMLER

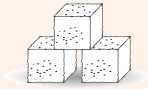
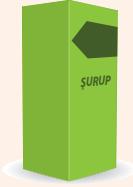
Alı'nın sınıfında Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası kutlanıyor.

Alı'nın masasındaki portakal, bisküvi paketi, meyve suyu kutusu, peynir, süt kutusu ve başındaki şapka, şekillerine göre nasıl sınıflandırılabilir? Tartışınız. Söylenilen fikirlere katılmasanız da saygı gösteriniz.

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: şurup kutusu, kesme şeker, yuvarlak kurşun kalem (ucu açılmamış), bilye, pet şişe.

- İkişer kişilik gruplar oluşturalım.
- Her bir grup üyesine yapabileceği görevler verelim.
- Yukarıdaki nesnelere masamızın üzerine koyalım.
- Nesnelere şekillerini inceleyelim.
- Bu nesnelere hangilerinin şekillerinin birbirine benzediğini grup arkadaşımızla tartışalım.
- Nesnelere köşeli olanları seçip bir kenara ayıralım.
- Nesnelere yuvarlak olanları seçip bir kenara ayıralım.

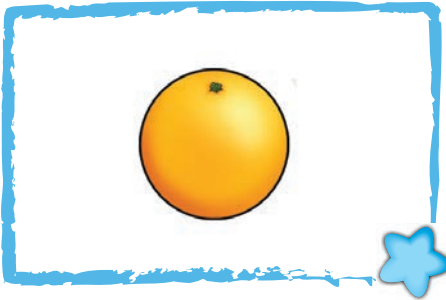
- Kenara ayırdığımız nesnelere hangi özelliklerine göre sınıflandırdığımızı açıklayalım.
- Şekli, masamızın üzerindeki benzer nesnelere benzeyen farklı nesnelere söyleyelim.
- Masamızın üzerindeki nesnelere diğer gruplardaki arkadaşlarımızın kullandığı nesnelere bir araya getirip ev, araba gibi farklı yapılar oluşturalım.

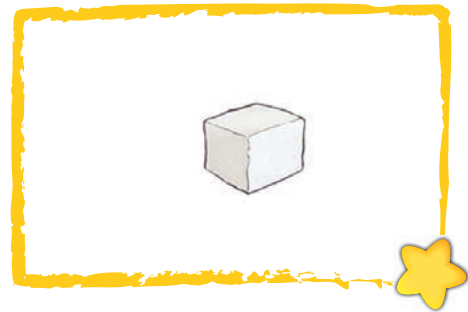
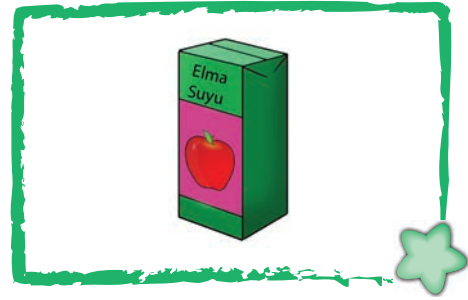
1. Örnek

Ali'nin masasındaki nesnelere ve başındaki şapkayı şekillerine göre "yuvarlak olanlar" ve "köşeli olanlar" olarak sınıflandıralım.

Yuvarlak olanlar

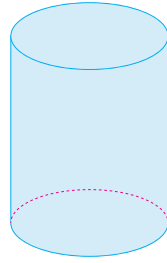
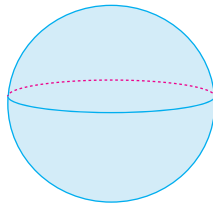
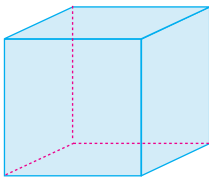
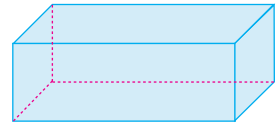
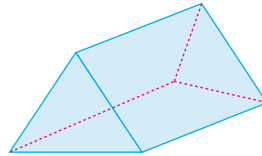
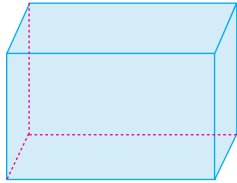
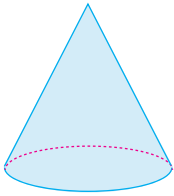
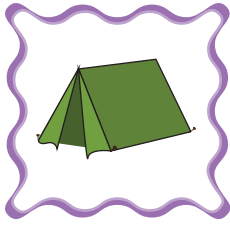
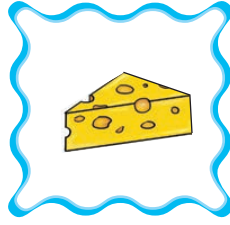
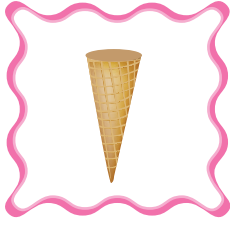
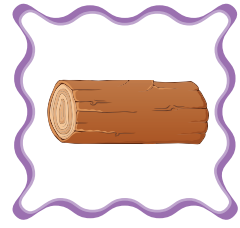

Köşeli olanlar

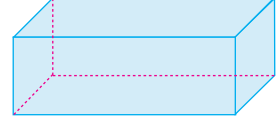
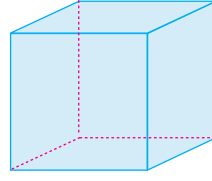

2. Örnek

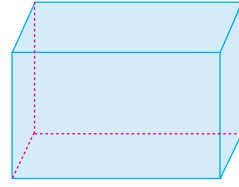

Yukarıdaki nesnelere ve geometrik cisimleri "üstünde kare olan", "üstünde dikdörtgen olan", "üstünde üçgen olan" ve "üstünde yuvarlak olan" olarak sınıflandıralım.

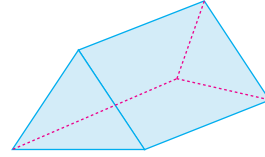
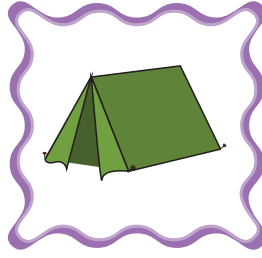
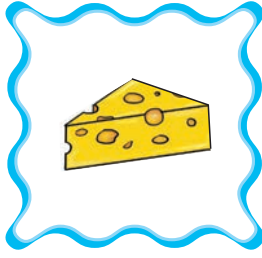
Üstünde kare olanlar

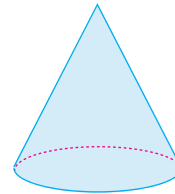
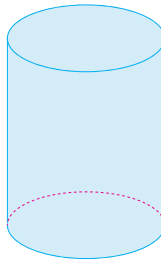
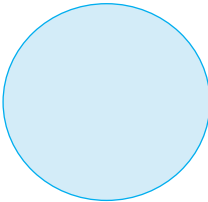
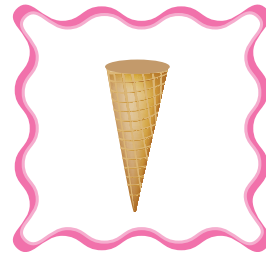
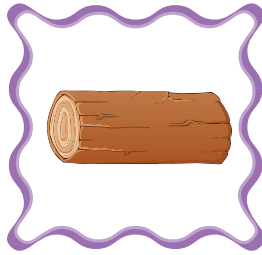
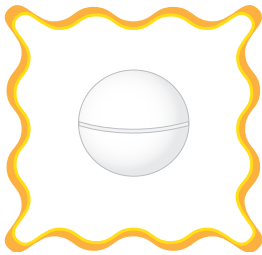
Üstünde dikdörtgen olanlar

Üstünde üçgen olanlar

Üstünde yuvarlak olanlar

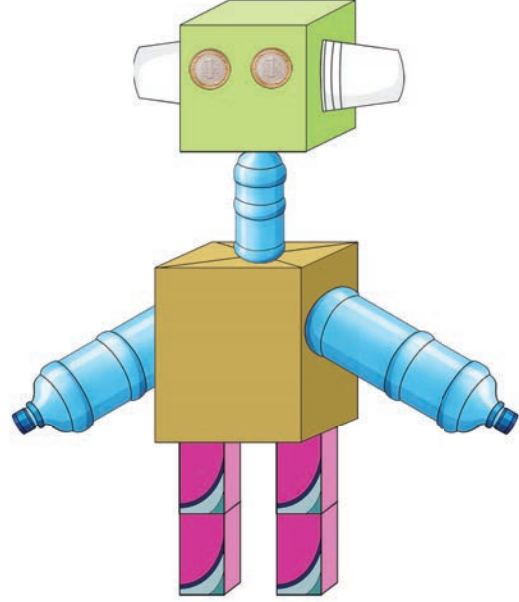
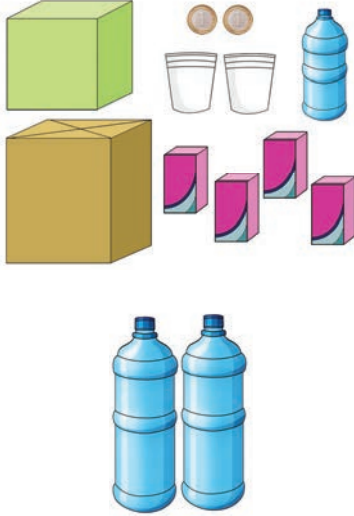

3. Örnek

Aşağıdaki nesnelere bir araya getirilerek bir robot modeli oluşturulabilir.

Yaparak Öğrenelim

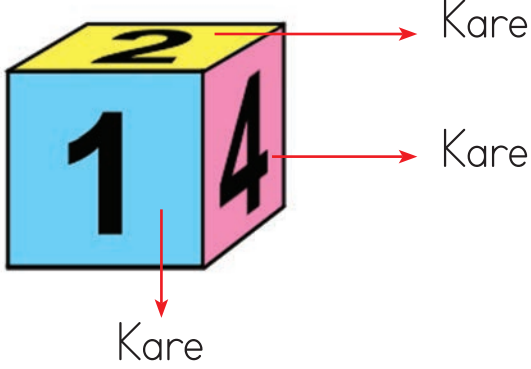
Araç ve gereçler: geometrik cisimler seti, defter.

- Geometrik cisimler setinden zekâ küpüne benzeyen cismi seçelim. Seçtiğimiz cismin her bir yüzünü sırasıyla defterimizin üzerine koyup kenarlarını kalemimizle çizelim.
- Çizdiğimizde oluşan şekillerin adını söyleyelim.
- Geometrik cisimler setinden sınıf dolabımıza benzeyen cismi seçelim. Seçtiğimiz cismin her bir yüzünü sırasıyla defterimizin üzerine koyup kenarlarını kalemimizle çizelim.
- Çizdiğimizde oluşan şekillerin adlarını söyleyelim.
- Geometrik cisimler setindeki diğer cisimler için yukarıda yaptığımız işlemlerin aynısını tekrar edelim.
- Geometrik cisimler ile çizdiğimiz şekiller arasında nasıl bir ilişki olduğunu açıklayalım.

4. Örnek

Ali'nin elindeki sayı küpünün yüzlerinin hangi geometrik şekil olduğunu belirleyelim.

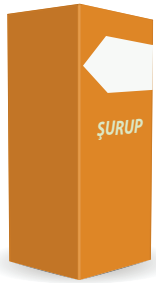

Sayı küpünün her bir yüzü kare şeklindedir.

5. Örnek

Yandaki nesnelerin yüzlerinin hangi geometrik şekil olduğunu belirleyelim.

Şurup kutusunun üstteki yüzü ve alttaki yüzü kare, turuncu renkli yüzleri dikdörtgen şeklindedir.

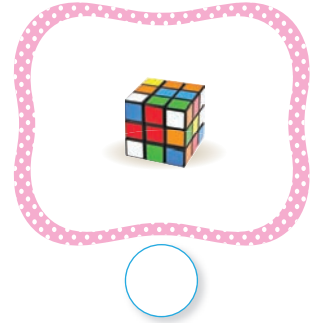
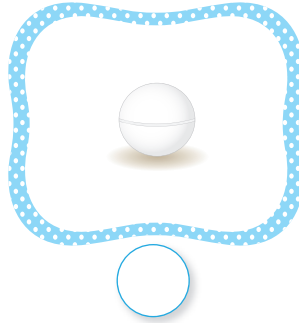
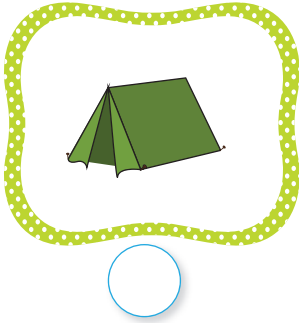
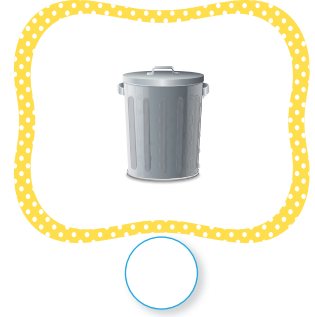
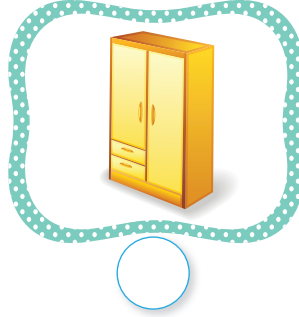
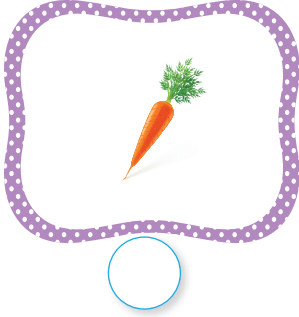

Boş zımba teli kutusunun bütün yüzleri dikdörtgen şeklindedir.

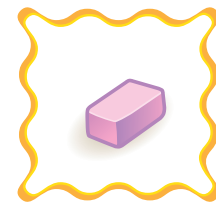
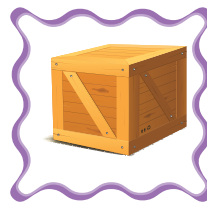
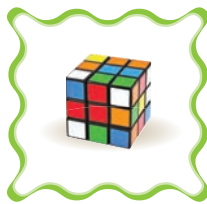
ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki nesnelere köşeli olanların altındaki kutucukları maviye, yuvarlak olanların altındaki kutucukları kırmızıya boyayınız.

2. Aşağıdaki nesnelere üstünde kare olanları kare şekliyle, üstünde dikdörtgen olanları dikdörtgen şekliyle eşleyiniz.

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

ÖRÜNTÜLER

Ece, pinpon toplarını ve sayı küplerini belirli bir kurala göre dizmiş.

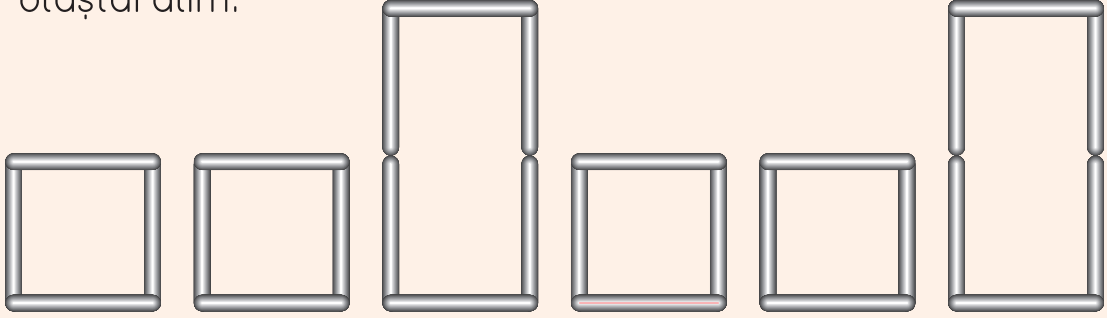
Ece, pinpon toplarını ve sayı küplerini nasıl bir kurala göre dizmiş olabilir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: sayma çubukları.

- İkişer kişilik gruplar oluşturalım.
- Her bir grup üyesine yapabileceği görevler verelim.
- Sayma çubuklarımızla masamızın üzerinde yan yana 2 kare oluşturalım.
- Karelerin yanında sayma çubuklarımızla bir dikdörtgen oluşturalım.
- Dikdörtgenin yanında başlangıçtaki karelerle aynı kenar uzunluklarında olan 2 kare daha oluşturalım.

- Bu karelerin yanında da daha önce oluşturduğumuz dikdörtgenle aynı kenar uzunluklarında olan bir dikdörtgen oluşturalım.

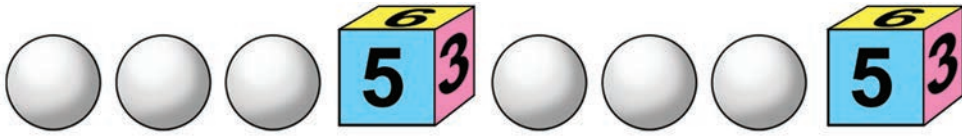

- Oluşturduğumuz şekilleri soldan sağa doğru inceleyelim.
- Bu şekillerin hangi kurala göre dizildiğini açıklayalım.

1. Örnek

Ece'nin pinpon toplarını ve sayı küplerini hangi kurala göre dizdiğini bulalım.

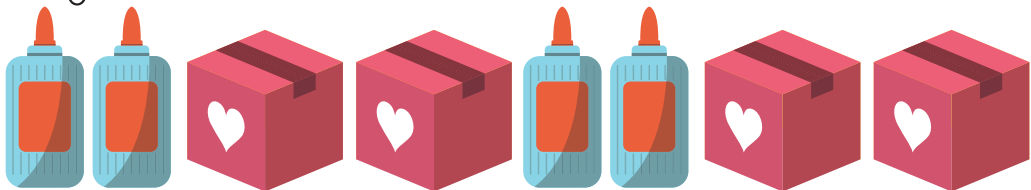
Ece, pinpon toplarını ve sayı küplerini "3 pinpon topu, 1 sayı küpü" kuralına göre dizmiştir.

Ece'nin yaptığı gibi, geometrik cisimleri veya şekilleri belirli bir kurala göre dizdiğimizde bir **örüntü** oluşur.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki örüntünün kuralını bulalım.

2. Örnek

Geometrik şekillerle oluşturulan aşağıdaki örüntünün kuralını bulalım.

Örüntüyü incelediğimizde örüntüde önce bir üçgen, sonra iki kare, daha sonra bir çember olduğunu görüyoruz. Çemberden sonra ise tekrar bir üçgen, iki kare ve bir çember bulunuyor.

Buna göre örüntünün kuralı "bir üçgen, iki kare, bir çember"dir.

3. Örnek

Aşağıdaki örüntünün kuralını bulalım. Bu kurala göre örüntüde boş bırakılan yere gelmesi gereken nesneyi belirleyelim.

Örüntünün kuralı "3 tane mum, 1 tane bilye"dir. Buna göre örüntüde 3 tane mumdan sonra boş bırakılan yere 1 tane bilye gelmelidir.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki örüntünün kuralını bulup yazınız.

.....

.....

2. Aşağıdaki örüntünün kuralını bulup yazınız.

.....

.....

3. Aşağıdaki örüntülerde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken nesnelere ve şekillere belirtiniz.

ÖRÜNTÜ OLUŞTURMA

Hakan Bey, beyaz paketli bisküvilerle siyah paketli bisküvileri "3 beyaz paketli bisküvi, 2 siyah paketli bisküvi" kuralına göre rafa dizecektir.

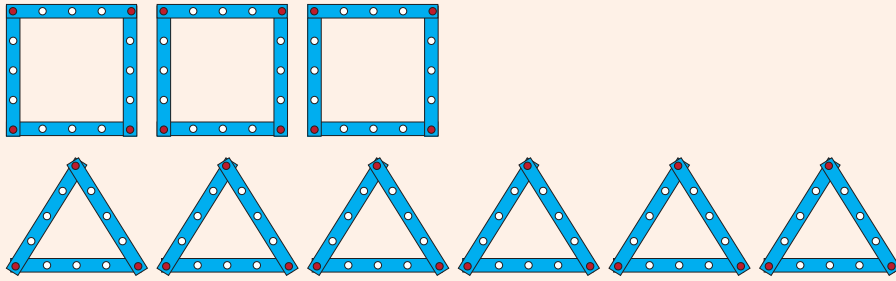
Hakan Bey, bu kurala göre bisküvileri rafa nasıl dizecektir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: geometri şeritleri.

- Geometri şeritlerimizle kenar uzunlukları aynı olan üç kare ve kenar uzunlukları aynı olan altı üçgen oluşturalım.

- Oluşturduğumuz şekillerle kuralı "bir kare, iki üçgen" olan bir örüntü oluşturmak için önce masamızın üzerine bir kare koyalım.
- Sonra karenin yanına iki üçgen koyalım.
- Dizdiğimiz şekillerin sağına sırasıyla bir kare ve iki üçgen koyarak örüntüyü oluşturalım.
- Geometri şeritlerimizi kullanarak kuralını kendimizin belirleyeceği bir şekil örüntüsü oluşturalım.

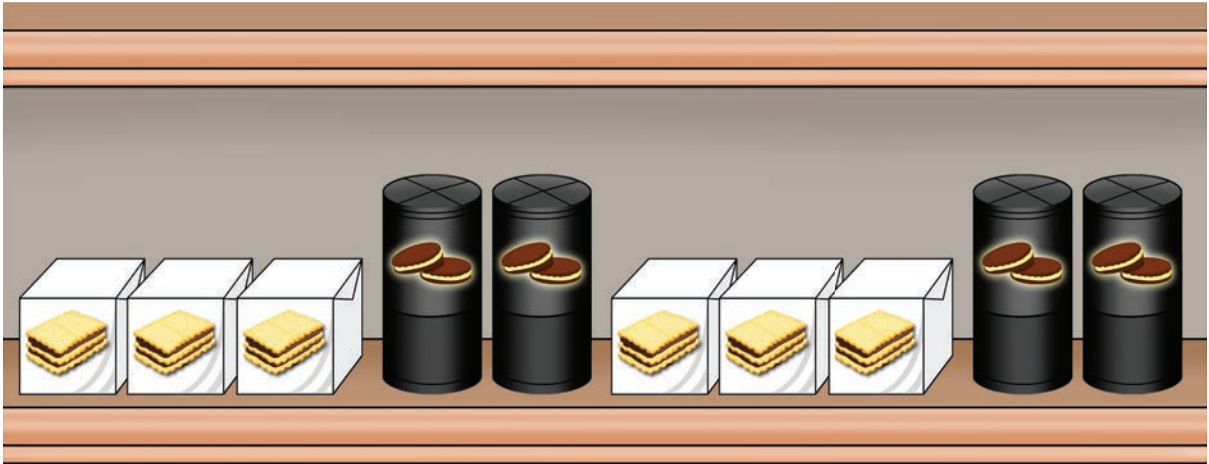

1. Örnek

Hakan Bey'in bisküvileri "3 beyaz paketli bisküvi, 2 siyah paketli bisküvi" kuralına göre rafa nasıl dizeceğini belirtelim.

Hakan Bey rafa önce 3 beyaz paketli bisküvi koymalıdır. Sonra bu bisküvilerin yanına 2 siyah paketli bisküvi koymalıdır. Daha sonra da bu kurala göre bisküvileri dizmeye devam etmelidir. Böylece kuralı "3 beyaz paketli bisküvi, 2 siyah paketli bisküvi" olan bir örüntü oluşur.

Uygulama Yapalım

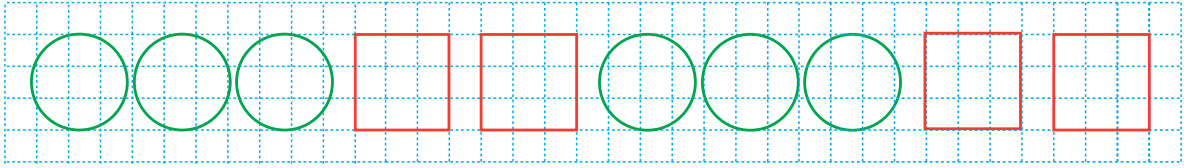
Sınıfımızdaki geometrik cisimler setini kullanarak bir örüntü oluşturalım.

2. Örnek

Kuralı “üç çember, iki kare” olan bir örüntü oluşturalım.

Verilen kurala göre örüntü oluşturmak için önce üç çember, sonra iki kare çizelim. Aynı sıraya göre şekilleri çizmeye devam ederek örüntüyü oluşturalım.

3. Örnek

Kuralı “1 tane yaş pasta, 2 paket margarin, 2 tane hediye kutusu” olan bir örüntü oluşturalım.

4. Örnek

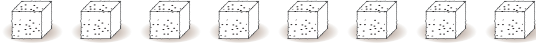
Kuralı “üç çember, iki üçgen, bir dikdörtgen” olan bir örüntü oluşturalım.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

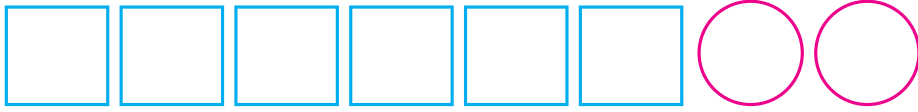

1. Aşağıdaki nesnelere ok çizip uygun kutucuklara götürerek kuralı "2 tane su şişesi, 4 tane küp şeker" olan bir örüntü oluşturunuz.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Aşağıdaki şekilleri ok çizip uygun kutucuklara götürerek kuralı "üç kare, bir çember" olan bir örüntü oluşturunuz.

--	--	--	--	--	--	--	--

3. Aşağıdaki nesnelere ok çizip uygun kutucuklara götürerek kuralı "2 tane peynir kutusu, 2 tane bal kavanozu, 1 tane zekâ küpü" olan bir örüntü oluşturunuz.

--	--	--	--	--	--	--	--

5. ÜNİTEYİ DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soruları sabırlı bir şekilde sonuna kadar okuyup anladıktan sonra cevaplayınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını kontrol ediniz.

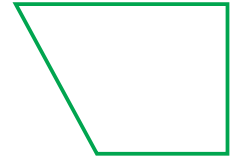
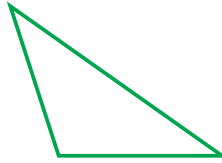
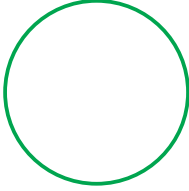
1. Aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**? İşaretleyiniz.

1 bütün 2 yarım eder.

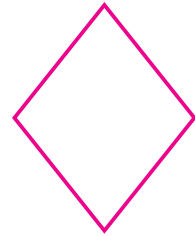
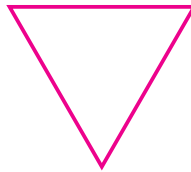
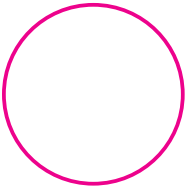
4 yarım 1 bütün eder.

2 yarım 1 bütün eder.

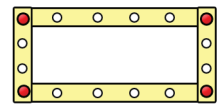
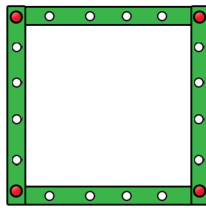
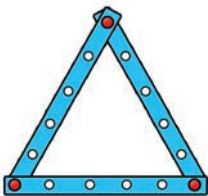
2. Aşağıdakilerden hangisi üçgendir? İşaretleyiniz.

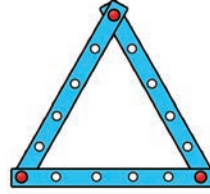
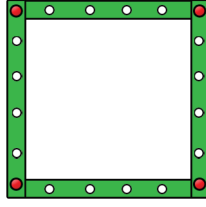
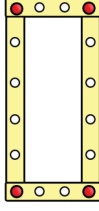
3. Aşağıdakilerden hangisi dörtgendir? İşaretleyiniz.

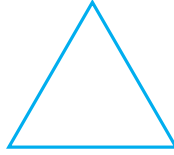
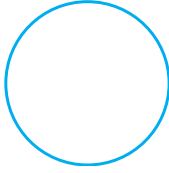
4. Aşağıda geometri çubuklarıyla oluşturulan geometrik şekillerden hangisi karedir? İşaretleyiniz.

5. Aşağıda geometri çubuklarıyla oluşturulan geometrik şekillerden hangisi dikdörtgendir? İşaretleyiniz.

6. Aşağıdakilerden hangisi çemberdir? İşaretleyiniz.

7. Aşağıdaki nesnelere "yuvarlak olanlar" şeklinde sınıflandırılırsa hangisi dışarıda kalır? İşaretleyiniz.

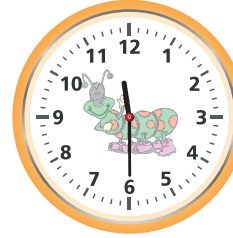
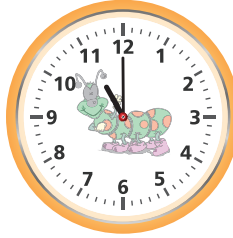
8. Aşağıdaki nesnelere "üstünde kare olanlar" şeklinde sınıflandırılırsa hangisi dışarıda kalır? İşaretleyiniz.

9. Aşağıdaki nesnelere "köşeli olanlar" şeklinde sınıflandırılırsa hangisi dışarıda kalır? İşaretleyiniz.

10. Aşağıdaki saatlerden hangisi 11'i göstermektedir? İşaretleyiniz.

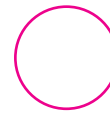

11. Aşağıdaki saatlerden hangisi 6 bucağı göstermektedir? İşaretleyiniz.

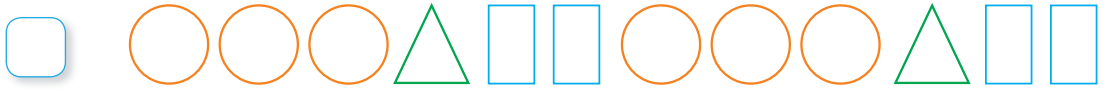
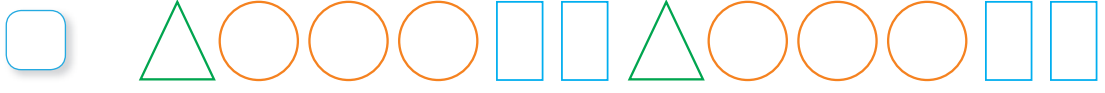

12. .....

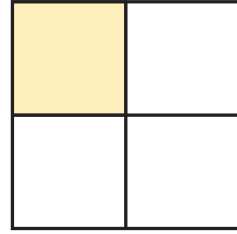
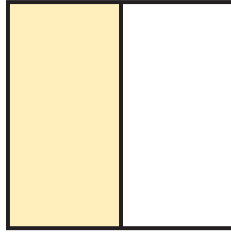
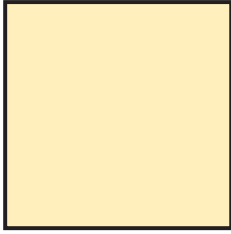
Yukarıdaki örüntüde boş bırakılan yere aşağıdaki şekillerden hangisi gelmelidir? İşaretleyiniz.

13. Kuralı “üç çember, bir üçgen, iki dikdörtgen” olan örüntü aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

14. Aşağıdaki karelerden hangisinin yarısı boyanmıştır? İşaretleyiniz.

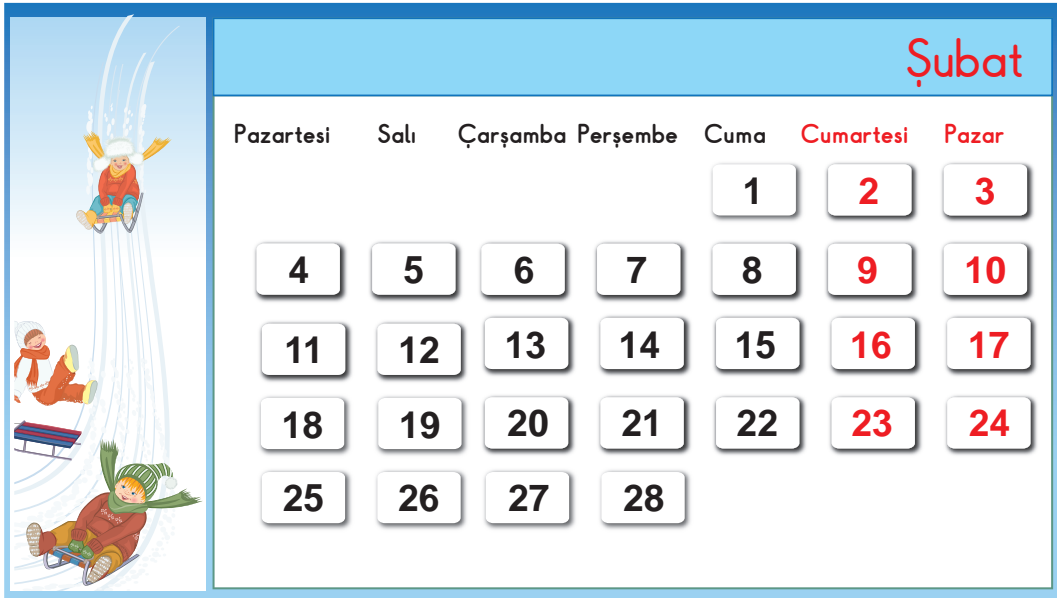

15. Hakan Bey bugün izinli olduğu için okula gidip çocuklarının öğretmenlerini ziyaret etmiş. Hakan Bey dün annesini ve babasını ziyaret etmiş, yarın da işe gidecektmiş.

Hakan Bey'in yaptıklarını ve yapacaklarını bugün, dün ve yarın kelimelerini kullanarak sıralayınız.

16.

- Şubat ayının 7. gününü yukarıdaki takvimde kırmızı boya kalemle boyayınız.
- Şubat ayının 3. haftasını yukarıdaki takvimde mavi boya kalemle boyayınız.
- Şubat ayından önceki ve sonraki ayların isimlerini söyleyiniz.

17. Resimlerdeki olaylardan hangisini okula gelmeden önce, hangisini okula geldikten sonra yaşadığınızı söyleyiniz.

Yanlış cevaplarınız varsa bunları öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız. Bu cevaplarınızı düzeltmek için belirleyeceğiniz arkadaşlarınızla grup çalışması yapınız.

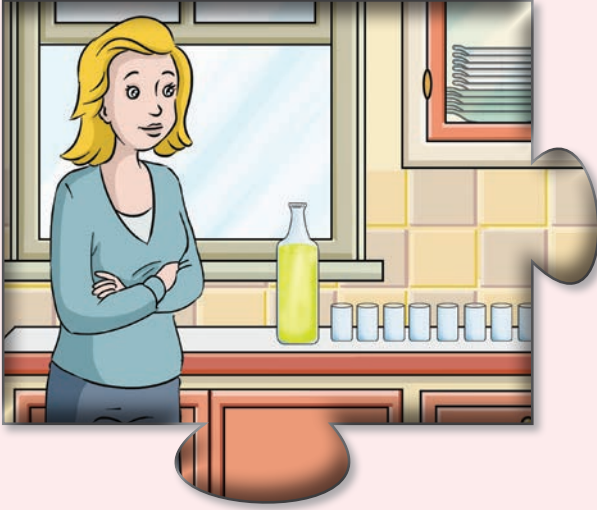

6.

Ünite

Veri Toplama ve
Değerlendirme
Uzunluk Ölçme
Sıvı Ölçme

TABLO OKUMA

Ali'nin öğretmeni, yazı tahtasında oluşturduğu tabloda sınıflarının haftalık ders programını gösteriyor.

Günler Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1. Ders	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Türkçe
2. Ders	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Türkçe
3. Ders	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Matematik
4. Ders	Görsel Sanatlar	Oyun ve Fiz. Etk.	Serbest Etk.	Serbest Etk.	Müzik
5. Ders	Matematik	Matematik	Matematik	Matematik	Serbest Etk.
6. Ders	Oyun ve Fiz. Etk.	Serbest Etk.	Oyun ve Fiz. Etk.	Oyun ve Fiz. Etk.	Oyun ve Fiz. Etk.

Ali'nin en çok sevdiği dersler görsel sanatlar, müzik, oyun ve fiziki etkinlikler dersleridir.

Ali, tabloya bakarak en çok sevdiği derslerin hangi günlerde ve kaçınıcı derslerde olduğunu nasıl bulabilir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: boya kalemleri.

- Ali'nin okulunda bulunan 1. sınıflardaki öğrenci sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: 1. Sınıflardaki Öğrenci Sayıları

Sınıflar	1/A	1/B	1/C	1/Ç
Öğrenci sayısı	24	23	22	25

- Kırmızı boya kalemimizle tabloda "1/A" yazan kutucuktan aşağıya doğru düz bir çizgi çizelim.
- Mavi boya kalemimizle tabloda "Öğrenci sayısı" yazan kutucuktan sağa doğru düz bir çizgi çizelim.
- Kırmızı ve mavi çizgilerin birbiriyle birleştiği kutudaki sayıya bakalım.
- 1/A sınıfının öğrenci sayısını söyleyelim.
- Yukarıda yaptıklarımızı diğer sınıflar için de yapıp 1/B, 1/C ve 1/Ç sınıflarının öğrenci sayılarını belirtelim.
- Bir tabloda gösterilen verilerin nasıl okunacağını açıklayalım.

1. Örnek

Ali'nin öğretmeni, öğrencilerinin sağlıklı beslenmeleri ve obeziteden korunmaları için aşağıdaki haftalık beslenme menüsünü hazırlamış.

Tabloyu inceleyelim ve okuyalım.

Tablo: *Haftalık Beslenme Menüsü*

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
<ul style="list-style-type: none"> • Sebzeli börek, gözleme veya poğaç • Ayr • Meyve	<ul style="list-style-type: none"> • Patates salatası • Meyve	<ul style="list-style-type: none"> • Peynirli tost veya sandviç • Ayr • Çiğ sebze	<ul style="list-style-type: none"> • Kek • Süt • Meyve	<ul style="list-style-type: none"> • Peynir, zeytin, ekmek • Süt • Çiğ sebze

Tabloya göre Ali ve Ali'nin sınıfındaki öğrenciler;

- Pazartesi günü sebzeli börek, gözleme veya poğaç, ayr ve meyve,
- Salı günü patates salatası ve meyve,
- Çarşamba günü peynirli tost veya sandviç, ayr ve çiğ sebze,
- Perşembe günü kek, süt ve meyve,
- Cuma günü peynir, zeytin, ekmek, süt ve çiğ sebze getireceklerdir.

2. Örnek

Öğretmenin yazı tahtasında oluşturduğu tabloyu inceleyelim. Ali'nin en çok sevdiği görsel sanatlar, müzik, oyun ve fiziki etkinlikler derslerinin hangi günlerde ve kaçınıcı derslerde olduğunu belirleyelim.

Günler Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1. Ders	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Hayat Bilgisi	Türkçe
2. Ders	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Türkçe
3. Ders	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Türkçe	Matematik
4. Ders	Görsel Sanatlar	Oyun ve Fiz. Etk.	Serbest Etk.	Serbest Etk.	Müzik
5. Ders	Matematik	Matematik	Matematik	Matematik	Serbest Etk.
6. Ders	Oyun ve Fiz. Etk.	Serbest Etk.	Oyun ve Fiz. Etk.	Oyun ve Fiz. Etk.	Oyun ve Fiz. Etk.

Tabloya göre görsel sanatlar dersi, pazartesi günü 4. derste yapılmaktadır.

Müzik dersi cuma günü 4. derste yapılmaktadır.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersi pazartesi, çarşamba, perşembe ve cuma günü 6. derste yapılmaktadır. Salı günü ise 4. derste yapılmaktadır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. 1/B sınıfında yapılan sınıf başkanlığı seçiminde adayların aldığı oy sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: *Sınıf Başkanlığı Seçim Sonuçları*

Adaylar	Efe	Aynur	Burak	Elif
Oy sayısı	8	3	4	11

Tabloyu inceleyerek aşağıdaki noktalı yerleri tamamlayınız.

- Efe ..... oy almıştır.
  - Aynur ..... oy almıştır.
  - Burak ..... oy almıştır.
  - Elif ..... oy almıştır.
  - Sınıf başkanlığı seçimini ..... kazanmıştır.
2. Cenk'in kalemliginde bulunan kalemlerin sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: *Kalem Sayıları*

Kalem türleri	Kurşun kalem	Boya kalemi	Kırmızı kalem
Kalem sayısı	3	9	2

Cenk'in kalemligindeki kalem türlerinden sayısı en çok ve en az olan hangileridir?

UZUNLUKLARI KARŞILAŞTIRMA VE SIRALAMA

Mutlu ailesinde boyu en uzun olan kimdir?

Mutlu ailesinde boyu en kısa olan kimdir?

Ali'nin boyu kimden daha uzundur?

Ayşe Hanım'ın boyu kimden daha kısadır?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: kalem, silgi.

- İkişer kişilik gruplar oluşturalım.
- Grup arkadaşımızın kalemi ile kendi kalemimizin uzunluğunu karşılaştıralım.
- Hangi kalemin daha uzun olduğunu söyleyelim.
- Grup arkadaşımızın silgisi ile kendi silgimizin uzunluğunu karşılaştıralım.
- Hangi silginin daha uzun olduğunu söyleyelim.
- Daha uzun olan kalem ile daha uzun olan silginin uzunluklarını karşılaştıralım.
- Kalem ile silgiden hangisinin daha uzun olduğunu söyleyelim.
- Uzunluklarını karşılaştırdığımız nesnelere, masamızın üzerinde en uzundan en kısaya doğru yan yana sıralayalım.

1. Örnek

Mutlu ailesindeki kişilerin boy uzunluklarını karşılaştıralım.

Mutlu ailesinde boyu en uzun olan Hakan Bey'dir.

Boyu en kısa olan Ece'dir.

Ali'nin boyu Ece'den daha uzundur.

Ayşe Hanım'ın boyu Hakan Bey'den daha kısadır, Ali ve Ece'den daha uzundur.

2. Örnek

Aşağıdaki karınca, solucan ve tırtılın uzunluklarını karşılaştıralım.

Solucan, tırtıldan ve karıncadan daha uzundur.

Tırtıl karıncadan daha uzundur.

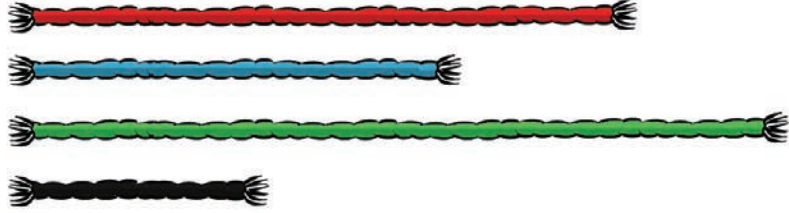
Buna göre en uzun hayvan solucan, en kısa hayvan karıncadır.

Uygulama Yapalım

Aşağıdaki iplerin uzunluklarını karşılaştıralım ve sıralayalım.

3. Örnek

Bir çiçekçi, saksıları uzunluklarına göre sıralamıştır. Kenarda duran siyah saksının, uzunluklarına göre sıralanan saksıların arasına konulduğunda kaçınıcı sırada olacağını bulalım.

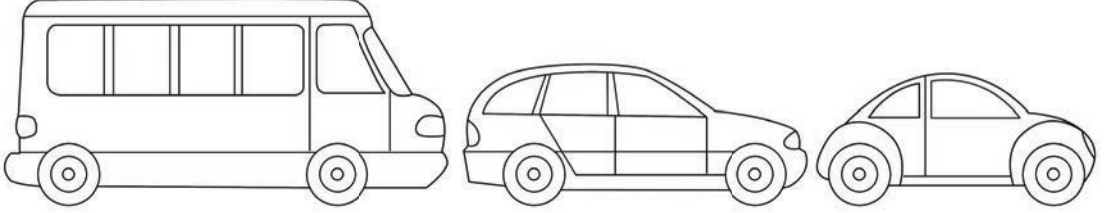
Siyah saksı, 2. sıradaki kırmızı saksıdan uzundur. 3. sıradaki yeşil saksıdan kısadır. Buna göre siyah saksı 3. sırada olur.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

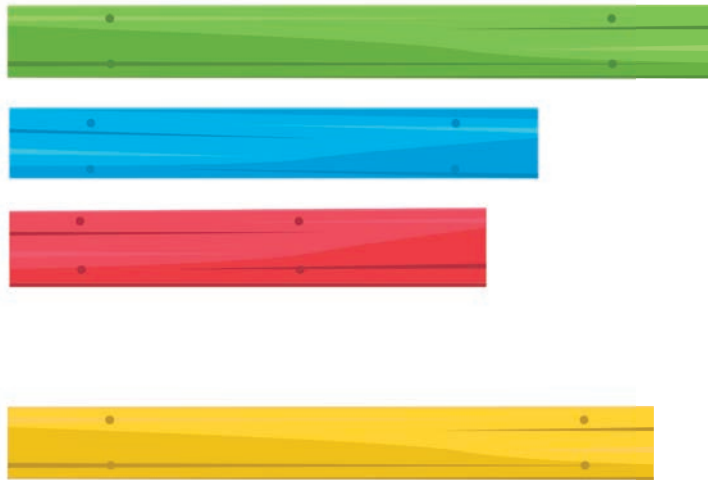
1. Aşağıdaki arabalardan boyu en kısa olanı boyayınız.

2. Aşağıdaki kaşıkları sıra bildiren sayıları kullanarak boyu en uzun olandan en kısa olana doğru sıralayınız.

3. Aşağıdaki yeşil, mavi ve kırmızı tahta, uzunluklarına göre sıralanmıştır. Sarı tahtanın diğer tahtaların arasına konulduğunda yeri neresi olur? Ok çizerek gösteriniz.

UZUNLUK ÖLÇME

Ali, halının uzunluğunu nasıl ölçüyor? Alinin yerinde siz olsanız halının uzunluğunu nasıl ölçersiniz?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: çantamızdaki ve kalemligimizdeki nesnelere.

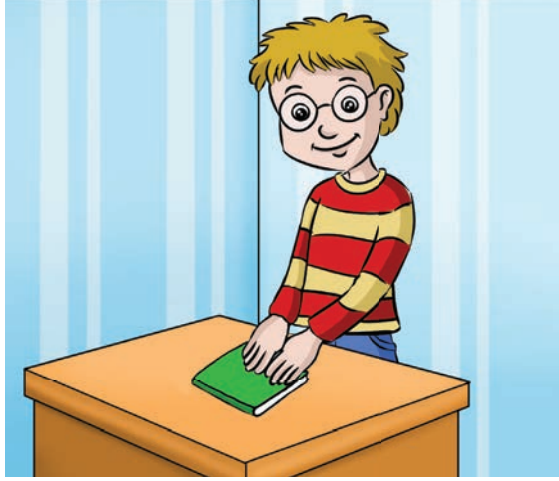
- Çantamızdaki ve kalemligimizdeki nesnelere hangisinin matematik kitabımızın boyunu ölçmek için daha uygun olacağını belirleyelim.
- Belirlediğimiz nesneyle kitabımızın boyunu ölçelim.
- Kitabın boyunu ölçerken nelere dikkat etmemiz gerektiğini tartışalım.
- Ölçüm sonucumuzu arkadaşlarımızın ölçüm sonuçlarıyla karşılaştıralım.
- Sonuçlarımızın aynı veya farklı olmasının nedenlerini tartışalım.

Not: Yukarıdaki etkinlikte yapmaktaki zorlandığımız çalışmalarda arkadaşlarımızdan yardım isteyelim. Yardım isteyen arkadaşlarımıza yardım edelim.

1. Örnek

Aşağıdaki resimlerde Ali'nin neler yaptığını inceleyelim.

Ali, parmaklarıyla not defterinin boyunu ölçüyor. Not defterinin boyunu ölçerken parmaklarının arasında boşluk bırakmıyor. Not defterinin boyu 8 parmaktır.

Ali, ayaklarıyla halının uzunluğunu ölçüyor. Halının uzunluğunu ölçmeye halının bir ucundan başlıyor. Ayaklarının arasında boşluk bırakmıyor ve ayaklarını üst üste getirmiyor. Halının diğer ucuna gelene kadar ölçmeye devam ediyor. Halının uzunluğu 7 ayaktır.

Ali, adımlarıyla okul bahçesinin uzunluğunu ölçüyor. Ölçmeye okul bahçesinin bir ucundan başlıyor. Okul bahçesinin diğer ucuna gidene kadar hep aynı yönde adım atıyor.

Okul bahçesinin uzunluğu 50 adımdır.

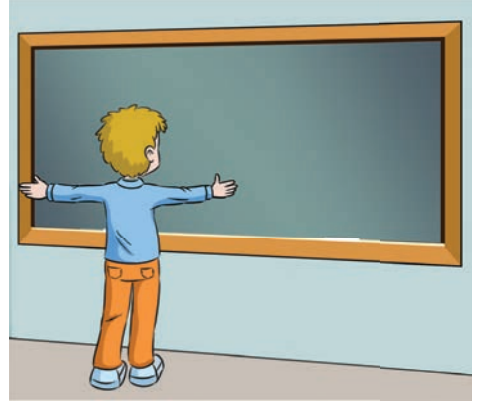

Ali, karışlarıyla Ece'nin boyunu ölçüyor. Ölçmeye Ece'nin ayaklarından başlıyor ve Ece'nin kafasına kadar devam ediyor.

Ece'nin boyu 8 karıştır.

Ali, kulacıyla yazı tahtasının boyunu ölçüyor.

Yazı tahtasının boyu 2 kulaçtır.

2. Örnek

Ece, elindeki kalemle sandalyenin uzunluğunu ölçmüştü. İnceleyelim.

Ece, sandalyenin uzunluğunu 8 kalem olarak ölçmüştür.

3. Örnek

Ayşe Hanım, tezgâhın üzerindeki kumaşın uzunluğunu kulaç, adım, ayak, karış ve parmaktan hangisiyle ölçmesinin daha uygun olacağını düşünmüştü. Karışla ölçmesinin daha uygun olacağına karar verip kumaşı karışıyla ölçmüştü.

Kumaşın uzunluğu 6 karıştır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Masanızın uzunluğunu ölçmek için uygun ölçme aracını seçiniz. Seçtiğiniz ölçme aracıyla masanızın uzunluğunu ölçüp aşağıdaki noktalı yeri tamamlayınız.

Masamın uzunluğu .....

2. Hikâye kitabınızın boyunu, seçeceğiniz uygun ölçme aracıyla ölçünüz. Ölçüm sonucunuzu aşağıdaki noktalı yere yazınız.

Hikâye kitabımın boyu .....

3. Bir arkadaşınızın boyunu, seçeceğiniz uygun ölçme aracıyla ölçünüz. Ölçüm sonucunuzu aşağıdaki noktalı yere yazınız.

Arkadaşımın boyu .....

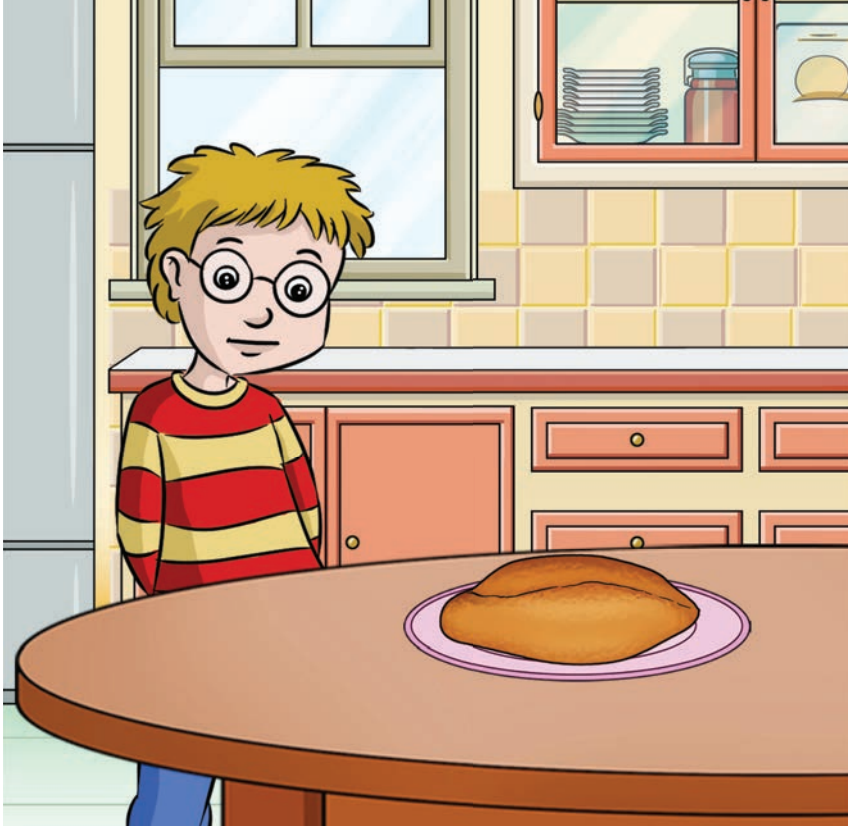
4. Sınıf panonuzun boyunu, seçeceğiniz uygun ölçme aracıyla ölçünüz. Ölçüm sonucunuzu aşağıdaki noktalı yere yazınız.

Panomuzun uzunluğu .....

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

NESNELERİN UZUNLUKLARINI TAHMİN ETME

Ali, masadaki ekmeğin uzunluğunu 2 karış olarak tahmin ediyor.

Sizce ekmeğin uzunluğu kaç karış olabilir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: sayma çubuğu, kalem.

- Kolumuzun uzunluğunun kaç karış olduğunu tahmin edelim.
- Karışımızla kolumuzun uzunluğunu ölçelim.
- Tahminimizi ve ölçüm sonucumuzu aşağıya yazalım.

Tahminim	Ölçüm sonucum
..... karış	..... karış

- Tahminimizle ölçüm sonucumuzu karşılaştıralım.

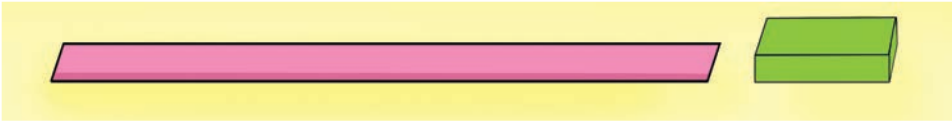
1. Örnek

Ali, ekmeğin uzunluğunu önce 2 karış olarak tahmin etti. Sonra da ekmeğin uzunluğunu karışıyla ölçtü. Ali'nin tahmini ile ölçüm sonucunu karşılaştıralım.

Ali, ekmeğin uzunluğunu 2 karış olarak ölçmüştür. Buna göre Ali'nin yaptığı tahmin doğrudur.

2. Örnek

Ece yukarıdaki kurdelenin önce 5 silgi uzunluğunda olduğunu tahmin etmiş. Sonra da kurdelenin uzunluğunu silgi ile ölçmüş. Ece'nin tahmini ile ölçüm sonucunu karşılaştıralım.

Ece, kurdelenin uzunluğunu 6 silgi olarak ölçmüştür. Buna göre Ece'nin tahmini, ölçüm sonucuna yakındır.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki ipin uzunluğunun kaç parmak olduğunu tahmin ediniz. Parmaklarınızla ipin uzunluğunu ölçünüz. Tahmininiz ile ölçüm sonucunuzu noktalı yerlere yazıp karşılaştırınız.

Tahminim	Ölçüm sonucum
..... parmak	..... parmak

2. Öğretmeninizin masasının uzunluğunun kaç karış olduğunu tahmin ediniz. Karışınızla masanın uzunluğunu ölçünüz. Tahmininizle ölçüm sonucunuzu noktalı yerlere yazıp karşılaştırınız.

Tahminim	Ölçüm sonucum
..... karış	..... karış

3. Çantanızın boyunun kaç kalemıraş uzunluğunda olduğunu tahmin ediniz. Kalemıraşınızla çantanızın boyunu ölçünüz. Tahmininizle ölçüm sonucunuzu noktalı yerlere yazıp karşılaştırınız.

Tahminim	Ölçüm sonucum
..... kalemıraş	..... kalemıraş

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

SIVILARI ÖLÇELİM

Ayşe Hanım, misafirlerine ikram etmek için bir şişe limonata hazırlıyor. Hazırladığı limonatanın evdeki 8 kişiye yetip yetmeyeceğini düşünüyor.

Ayşe Hanım, limonataları şişenin yanındaki bardaklarla ikram edecektir. Ayşe Hanım, hazırladığı bir şişe limonatanın evdeki 8 kişiye yetip yetmeyeceğini nasıl bulabilir?

Yaparak Öğrenelim

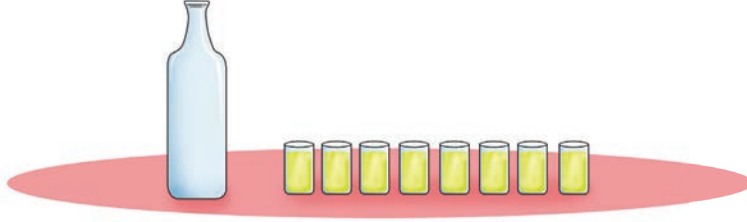
Araç ve gereçler: 6 tane plastik bardak, plastik su şişesi.

- Bardaklarımızı masamızın üzerine dizelim.
- Şişemizdeki suyla bir bardağı dolduralım.
- Bardak dolunca diğer bardakları suyla doldurmaya devam edelim.
- Bu işlemi şişemizdeki su bitinceye kadar sürdürelim.
- İçi suyla dolu olan bardakları sayalım.
- Şişedeki su miktarının kaç bardak olduğunu söyleyelim.

1. Örnek

Ayşe Hanım, hazırladığı limonatayı bardaklara doldurarak şişedeki limonata miktarını ölçmüştü.

Şişedeki limonata miktarı 8 su bardağıdır.

Buna göre Ayşe Hanım'ın hazırladığı bir şişe limonata, evdeki 8 kişiye yeter.

2. Örnek

Hakan Bey, akşam yemeğinin hazırlanmasında Ayşe Hanım'a yardım etmek istiyor. Bunun için mutfakta çorba yapıyor.

Tenceredeki çorba miktarının kaç kâse olduğunu belirleyelim.

Tenceredeki çorba miktarı 4 kâsedir.

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıdaki resimlerde içinde yukarıdan aşağıya doğru sırasıyla süt, su, sıvı yağ ve ayran bulunan kaplar verilmiştir. Kaplardaki sıvıların miktarı ölçülerek kutucuklara yazılmıştır. Resimlerdeki kaplarla kutucuklardaki ölçüm sonuçlarından uygun olanları ok çizerek eşleyiniz.

40 kaşık

5 su bardağı

5 kaşık

25 su bardağı

10 su bardağı

2. Evinizdeki sürahide bulunan su miktarını su bardağıyla ölçünüz. Ölçüm sonucunu aşağıdaki noktalı yere yazınız.
Sürahimizdeki su miktarı ..... su bardağıdır.

Bir sonraki derste ihtiyacınız olan malzemeleri getirmeyi unutmayınız.

SIVI MİKTARLARINI KARŞILAŞTIRMA VE SIRALAMA

Ayşe Hanım, Ece ve Ali'nin bardaklarındaki portakal suyu miktarlarını karşılaştırınız.

Ayşe Hanım, Ece ve Ali'nin bardakları, içlerindeki portakal suyu miktarlarına göre nasıl sıralanabilir?

Yaparak Öğrenelim

Araç ve gereçler: plastik su şişesi, üç tane eş plastik bardak.

- Şişemizden bardaklarımıza farklı miktarlarda su dolduralım.
- Bardakları yan yana dizelim.
- Bardaklardaki su miktarlarını “daha çok” ve “daha az” ifadelerini kullanarak karşılaştıralım.
- Karşılaştırma sonucumuza göre bardakları, içlerindeki su miktarlarına göre sıralayalım.

1. Örnek

Ayşe Hanım'ın
bardağı

Ece'nin
bardağı

Alı'nın
bardağı

Ayşe Hanım, Ece ve Alı'nın bardaklarındaki portakal suyu miktarlarını karşılaştıralım.

Ayşe Hanım'ın bardağı boş, Alı'nın bardağının yarısı dolu, Ece'nin bardağı ise doludur. Buna göre;

- Ayşe Hanım'ın bardağında portakal suyu yoktur.
- En çok portakal suyu Ece'nin bardağındadır.
- Alı'nın bardağındaki portakal suyu, Ece'nin bardağındaki portakal suyundan daha azdır.

Bardakları, içindeki portakal suyu miktarı çok olandan az olana doğru sıralayalım:

Ece'nin
bardağı

Alı'nın
bardağı

Ayşe Hanım'ın
bardağı

2. Örnek

Hakan Bey ve Ayşe Hanım, misafirleri Ekrem Bey ve Ayla Hanım ile çay içiyorlar. Bardaklardaki çay miktarlarını karşılaştıralım ve bardakları sıralayalım.

Hakan Bey'in bardağı boş, Ayşe Hanım'ın bardağı dolu, Ekrem Bey'in bardağının yarısı dolu, Ayla Hanım'ın bardağının ise yarısından azı doludur. Buna göre,

- En çok çay Ayşe Hanım'ın bardağındadır.
- Hakan Bey'in bardağında çay yoktur.
- Ayla Hanım'ın bardağındaki çay, Ekrem Bey'in bardağındaki çaydan daha azdır.

Çay bardaklarını, içindeki çay miktarı az olandan çok olana doğru sıralalım:

Hakan Bey'in
bardağı

Ayla Hanım'ın
bardağı

Ekrem Bey'in
bardağı

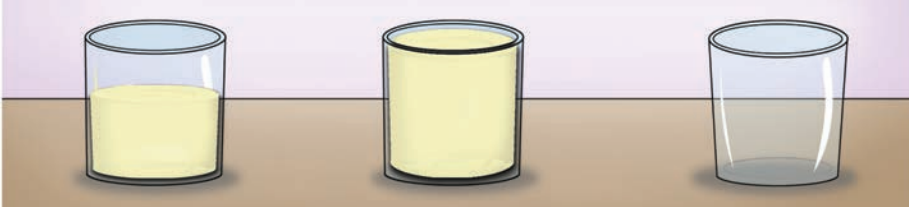
Ayşe Hanım'ın
bardağı

ÖĞRENDİKLERİMİZİ UYGULAYALIM

1. Aşağıda verilen bardakların altına “boş”, “dolü” ve “yarısı dolü” ifadelerinden uygun olanı yazınız. Bardaklardaki boza miktarlarını karşılaştırınız.

.....

2.

Yukarıda verilen kutulardaki sıvı sabun miktarlarını karşılaştırarak aşağıdaki noktalı yerleri uygun ifadelerle tamamlayınız.

- 4 numaralı kutudaki sıvı sabun miktarı, ... numaralı kutudaki sıvı sabun miktarından daha çoktur.
- İçinde en ..... sıvı sabun bulunan kutu, 3 numaralı kutudur.
- 2 numaralı kutudaki sıvı sabun miktarı, ... ve ..... numaralı kutulardaki sıvı sabun miktarından daha çoktur.

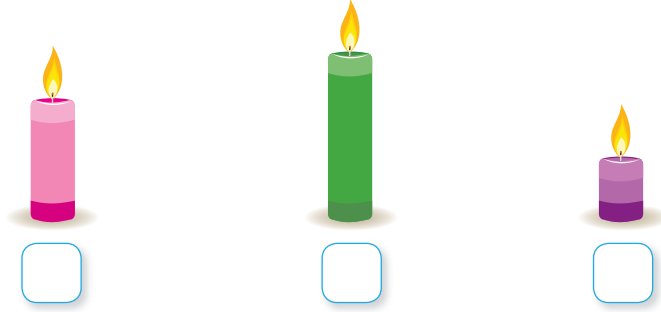
Kutulardaki sıvı sabun miktarlarını, kutuların numaralarını kullanarak çok olandan az olana doğru defterinizde sıralayınız.

6. ÜNİTEYİ DEĞERLENDİRELİM

Aşağıdaki soruları sabırlı bir şekilde sonuna kadar okuyup anladıktan sonra cevaplayınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını kontrol ediniz.

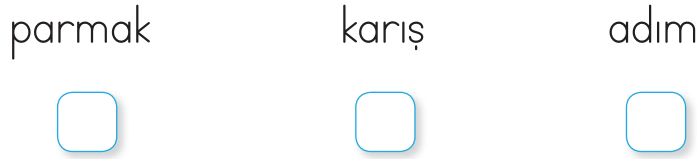
1. Aşağıdaki mumlardan hangisi daha kısadır? İşaretleyiniz.

2. Yandaki boya kalemleri en kısa olandan en uzun olana doğru sıralanacaktır. Baştan 3. sırada hangi renk boya kalemi olur? İşaretleyiniz.

3. Eviniz ile okulunuz arasındaki yolun uzunluğunu aşağıdakilerden hangisiyle ölçmeniz daha uygundur? İşaretleyiniz.

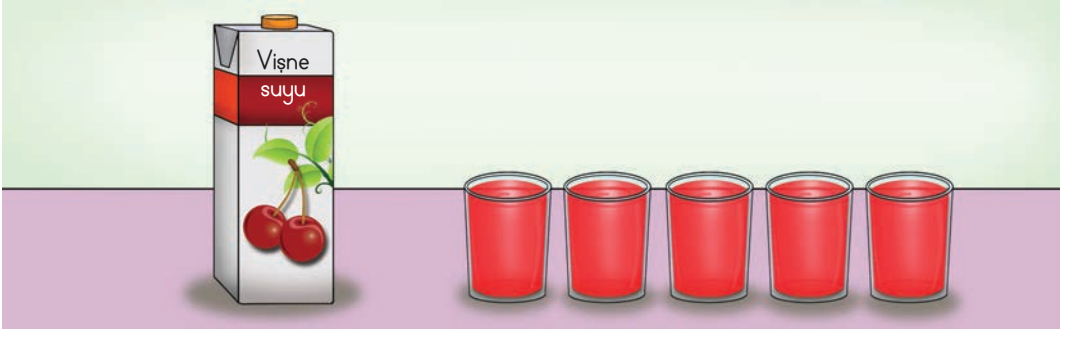

- 4.

Yukarıdaki kalemin uzunluğunun kaç parmak olduğunu önce tahmin ediniz. Sonra kalemin uzunluğunu parmakla ölçünüz. Tahmininizi ve ölçüm sonucunuzu aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.

Tahminim: ..... parmak   Ölçüm sonucu: ..... parmak

5.

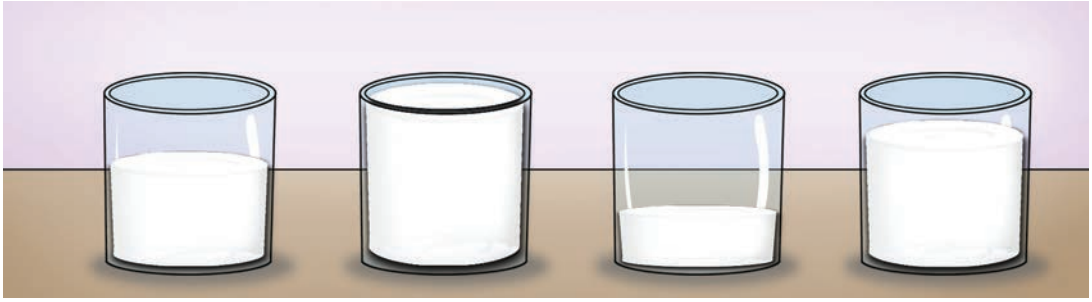

Yukarıda 1 kutu vişne suyunun miktarı ölçülmüş. Ölçüm sonucunu aşağıya yazınız.

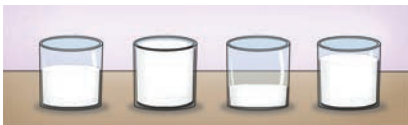
.....

.....

6.

Yukarıdaki bardakların, içinde en az ayran olandan en çok ayran olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

-
-
-

7. Tablo: 1. Sınıflardaki Öğrenci Sayıları

Sınıflar	Öğrenci sayısı
1/A	17
1/B	16
1/C	18
1/Ç	16

Yukarıdaki tabloda bir okulun 1. sınıflarındaki öğrenci sayıları verilmiştir.

Aşağıdaki noktalı yerleri tabloya göre doldurunuz.

- 1/A sınıfında ..... öğrenci vardır.
- 1/B sınıfında ..... öğrenci vardır.
- 1/C sınıfında ..... öğrenci vardır.
- 1/Ç sınıfındaki öğrencilerin sayısı, ... sınıfındaki öğrencilerin sayısı ile aynıdır.
- 1/Ç sınıfında ..... öğrenci vardır.
- 1/A sınıfındaki öğrencilerin sayısı, ... sınıfındaki öğrencilerin sayısından azdır.

Yanlış cevaplarınız varsa bunları öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız. Bu cevaplarınızı düzeltmek için belirleyeceğiniz arkadaşlarınızla grup çalışması yapınız.

SÖZLÜK

-A-

adım: Öndeki ayağın burnu ile arkadaki ayağın burnu arasındaki uzunluk.

ağır: Tartıda çok çeken.

akrep: Saatin göstergelerinden küçük olanı.

antrenör: Çalıştırıcı.

artı: Toplama işleminde "+" işaretinin adı.

az: Alışılmış olandan veya gerekenden eksik.

-B-

birlik: Bir taneden oluşmuş.

bütün: Bir nesnenin kendisi, bölünmemiş olan, tam.

-C-

cisim: Maddenin biçim almış durumu.

-Ç-

çeyrek: Bir bütünün dört parçasından biri.

çıkan: Çıkarma işleminde eksilenden alınan sayı.

çıkarma: Dört işlemde biri, çıkarmak işlemi.

çok: Sayı, nicelik, değer bakımından büyük olan.

-D-

dakika: Bir saatlik zamanın altmışta biri.

dikdörtgen: Karşılıklı kenarlarının uzunlukları birbirine eşit olan dörtgen.

doğal sayı: 0, 1, 2, 3, ... sayılarından her biri.

-E-

eksi: Çıkarma işleminde "-" işaretinin adı.

eksilen: Çıkarma işlemindeki ilk sayı.

eş: Birbirinin aynı olan iki şeyden her biri.

eşit: Her bakımdan birbirinden fazla veya eksik olmayan.

etkinlik: Çalışma, faaliyet.

-F-

fark: Çıkarma işleminin sonucu.

-H-

hafif: Tartıda ağırlığı az gelen.

-K-

kare: Kenarlarının uzunlukları birbirine eşit olan dörtgen.

karış: Baş ve serçe parmak uçları arasındaki uzaklık.

kenar: Bir şeyin sınırını oluşturan çizgi.

kulaç: Gerilerek açılmış iki kolun parmak uçları arasındaki uzaklık.

-M-

model: Örnek olan.

-N-

nesne: Belli bir ağırlığı ve hacmi, rengi olan her türlü cansız varlık.

-O-

obezite: Çok şişmanlık.

onluk: On tane birliğin oluşturduğu grup.

-Ö-

ölçüm: Ölçmek işi.

örüntü: Varlıkların, nesnelerin, modellerin ve şekillerin bir sıralamaya göre tekrarlanması.

-R-

rakam: Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri.

ritmik sayma: Düzenli aralıklarla ileriye veya geriye doğru sayma.

-S-

saat: Altmış dakikalık zaman dilimi, zaman parçası.

sayı: Sayma, ölçme, tartma vb. işlerin sonunda bulunan birimlerin kaç olduğunu bildiren söz, adet.

-T-

tablo: Birbiriyle olan ilgilerine göre düzenlenerek yazılmış şeylerin hepsi.

tahmin: Ölçme veya hesaplama yapmadan gerçek değere yaklaşık olarak belirtilen değer.

toplam: Toplama işleminin sonucu.

toplama: Sayıları birbirine ekleme işi.

toplanan: Toplama işleminde toplamı oluşturan sayılardan her biri.

-U-

uzunluk: İki nokta arasındaki yer aralığının ölçümü.

-Ü-

üçgen: Üç kenarı olan geometrik şekil.

-V-

veri: Bir problemde bilinen, belirtilmiş anlatımlardan bilinmeyeni bulmaya yarayan şey.

-Y-

yarım: İki eş parçaya bölünen bütünün eş parçalarından her biri.

yelkovan: Saatin göstergelerinden uzun olanı.

KAYNAKÇA

- ALTUN, M., *Matematik Öğretimi*, Alfa Akademi, Bursa, 2012.
- BAYKUL, Y., *İlköğretim Okulu 1. Sınıf Matematik Dersi Öğretmen Kılavuzu*, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2007.
- BAYKUL, Y., *İlkokulda Matematik Öğretimi*, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2014.
- BRYANT, K. M., *Toplama ve Çıkarma*, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, İstanbul, 2003.
- MEB, *Matematik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*, Ankara, 2018.
- KUTLU, Ö., KARAKAYA, İ., DOĞAN, C. D., *Ölçme ve Değerlendirme*, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2015.
- NARTGÜN, Z., DURMUŞ, S., BIÇAK, B., BAHAR, B. *Geleneksel-Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri Öğretmen El Kitabı*, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2014.
- OLKUN, S., UÇAR, Z. T., *İlköğretimde Matematik Öğretimine Çağdaş Yaklaşımlar*, Ekinoks Eğitim Danışmanlık Hizmetleri, Ankara, 2006.
- TURGUT, M. F., BAYKUL, Y., *Eğitimde Ölçmede Ölçme ve Değerlendirme*, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2015.
- Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2011.
- WALLE, J. V. D., KARP, K. S., WILLIAMS, J. M. B., DURMUŞ, S., ÖZMANTAR, M. F., *İlkokul ve Ortaokul Matematiği*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2014.
- Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2012.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Kitapta kullanılan tüm görseller yayınevi tarafından telif ücreti ödenerek görsel tasarımcıya çizdirilmiştir.